

ПРОСТОРНО
ПЛАН
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

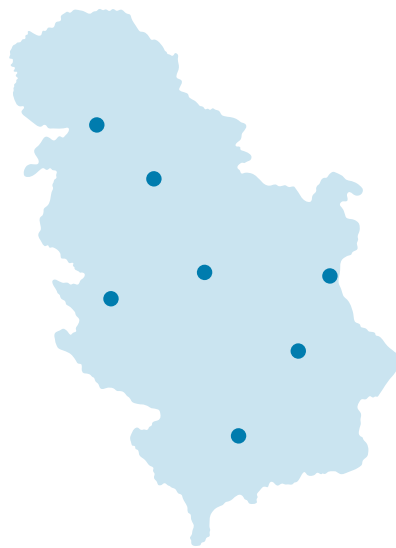
**ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И СТАЊУ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА
2012**

РЕПУБЛИКЕ

Припрему извештаја извршила
Републичка агенција за просторно планирање

Београд, 2013. године

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И СТАЊУ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 2012

Припрему извештаја извршила
Републичка агенција за просторно планирање

Београд, 2013. године

Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања
Министар проф.др Милан Бачевић

Републичка агенција за просторно планирање
Директор мр Драган Дунчић

Радни тим:

мр Драган Дунчић
др Љиљана Живковић
др Синиша Тркуља
мр Александар Ђорђевић
Огњен Плавец
ма Предраг Ковачевић

За израду извештаја коришћени су подаци следећих институција и организација:

Агенција за контролу летења
Аеродром Никола Тесла
Дирекција за водне путеве
Електромрежа Србије
ЕПС
Завод за заштиту природе Србије
Завод за заштиту споменика културе Београд
Завод за заштиту споменика културе Ваљево
Завод за заштиту споменика културе Зрењанин
Завод за заштиту споменика културе Крагујевац
Завод за заштиту споменика културе Краљево
Завод за заштиту споменика културе Ниш
Завод за заштиту споменика културе Нови Сад
Завод за заштиту споменика културе Панчево
Завод за заштиту споменика културе Приштина, са седиштем у Лепосавићу
Завод за заштиту споменика културе Смедерево
Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица
Институт БАТУТ
ЈП Путеви Србије Београд
ЈП Србијагас
ЈП Транснафта
Канцеларија за европске интеграције
Коридори Србије д.о.о. Београд
Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица
Министарство грађевине и урбанизма
Министарство енергетика, развоја и животне средине
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања
Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе
Министарство саобраћаја
Министарство финансија и привреде
Национална агенција за регионални развој
Национална служба за запошљавање
НИС а.д. Нови Сад
Општина Инђија
Покрајински завод за заштиту природе
Покрајински завод за заштиту споменика културе
РАТЕЛ
Републичка агенција за поштанске услуге Србије
Републички геодетски завод
Републички завод за заштиту споменика културе
Републички завод за статистику
Републички фонд за здравствено осигурање
Републички хидрометеоролошки завод
Саобраћајни институт ЦИП
Тим за социјалну инклузију и смањење сиромаштва
Управа царина
Шумарски факултет Универзитета у Београд

САДРЖАЈ

Увод

Стање показатеља просторног развоја Републике Србије	7
Показатељи уравнотежености регионалног развоја и нивоа социјалне кохезије	8
Показатељи регионалне конкурентности и приступачности	36
Показатељи одрживог коришћења природних ресурса и стања животне средина	41
Показатељи заштићености и одрживости коришћења природног и културног наслеђе, и предела	43
Показатељи просторно-функционалне интегрисаности у окружење	48
Реализација приоритетних стратешких пројеката из Просторног плана Републике Србије	52
Покривеност Републике Србије просторно-планском документацијом	71
Информациони систем о просторном развоју Републике Србије	78
Ка оцени стања просторног развоја Републике Србије	80

Увод

Након првог **Извештаја о остваривању Просторног плана Републике Србије (ППРС) и стању просторног развоја** (у даљем тексту: Извештај о просторном развоју РС) за 2011. годину, у овом другом -за 2012. годину- настављене су активности на реализацији законски предвиђеног модела имплементације решења ППРС-а у Републици Србији. Овај модел, између осталог, подразумева успостављање свеобухватне методологије и других услова за праћење и оцењивање ефикасности и реалности стратегије просторног развоја Републике у периоду 2010-2020. година, па и касније.

Основни и посебни елементи поменуте методологије за праћење и процену имплементације планских решења, идентификовани су и детаљно описани у првом **Програму имплементације (ПИ) ППРС-а** за период 2011-2015. година. Увођење пројектоване методологије подразумева успостављање структуре за годишње извештавање о статусу просторног развоја кроз: 1) утврђивање и интерпретацију вредности низа показатеља просторног развоја, као и 2) праћење и процену статуса реализације стратешких приоритета и пројеката у Републици.

Стога, пратећи принципе свеобухватности, динамичности и каузалности елемената просторног развоја, као и ПИ предвиђене механизме и претпоставке за фазно успостављање сврсисходних релација између параметара за утврђивање значаја и процену утицаја стратешких решења ППРС-а на живот и рад становника Републике Србије, у другом извештају који је пред Вама операционализоване су и приказанелогичним редоследом вредности и статуси већег броја просторних појава, процеса и пројеката у Републици Србији у односу на прошлогодишњи извештај.

Тако, у оквиру другог **Извештаја о просторном развоју РС за 2012. годину** налазе се:

- прикази и интерпретације за 40 показатеља просторног развоја (2.)
- 125 статуса планираних стратешких приоритета и пројеката (3.)
- преглед покривености простора Републике просторним плановима (4.)
- тренутни статус и предвиђени правци будућег развоја информационог систем о просторном развоју Републике (5.) и
- процена валидности и квалитета Извештаја за доношење одлука, као и даља очекивања у припреми и коришћењу истог (6.)

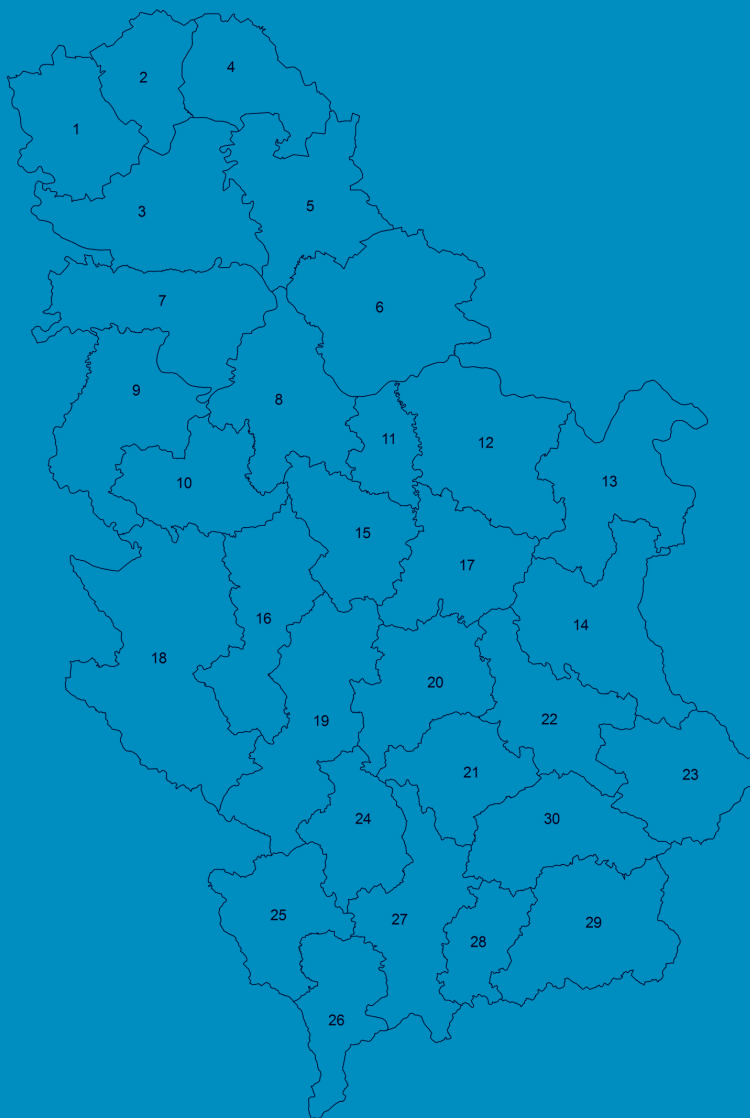
Коначно, иако систем праћења и процене имплементације ППРС-а и других планских решења није још у потпуности успостављен са овим Извештајем о просторном развоју, као и да ће он као сваки савремен, отворен систем претпостављати усклађивање предложене структуре показатеља и стратешких приоритета са реалношћу простора у коме живимо и радимо данас и у будућности, он потврђује потребу за:

1. континуалном координацијом и синергијом активности међу кључним развојним субјектима на Републичком нивоу ради усклађивања потреба за просторним и са њима повезаним подацима и информацијама; као и
2. потребу за наставком активности на примени стандарда и формирању инфраструктуре просторних података за просторно планирање која би омогућила прекограничну сарадњу и повезивање, као коришћење потенцијала синтезе података различитих домена у све динамичнијем окружењу Европе.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Област

1. Западнoбачка
2. Севернoбачка
3. Јужнoбачка
4. Севернoбанатска
5. Средњoбанатска
6. Јужнoбанатска
7. Сремска
8. Београдска
9. Мачванска
10. Колубарска
11. Подунавска
12. Браничевска
13. Борска
14. Зајечарска
15. Шумадијска
16. Моравичка
17. Поморавска
18. Златиборска
19. Рашка
20. Расинска
21. Топличка
22. Нишавска
23. Пиротска
24. Косовско-митровачка
25. Пења
26. Призренска
27. Косовска
28. Косовско-поморавска
29. Пчињска
30. Јабланичка

ПОКАЗАТЕЉИ УРАВНОТЕЖЕНОСТИ РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА И НИВОА СОЦИЈАЛНЕ КОХЕЗИЈЕ

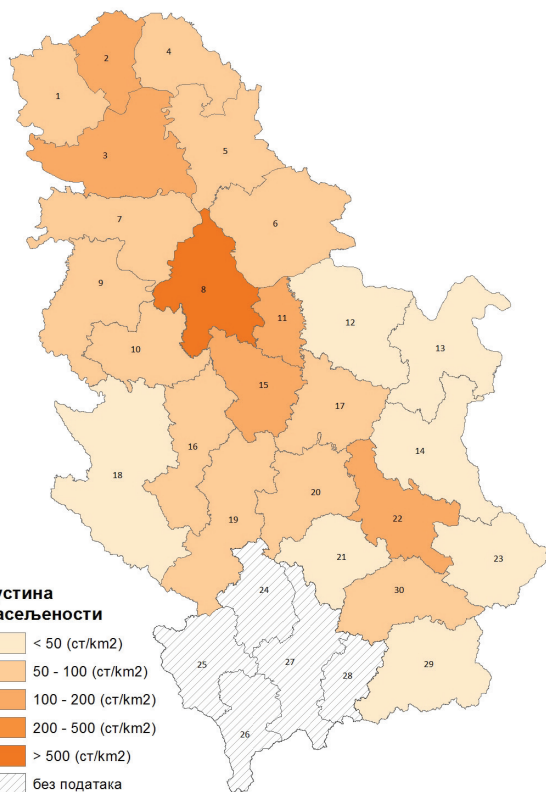
ПОКАЗАТЕЉ 1. ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

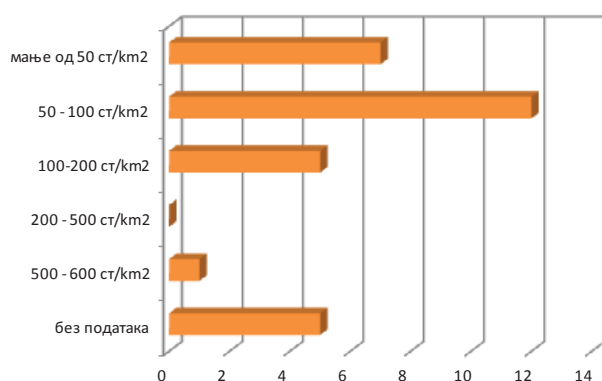
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Уравнотежени размештај становништва

■ Број области у истом рангу густине насељености

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Густина насељености представља укупан број становника на квадратном километру и указује на просторни размештај становништва унутар области Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Однос броја становника и површине територије: $G=C/P$ (ст/км²) (параметри: С-број становника, П- површина територије). Скала вредности показатеља: <50, 50-100, 100-200, 200-500, и >500 ст/км².

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Размештај становништва је један од основних показатеља уравнотежености демографског и социо-економског развоја, који пружа информације о потенцијалима као што су радна снага, број потенцијалних корисника услуга, потрошача, итд. У комбинацији са другим, овај показатељ указује и на специфичне развојне (не)прилике, изазове и потребе, од којих су најзначајнији: депопулација подручја или његова пренасељеност, производна виталност подручја, његова потреба и оправданост опремања техничком инфраструктуром, повећани саобраћај, ниво буке у урбаним пренасељеним срединама, већи притисак на земљиште и животну средину и друго.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Због непостојања прецизне дефиниције насеља, као и недостатка адекватних критеријума за класификацију подручја (рурална/урбана), дефинисање типологије насеља и подручја у Републици Србији одвија се отежано. Ово захтева редефинисање појма насеља и успостављање нове класификације насеља према типу (нова подела која поред урбаног и руралног типа познаје још неки прелазни облик/тип). Овим би се донекле избегао проблем „вештачких“ густина када су у питању велике просторне јединице, док би се истовремено много јасније уочиле постојеће разлике између урбаних и руралних подручја. Такође, пожељно је да се густина насељености прикаже коришћењем података за мање просторне јединице (ниво насеља или најмање општина/градова, идеално на нивоу растерске мреже 500x500m) како би се добила прецизнија слика.

Извор:

Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2011. године

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Као и код већине других земаља Европе, и код нас је изразито већа вредност густине насељености на подручју главног града (Београдска област) у односу на остале области у Републици Србији. И док је на подручју Београде области према последњем Попису 2011. године живело 514 ст/км², на подручју Зајечарске области густина становништва била је 15 пута мања. Подаци последњег Пописа показују да су седам од 25 области имале изразито малу густину насељености - до 50 ст/км², и све се налазе у пограничном делу територије Републике Србије. Демографска централизација простора огледа се и у томе да се већа концентрација становништва налази у зонама Пан-европских коридора (Коридора 7 и 10). Неравномерну густину насељености одражава и чињеница да се у категорији 200-500 ст/км² не налази ни једна област.

ПОКАЗАТЕЉ 3. УДЕО СТАНОВНИШТВА ПО ВЕЛИКИМ СТАРОСНИМ ГРУПАМА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

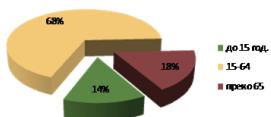
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

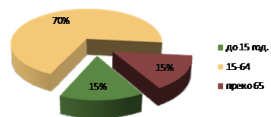
Унапређење/одржање демографске структуре

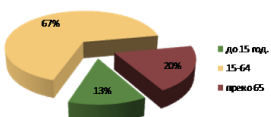
Удео националних старосних контингената Републике Србије

Удео националних старосних контингената изванског становништва Републике Србије

Удео националних старосних контингената изванског становништва Републике Србије

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Овај показатељ указује на учешће битних старосних скупова становника у укупном броју становника једне области. Ти скупови су: деца предшколског и школообавезног узраста (млађи од 15 година), радни контингент (15–64 године), и становништво старије од 65 година.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Удео младе популације, средовечне и старе популације у укупном становништву: $c_{15} = C_{15}/C * 100$; $c_{15-64} = C_{15-64}/C * 100$; $c_{65+} = C_{65+}/C * 100$ (%) (параметри: с – удео становништва великих старосних група у укупној популацији (c_{15} , c_{15-64} и c_{65+}), С - број становника по старосним контингентима). Скала вредности показатеља (за карте у наставку): удео становника до 15 година: <12.5, 12.5-15.0, 15.0-17.5, 17.5-20.0, и > 20.0; удео становника 15-65 година: <62.5, 62.5-65.0, 65.0-67.5, 67.5-70, и > 70.0, удео становништва старије од 65 година: <14.0, 14.5-16.0, 16.0-17.5, 17.5-20.0, и >20.0.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Становништво старости до 15 година, у које спада и школски узраст, представља део становништва који ће се у будућности наћи на тржишту рада. Популација старости од 15 до 65 година чини важан контингент економске структуре становништва, посебно јер квантитативно показује радни контингент. Удео становништва старијег од 65 година је важан показатељ, јер ова популација скоро у потпуности зависи од економски активног становништва. Подаци о старосно-полној структури становништва представљају основ за израду различитих стратегија и политика демографског и социо-економског развоја, као и за израду пројекција становништва и радног контингента. Такође, познавање старосне структуре важно је и за предвиђање будућег притиска на пензиони фонд и систем образовања и социјалне заштите итд.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Сложеније демографске анализе захтевају укључивање мање агрегираних података, као што су 5-годишње или 1-годишње старосне групе, чиме би се омогућила прецизнија обрада, а тиме и сигурнија очекивања даљих промена у старосној структури становништва.

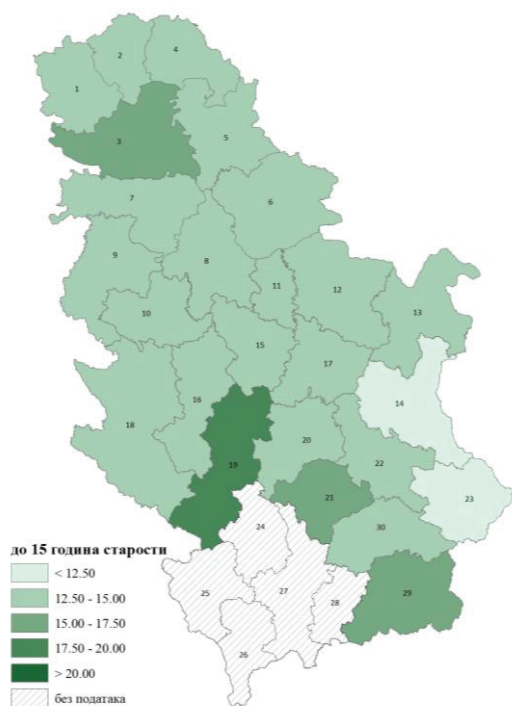
Извор:

Попис становништва, домаћинства и станова 2011. Књига 2. „Старост и пол“ РЗС, 2013.

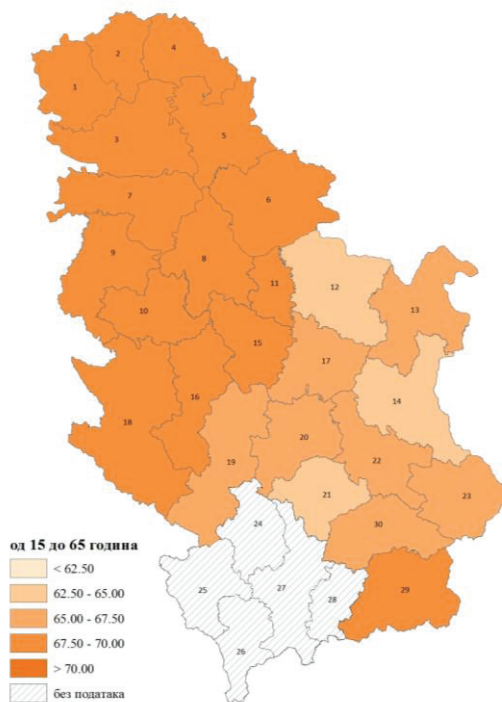
СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Према подацима последњег спроведеног Пописа (2011. године) учава се да се највећа концентрација становништва старијег од 65 година налази у областима Региона Јужне и Источне Србије, и то у Борској (20,7%), Пиротској (22,5%) и Зајечарској области (24,2%), а где је истовремено и најмањи удео младог и средовечног становништва. И док се удео становништва до 15 година старости у осталим областима креће између 13 и 16%, Рашка област са 19,1% бележи највећи потенцијал младог становништва у Републици Србији. Више учешће млађег становништва Рашке области последица је високог природног прираштаја који је последњих деценија присутан превасходно у градовима Нови Пазар и Тутин. Међутим, последњих година бележи се пад стопе природног прираштаја у Рашкој области, у којој је 2011. године стопа природног прираштаја износила свега 0,1 %.

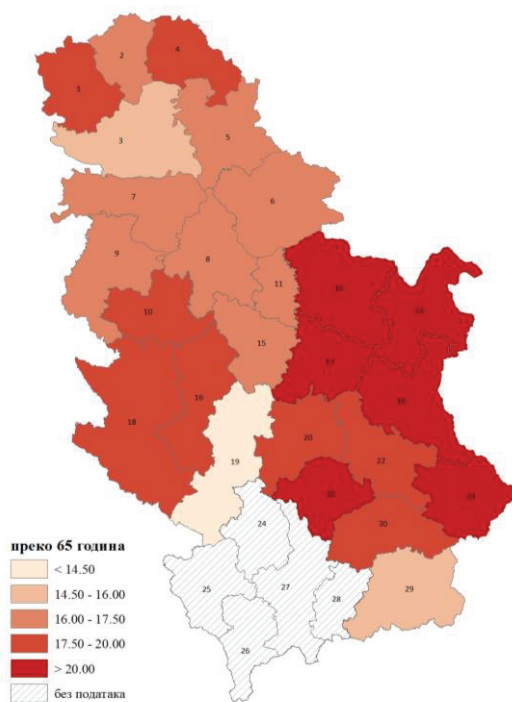
Удео становништва до 15 година старости

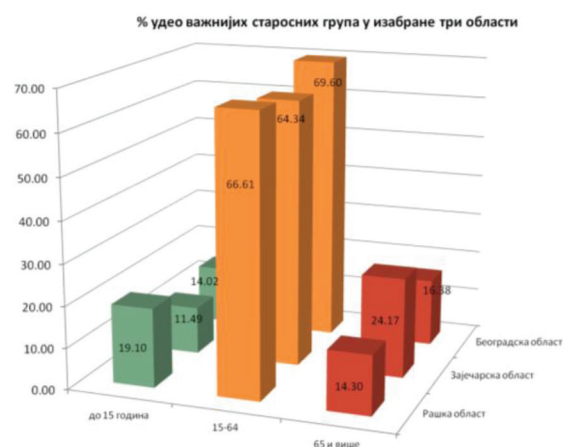
Удео становништва старости 15-65 година

Удео становништва старијег од 65 година

Учешће три велике старосне групе у Рашкој, Зајечарској и Београдској области

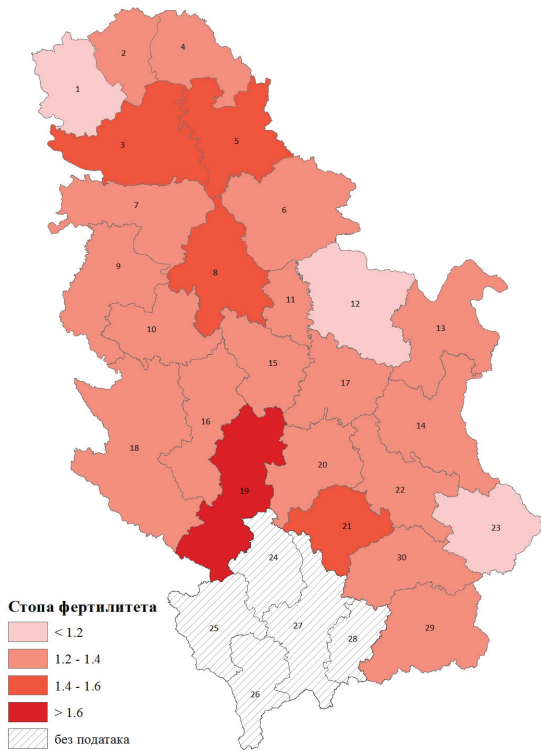
ПОКАЗАТЕЉ 4. СТОПА УКУПНОГ ФЕРТИЛИТЕТА (СУФ)

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Унапређење/одржање демографске структуре

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ представља укупан број живорођене деце на једну жену, односно збир одговарајућих специфичних стопа фертилитета које су рачунате за старосни контингент од 15-49 година по петогодишњима. Како би просто обнављање становништва било дугорочно обезбеђено неопходно је да стопа фертилитета достиже вредност од 2,1. Дугорочно опадање вредности овог показатеља интензивирало је депопулационе процесе и појачало старење становништва, посебно у условима негативног миграционог биланса.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

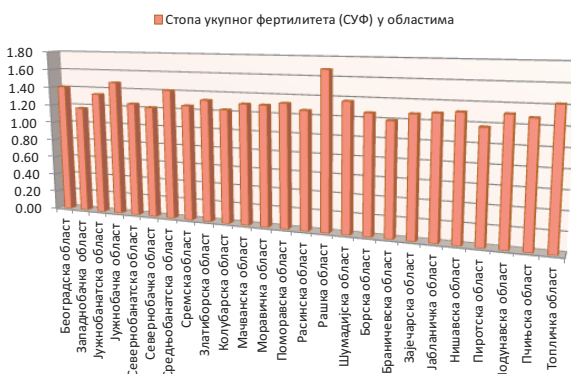
Сума вероватноће рађања према старости жена између 15 и 49 година (статистички податак). Скала вредности показатеља: <1.2, 1.21-1.4, 1.41-1.6, >1.61.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Са обзиром на комплексност фактора који утичу на фертилитет (устаљене репродуктивне норме, одлагање рађања, висока психолошка и економска цена родитељства, недостатак репродуктивног потенцијала на одређеним територијама) значај овог показатеља јесте у томе да помажеу валоризацији демографских ресурса локалне средине и могућностима њиховог бољег организовања кроз инструменте популационе политике.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

СУФ не показује на којим основама је утемељен појавни репродуктивни модел па је за детаљније анализе потребно укључити и друге показатеље, као што су: етничка структура, старосна структура, природни и миграциони прираштај, структура фертилног контингента и слично.

Извор:

Демографска статистика у Републици Србији, 2011, РЗС, Београд 2012.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Тренд опадања СУФ наставио је и даље да се одвија. Код највећег броја области забележена СУФ кретала се у опсегу од 1,2 до 1,4. Нешто слично као и у претходној години (2010), најниже СУФ регистроване су у Пиротској и Браничевској области (мање од 1,2), али овога пута и у деловима АП Војводине, односно Западно-бачкој области. За то време, Борска област је остварила благи раст СУФ у односу на претходни период, али и даље врло низак, што је иначе и демографска одлика источног подручја Републике Србије. Исто као и раније, највећа СУФ је у Рашкој области, са тенденцијом пада (са 1,8 на 1,7). Уз повећање просечне старости становника, приказане стопе укупног фертилитета (СУФ) указују на озбиљан проблем са којим се сусреће безмало читав простор Републике Србије. Ово захтева активирање посебних мера политике популационог развоја и демографске ревитализације становништва како на Републичком, тако још више и на локалном нивоу.

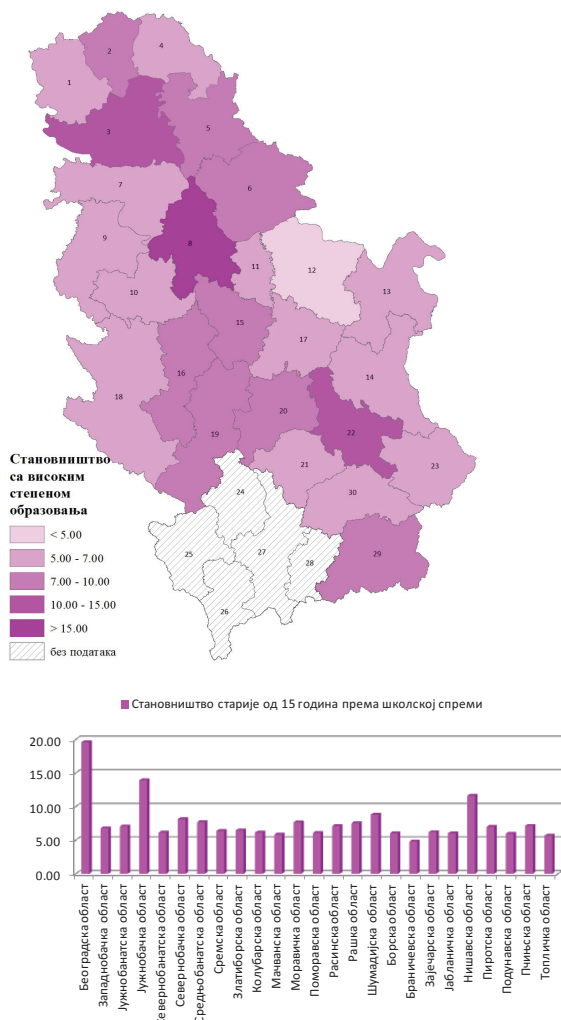
ПОКАЗАТЕЉ 5. СТАНОВНИШТВО СА ВИСОКИМ СТЕПЕНОМ ОБРАЗОВАЊА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Унапређење/одржање демографске структуре

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ приказује просторну дистрибуцију високо-образованог становништва у областима Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Учешће становништва високим образовањем у укупном становништву старом 15 и више година израчунава се: $sv.o = Sv.o / C15$ и више * 100; параметри: св.о- удео становништва са високим образовањем; Св.о - укупан број становника са високим образовањем; C15 и више – становништво старије од 15 година; скала вредности показатеља: <5.00, 5.01-7.00, 7.01-10.00, 10.01-15.00, >15.01.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Поред тога што приказују ниво образованости становништва, показатељ школске спреме у ширем смислу указује и на достигнути степен друштвено-економског развоја. Показатељ удела становништва са вишим и високим образовањем је од значаја за различита истраживања друштвено-економског, социолошког и демографског развоја, као и за дефинисање и реализацију државних стратегија и политика унапређења образовног система Републике Србије. Веће учешће становништва са високим образовањем, утиче и на виши ниво социо-економске кохезије становништва, и обратно.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Код испитивања области Републике Србије према степену образовања треба узети у обзир и становништво које ради или обавља дневне активности у општинама области која не представљају место њиховог сталног боравка. Такав случај је најчешћи са Београдском облашћу у коју дневно мигрира становништво високог образовања, а чије је место сталног боравка нека суседна или даља област (на пример Подунавска, Шумадијска, Колубарска, Мачванска, Сремска и Јужно-бачка и друге области). Такође, поред показатеља о школској спреми становништва и удела становништва са високим образовањем, реалнију слику о образовној структури становништва даје и показатељ писмености становништва, те би га стога требало и укључити.

Извор:

Попис становништва, домаћинства и станова 2011. Књига 3. Школска спрема, писменост и компјутерска писменост, РЗС, 2013.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Подаци Пописа 2011. године показују да готово једна петина становништва са високим образовањем живи на подручју Београдске области (19,6%), што је скоро за 6% више него 2002. године. Ову појаву узроковало је неколико фактора, а најважнија два су: 1) интензивна имиграција главног града становништвом са већим степеном образовања, и 2) повећана мотивација и потреба за стицањем већег образовања и личног остварења. Апсорбовање хуманог капитала од стране главног града Београда на уштрб образовног потенцијала других области Републике Србије, узрокују повољнији амбијент и могућности које нуди главни град, а пре свега проналазак одговарајућег посла и бољих egzистенцијалних услова за живот. Мора се констатовати да су све области у претходном периоду забележиле раст учешћа становништва са високим образовањем у укупном становништву. Док у највећем броју области овај контингент становништва партиципира у опсегу од 6-8%, низак удео више и високообразованог становништва имају Подунавска област (5,96%), Мачванска област (5,83%), Топличка област (5,67%) а најмање Браничевска област (4,81%). Овај показатељ указује на поларизацију Републике Србије према нивоу образовања, где једном полу припадају подручја у којима се налазе највећи градови, а уједно и универзитетски центри Републике Србије (Београд, Нови Сад, Ниш и Крагујевац), док су на другом полу остале области. Ово намеће посебне мере које држава мора спровести у циљу заустављања емиграције становништва високог образовања у регионима, областима и другим центрима ван Београда, Ниша, Новог Сада и Крагујевца.

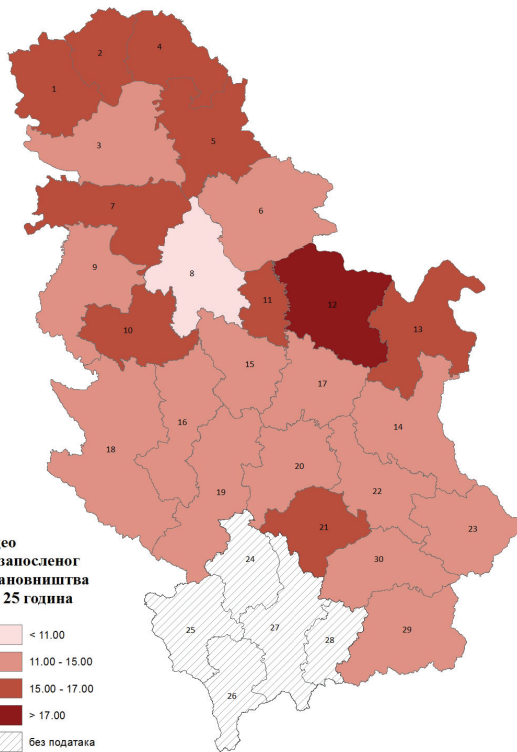
ПОКАЗАТЕЉ 6. УДЕО НЕЗАПОСЛЕНОГ СТАНОВНИШТВА ДО 25 ГОДИНА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

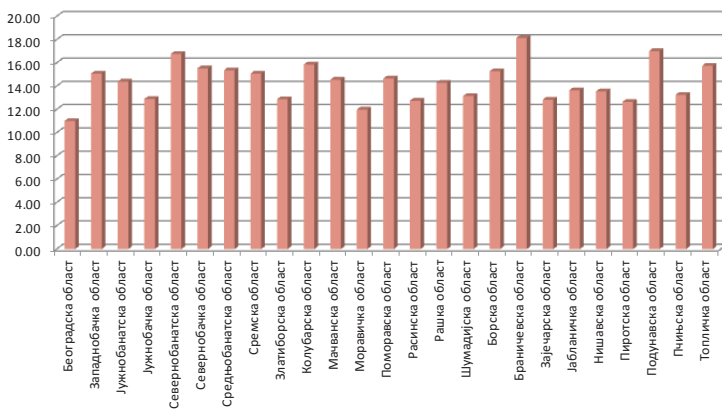
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Смањење броја незапосленог становништва

■ Удео незапосленог становништва до 25 година

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Удео незапосленог становништва од 15 до 25 година у укупном незапосленом становништву представљају важан сегмент у анализи структуре незапосленог становништва према старости, са посебним освртом на тренд раста/пада овог показатеља у временским серијама (годишњој, кварталној, месечној и тако даље). Показатељ је посебно важан за поређење стопа незапослености млађе популације међу земљама.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Удео незапослених лица од 15 до 25 година старости у укупном броју незапослених; скала вредности: <11, 11.01-15, 15.01-17, >17.01.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Подаци о учешћу незапослених лица према старости у укупном незапосленом становништву и њихова упоредна просторна анализа пружају важну подршку за креирање и унапређење економске политике запошљавања, социјалну кохезију, а посебно интеграције младог незапосленог становништва. Као један од највећих проблема високе незапослености младих јесте неусклађеност образовног система са реалним потребама тржишта рада и привреде. Сагледавање структуре запослених (према стручном профилу, као и према старости незапослених) и тржишта рада, од кључног је значаја за реформу система образовања и његовог усклађивања са потребама тржишта рада, као и за креирање програмских мера и политика запошљавања.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Подацима о незапосленим лицима обухваћена су само лица која су регистрована код Националне службе за запошљавање. Треба узети у обзир и изванредан број оних незапослених лица, способних за обављање неког од занимања, али који нису званично пријављени у регистар незапослених код Националне службе за запошљавање.

Извор:

Месечни статистички билтен, децембар 2012. НСЗ.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Према подацима НСЗ, у Републици Србији је 2012. године било укупно 761.485 незапослених лица, од чега су млади до 25 година чинили 13,8% (104.953). Стопа незапосленог становништва до 25 година није била равномерно распоређена на подручју Републике Србије, где је Београдска област забележила најмању стопу (11%), са обзиром да Главни град Београд пружа повољније могућности запошљавања у односу на друге регионе, градове и општине. Нешто мању стопу незапослености млађе популације (до 25 година), која се креће до 13%, имају Моравичка, Пиротска, Расинска и Зајечарска област. На другој страни, шест области има стопу незапосленог млађег становништва између 15 и 16%, док су три области забележиле највећу стопу (преко 16%), и то: Северно-банатска област (16,8%), Подунавска област (17%) и Браничевска област (18,1%). Ако се упореде подаци 2012- и ранијих година, уочава се тренд смањења учешћа најмлађих категорија незапослених у укупној незапослености, што се може објаснити продуженим школовањем младих у условима смањених могућности запошљавања, уз истовремено повећање учешћа становништва старости од 45-64 година.

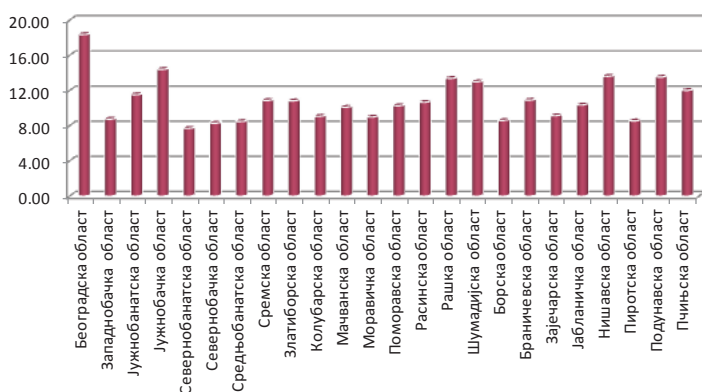
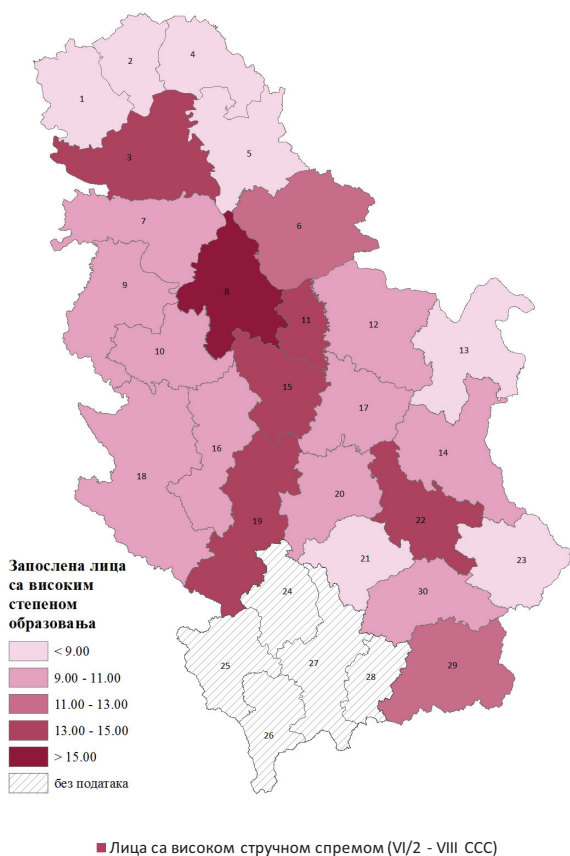
ПОКАЗАТЕЉ 7. ЗАПОСЛЕНА ЛИЦА СА ВИСОКИМ СТЕПЕНОМ ОБРАЗОВАЊА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Унапређење просторне равнотеже у погледу образовног нивоа запосленог становништва

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ приказује удео запослених лица са високом стручном спремом (VI/2 - VIII CCC) у укупном запосленом становништву на територији области у Републици Србији.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Удео запосленог становништва са високом стручном спремом укупном броју запослених становника области (изражен у %); скала вредности показатеља: <9.00, 9.01-11, 11.01-13, 13.01-15, >15.01.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Компаративном анализом овог показатеља на нивоу области, указује се на просторне дисбалансе хуманог капитала и разлике у концентрацији високообразованих радника у односу на просторе са мањим уделом истог контингента.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Основно ограничење индикатора представља необухватност свих запослених лица која обављају занимање, већ само она лица која имају заснован радни однос и пријављена су у НСЗ. Зато се не сме занемарити део запосленог становништва које обавља неки посао, али без заснивања радног односа, и који се не налази у регистру НСЗ. Основана је претпоставка да се међу њима налази и део лица са високом стручном спремом. На другој страни Анкета о радној снази третира на други начин запослена лица. Према овој методологији у запослена лица се, поред лица која имају заснован радни однос и раде у предузећу, установи или у другој врсти организације или раде као приватни предузетници, укључују и индивидуални пољопривредници, помажући чланови у домаћинству, као и лица која су обављала неки посао који су самостално пронашла и уговорила, без заснивања радног односа. Према томе, у Анкети се не узима у обзир формални статус лица које се анкетира, него се радни статус тог лица одређује на основу стварне активности коју је оно обављало у посматраној седмици.

Извор:

Преглед броја и структуре запослених лица са евиденције НСЗ у 2012. години, НСЗ.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Са обзиром на методолошки концепт НЗС о евидентираним запосленим лицима, може се констатовати да је у Републици Србији од укупно 205.295 запослених лица 2012. године, 13,3% припадало је групи лица са високом стручном спремом. На нивоу области уочавају се извесна несразмера према овом показатељу. Београдска област се издваја са највећим учешћем запослених лица са високом стручном спремом (18,4%), а нешто мање има Јужнобачка област (14,4%), док четири области располажу са око 13% високо-стручног запосленог становништва (Рашка, Шумадијска, Нишавска и Подунавска област). Најмањи удео истих (мање од 9%) регистрован је у четири области АП Војводине (Западнобачкој, Севернобачкој, Средњобанатској и Севернобанатској области), и у две области Региона Јужне и Источне Србије (Зајечарска и Борска област). Регионалне политике морају се заснивати на обезбеђивању услова за запошљавање становништва са високом стручном спремом, што би имало за циљ заустављање емиграције високо квалификоване радне снаге из тих региона. Једну од могућности ревитализације и оснаживања хуманог капитала Републике Србије, представља повратак образовног становништва из иностранства и дијаспоре.

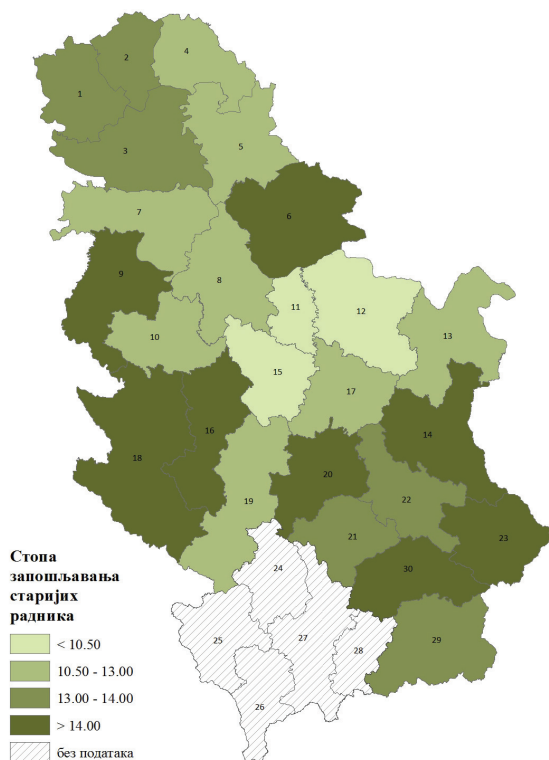
ПОКАЗАТЕЉ 9. СТОПА ЗАПОШЉАВАЊА СТАРИЈИХ РАДНИКА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Обезбеђење подједнаких шанси на тржишту рада

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Овај показатељ указује на партиципацију старијег запосленог становништва у укупној запослености.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Удео броја запослених лица старости преко 50 година старости у укупном броју становника исте старосне групе (у %). Скала вредности показатеља: <10.50%, 10.51-13, 13,01-14, > 14,01%.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

У контексту Лисабонске стратегије овај показатељ се користи да одслика укупне регионалне капацитете тржишта рада, али такође и отварање радних места за запошљавање старијих лица. Лисабонски циљ је био да се до 2010. године достигне укупна запосленост од 70%, и 50% запослености за лица између 55 и 64 године старости.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Као и код претходних индикатора главни недостатак представља непотпуна обухватност свих запослених лица која обављају занимање, већ НСЗ дистрибуира податке само за лица која имају заснован радни однос. Са друге стране, у Анкети о радној снази коју спроводи РЗС, поред другачије методологије од оне коју примењује НСЗ, не публикују се подаци на нивоу области, већ само на нивоу региона. Такође се мора имати у виду и важна чињеница да се све више повећава број запосленог становништва преко 65 година старости, а које НСЗ не евидентира, што овде представља највећи недостатак.

Извор:

Анкета о радној снази, 2012, Билтен, РЗС, 2013
Преглед броја и структуре запослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање у 2012. години, НСЗ

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Колико се разликују методологије евидентирања запосленог становништва, уочава се онда када се упореде подаци о запослености које одвојено пружају НЗС и РЗС. И док су према Анкети о радној снази, 2012. године лица старија од 50 година чинила 33,2% укупне структуре запослених у Републици Србији, подаци које даје НСЗ за исту годину говоре да је таквих лица било 12,52%. На нивоу области слика је веома разнородна. У највећем броју области удео лица старијих од 50 година у укупном броју запослених са евиденције према НЗС, креће се у опсегу од 11 до 15%. И док највећи проценат имају Златиборска, Моравичка и Расинска област (нешто испод 14,8%), најмањи удео запослених у овој старосној доби имају Зајечарска (10,4) Подунавска (10,3), и Шумадијска област (10,2%).

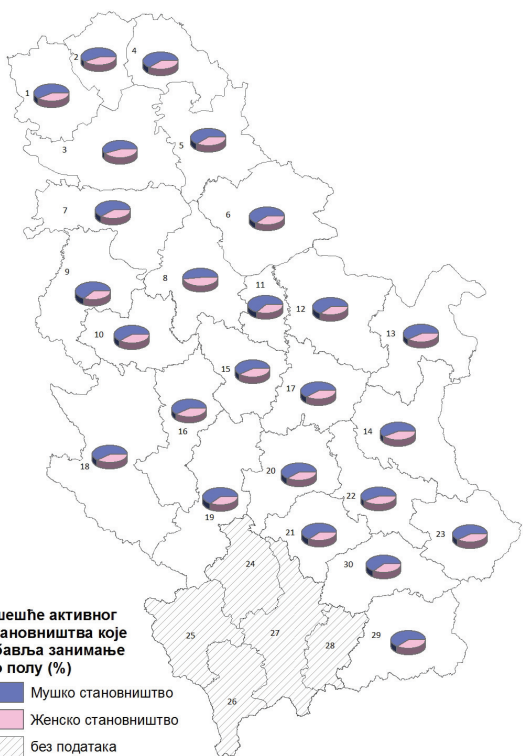
ПОКАЗАТЕЉ 11. СТОПА АКТИВНОСТИ МУШКЕ И ЖЕНСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

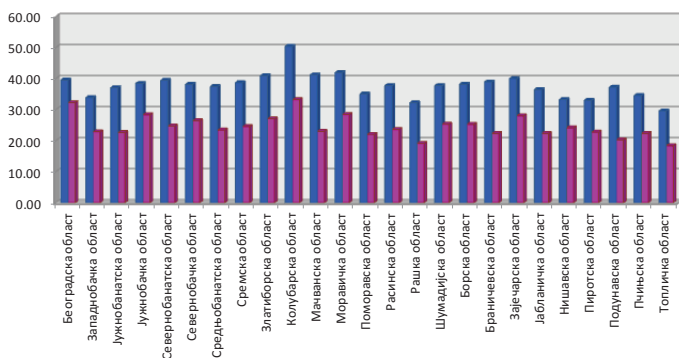
Расположива радна снага и запосленост

Ушће активног становништва које обавља занимање по полу (%)

Мушко становништво
Женско становништво
Без података

■ Стопа активности мушког становништва које обавља занимање
■ Стопа активности женског становништва које обавља занимање

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ изражава специфичну стопу активности према полу. Подаци о активном становништву су прикупљени за лица старија од 15 година. Максимална старосна граница није дефинисана због чињенице да лица могу да буду економски активна и након изласка из тзв. радног контингента (15–64 године). Контингент лица која обављају занимање чине: 1) лица која су у недељи пред Попис бар један сат обављала било какав посао који је плаћен или ће бити плаћен (у новцу или у натури), независно од тога да ли лице има формално-правни уговор о запослењу, само усмени договор са послодавцем или самостално обавља посао; 2) лица која имају посао, али су из објективних разлога била спречена да га обављају у референтној недељи због болести, годишњег одмора, штрајка и сл.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Стопа активности мушког становништва (ам) представља процентуални удео мушког активног становништва које обавља занимање (Са,м) у укупном мушком становништву (См). Стопа активности женског становништва (аж) добија се на исти начин.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Шире посматрано, овај показатељ указује на капацитете тржишта рада на некој територији, чиме се вреднује ниво развијености и друштвено-економске кохезије посматране области.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Промењена методологија концепта активног становништва у односу на претходне пописе становништва. Ипак, у циљу обезбеђивања међународне упоредивости пописних података, методологија Пописа 2011. усаглашена је са међународним стандардима, а нарочито с Препорукама Конференције европских статистичара за пописе око 2010. године.

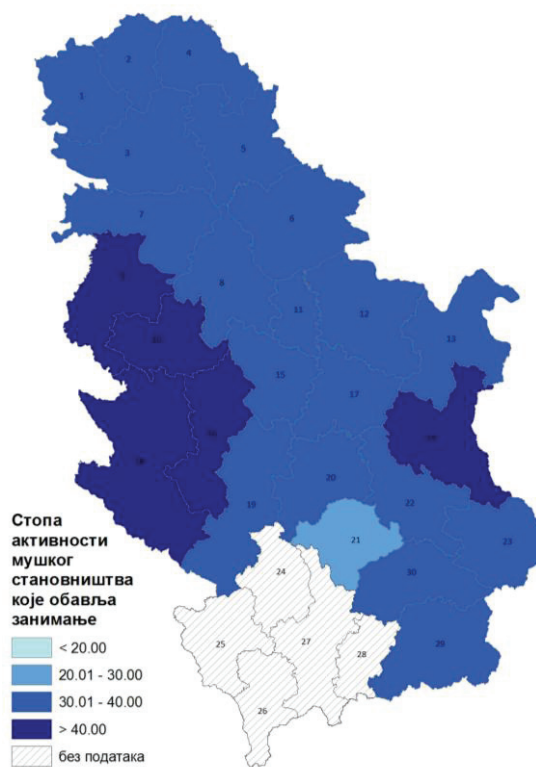
Извор:

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. Књига 7. „Економска активност“ РЗС, 2013.

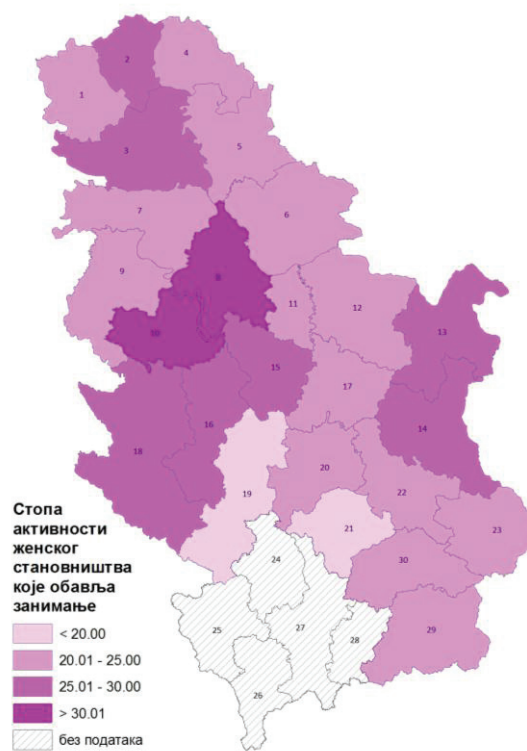
СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Због различите методологије, стопа активности може бити третирана на неколико начина. За ове потребе, стопа активности је израчуната као однос активног становништва које обавља занимање и укупног становништва (у претходном Извештају је уместо укупног становништва узето је становништво старости 15-64 година). Према подацима 2011. године стопа активности становништва Републике Србије износила је 32%, док се према полној структури стопа активности драстично разликује. Она је код мушке популације износила 38%, а код женске 26%. Једина област у којој више од половине укупне мушке популације обавља занимање, јесте Колубарска област. Стопу већу од 40%, имале су: Зајечарска (40%), Златиборска (41%), Мачванска (41%), Моравичка (42%). У исто време најмања стопа активности мушке популације, и једина која је испод 30%, регистрована је у Топличкој области (29,6%). Код женске популације, највећу стопу имале су Златиборска (27%), Зајечарска (28%), Јужнобачка (28,3%), Моравичка (28,4%), и Колубарска област (33%). Најмања активност женске популације забележена је у Пчињској (18%) и Рашкој области (19%). Ако се упореди структура активности према полу, видљиве су значајне диспропорције на нивоу области, према којима мушка популација чини више од 60% укупно активног становништва које обавља занимање, док женско становништво партиципира са мање од 40%. Овакв неуравнотежен однос стопе активности према полу присутан је у чак 13 области Републике Србије.

Стопа активности мушког становништва које обавља занимање 2011. године

Стопа активности женског становништва које обавља занимање 2011. године

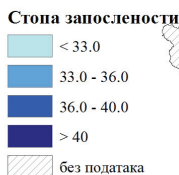
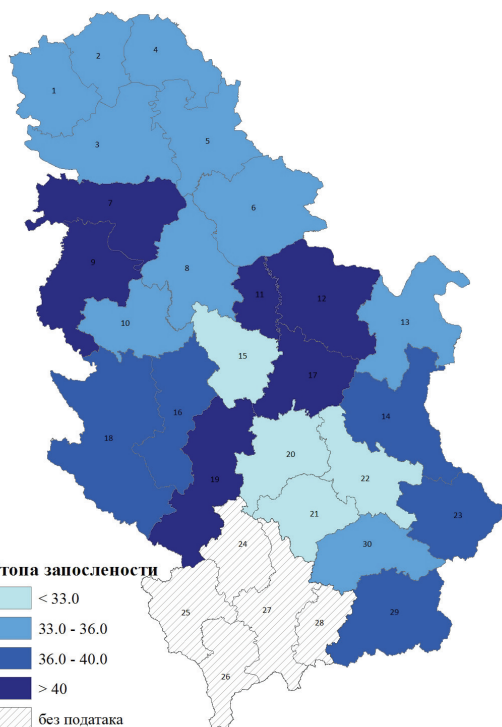
ПОКАЗАТЕЉ 12. СТОПА ЗАПОСЛЕНОСТИ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

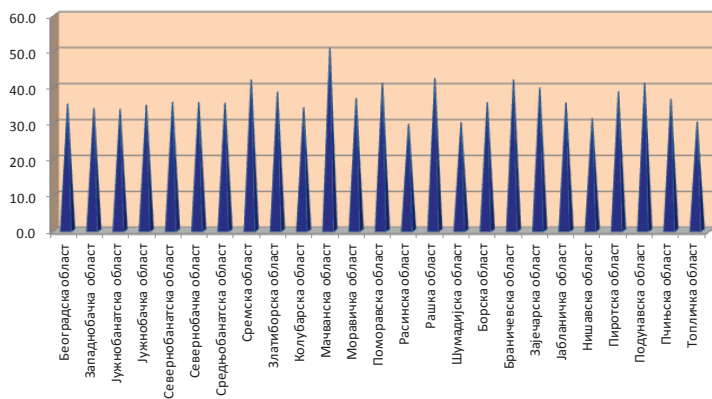
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Расположива радна снага и запосленост становништва

■ Стопа запослености становништва 2011. године у областима Републике Србије

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

У Анкети о радној снази коју спроводи РЗС, не узимају се у обзир само формални статус лица, него се радни статус тог лица одређује на основу стварне активности коју је оно обављало у периоду спровођења Анкете. Под запосленим лицима се сматрају она лица која имају заснован радни однос и раде у предузећу, установи или у другој врсти организације или раде као приватни предузетници, затим индивидуални пољопривредници и помажући чланови у домаћинству, као и лица која су обављала неки посао који су самостално пронашла и уговорила (усмено или писмено) без заснивања радног односа и којима је тај рад представљао једини извор средстава за живот.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Стопа запослености представља проценат запослених у укупном становништву старом 15 и више година. Скала вредности показатеља: <33%, 33.0-36.0, 36.1-40, и >40.01.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Стопа запослености представља један од главних показатеља статуса тржишта рада, развијености и инвестиционог потенцијала неког подручја. У комбинацији са другим показатељима просторног развоја, стопа запослености може бити добар показатељ општег тренда развоја на неком делу територије Републике. Лисабонском стратегијом дефинисан је циљ према којем је до 2010. године требало остварити стопу запослености од 70%.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Већ је раније у овом Извештају указано на проблем непотпуног обухвата запосленог становништва, са обзиром на недоступност прецизних података о стопи неформалне запослености. Стопа неформалне запослености представља проценат лица која раде „на црно“ у укупном броју запослених. Рад „на црно“ обухвата запослене у нерегистрованој фирми, запослене у регистрованој фирми, али без формалног уговора о раду и без социјалног и пензионог осигурања, и неплаћене помажуће чланове домаћинства.

Извор:

Анкета о радној снази, 2012, РЗС, Београд.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Према подацима РЗС, стопа запослености 2012. године износила је 35,5%, са тим да је највећа стопу запослености имао Регион Шумадије и Западне Србије (38,1), док је у Региону Јужне и Источне Србије она износила 34,4%. Према подацима РЗС за октобар 2012. године, стопа запослености на нивоу области кретала се у опсегу од 30,3% у Топличкој области, па све до 51% у Мачванској области. У Београдском региону стопа запослености износила 35,4%. Стопа запослености према полу и старости показује да у свим регионима Републике Србије мушко становништво преовладава у укупној запослености, са тим да највећу разлику према полу бележи Регион Шумадије и Западне Србије (46,4%:30,1%). Посебну резерву треба имати код упоредне анализе стопе запослености на нивоу области, преваходно јер у неким од њих висока стопа запослености није последица и високе запослености и продуктивности, већ је она одраз већег учешћа пољопривредног становништва, помажућих чланова у домаћинству и других лица, а који према методолошком оквиру улазе у контингент запослених. Велики удео овог становништва имају Мачванска и Браничевска област, у којима је стопа запослености била чак већа него на подручју главног града Београда.

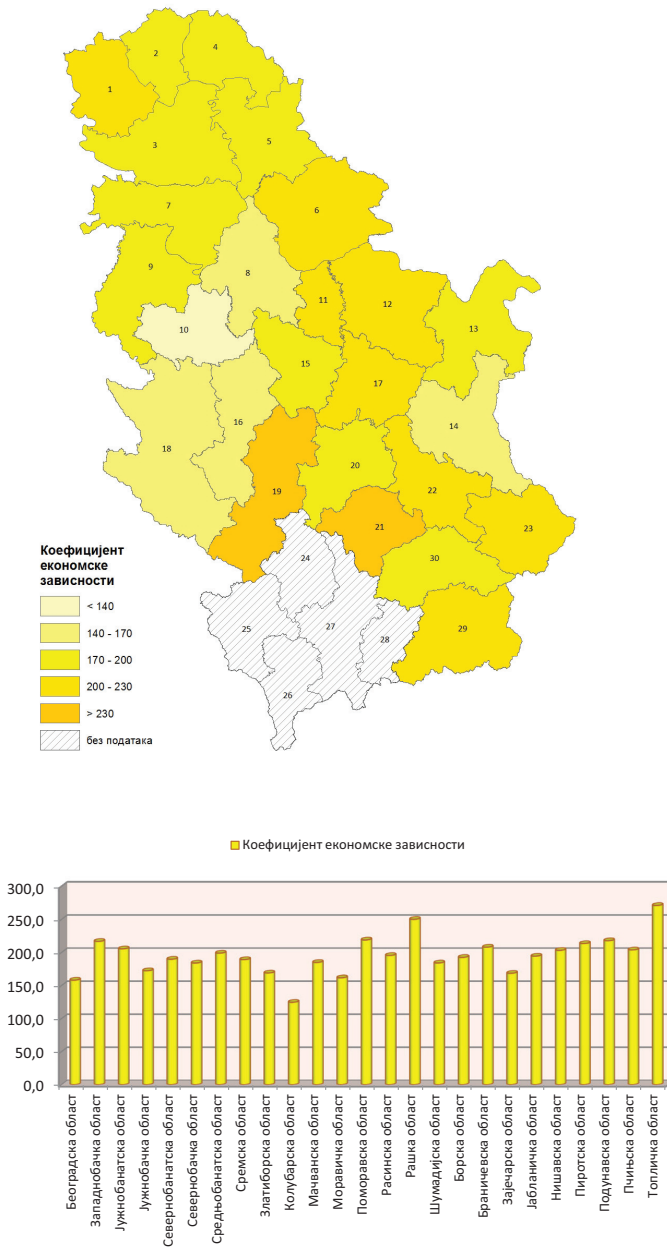
ПОКАЗАТЕЉ 13. КОЕФИЦИЈЕНТ ЕКОНОМСКЕ ЗАВИСНОСТИ СТАНОВНИШТВА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Расположива радна снага и запосленост

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Коефицијент економске зависности становништва припада групи агрегатних аналитичких показатеља. Он представља економску оптерећеност активног становништва које обавља занимање од стране економски неактивног становништва.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Коефицијент економске зависности становништва (ке) представља однос између броја економски неактивног становништва (Сн) и броја активног становништва које обавља занимање (Са). Овај количник се може помножити са 100, те је у том случају скала вредности показатеља: <140, 140.01-170, 170.01-200, 200.01-230, >230.01.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Коефицијент економске зависности показује у одређеним условима 'притисак' који неактивно становништво врши на активно становништво, комбинујући утицај старосне структуре и специфичне стопе економске активности по старости, полу и другим обележјима. У прошлости, овај показатељ је био већи у неразвијеним земљама, првенствено због високог наталитета и удела деце у укупном становништву. Међутим, због убрзаног процеса старења, и повећаног учешћа пензионера, разлике у вредности коефицијената међу развијеним и неразвијеним земљама су умањене. Компаративна анализа овог показатеља на нивоу области Републике Србије показује подручја веће, односно мање економске зависности неактивног становништва, односно мању или већу оптерећеност економски активне популације.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

За шире схватање узрока и фактора који делују на економску зависност, а самим тим и на овај показатељ, пожељно је укључити још нека демографска обележја, на првом месту природни прираштај, а затим и миграциону компоненту демографског развоја.

Извор:

Попис становништва, домаћинства и станова 2011. Књига 7. „Економска активност“ РЗС, 2013.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Коефицијент економске зависности у Републици Србији према Попису 2011. године био је 183, док се упоређивањем овог показатеља на нивоу области уочава неравномерност. На овакво стање утицало је неколико фактора. Најважнији од њих су ниска стопа активности, а затим и интензивно старење становништва и повећавани удео лица која су прекинула радни стаж. Такође, у неким случајевима, као што је на пример Рашка област, високи коефицијент економске зависности је последица високог наталитета и већег учешћа деце у укупној популацији. Рашка област са коефицијентом 250 налази се на другом месту, одмах иза Топличке области у којој је регистрован највећи коефицијент (271). Насупрот томе, на подручју где је повећана продуктивност рада коју прати већа стопа запослености, оптерећеност активног становништва је мања, па је самим тим мањи коефицијент економске зависности. Такве су: Моравичка област (161), Београдска област (158) и Колубарска област која се истиче са убедљиво најмањим коефицијентом (124).

ПОКАЗАТЕЉ 15. 'GINI INDEKS' ПРИХОДА ДОМАЋИНСТВА

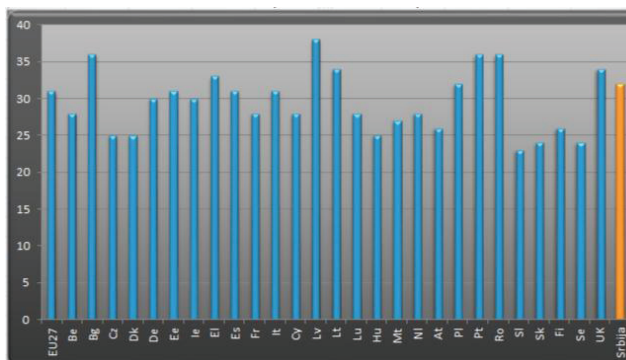
ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Постизање територијалног баланса у расподели богатства

Графикон Gini индекс у ЕУ и Србији, 2008. године

Извор: Праћење социјалне укључености у Србији, Влада Републике Србије – Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва & РЗС, Београд 2010.

*показатељи за ЕУ: EUROSTAT; за Србију: РЗС, Праћење стања социјалне укључености, 2010; <http://www.inkluzijakurs.info>

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Вредност Gini коефицијента мерена је потрошњом домаћинства по скали еквиваленције (на бази пондера).

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Процент прихода који остварује 20% најбогатијих домаћинства у односу на процент прихода који остварује 20% најсиромашнијих домаћинства.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Индикатор презентује унутаррегионалну дисперзију прихода и одсликава међурегионалне разлике које не показују други агрегирани показатељи, попут БДП-а по становнику, или просечног прихода домаћинства. Узимајући у обзир обим диспаритета прихода домаћинства унутар неког региона/ области, овај индикатор има широк спектар примене. Проблемски, поред аспеката борбе против сиромаштва и економске неједнакости, он интегрише и социјалну равнотежу, затим пожељну заступљеност различитих социјалних група у заједници, као и превенцију социјалне сегрегације.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Податак је доступан само на националном нивоу и за градско и рурално становништво. Такође, ограничење представља и дисконтинуитет у праћењу овог индикатора. Показатељ би могао да буде допуњен и регионалним индексом цена, што би значајно побољшало компаративну анализу подручја Републике Србије.

Табела 1 Gini индекс становништва Републике Србије и у урбаним и руралним подручјима и нестандардне грешке (у загради)

Gini	2002	2007	2010
Укупно	29,29	29,69	33,0
	(0,50)	(0,61)	
Урбано	28,38	29,53	
	(0,50)	(0,67)	
Рурално	29,72	27,58	
	(0,78)	(0,79)	

Извор:

Студија о животном стандарду – Србија 2002-2007, РЗС. Праћење социјалне укључености у Србији, Влада Републике Србије – Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва & РЗС, Београд 2010.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Вредност Gini коефицијента мерена приходом домаћинства у Републици Србији у 2010. години износила је 33,0. У табели је дат Gini коефицијент (индекс) за укупно, урбано и рурално становништво, тако да се детаљније могу сагледати карактеристике и промене у периоду од 2002 до 2010. године. Gini индекс је у првом петогодишњем интервалу остао готово непромењен (29,3 у 2002. и 29,7 у 2007. години), да би у 2010. години вредност овог порасла на 33. У 2002. години, неједнакост у урбаним подручјима мерена Gini индексом била је нешто мања у односу на рурална подручја, док је пет година касније (2007) неједнакост у урбаним подручјима била већа у односу на рурална подручја. Неједнакост потрошње, мерена Gini индексом, која је процењена на 29,7 у 2007. години, нешто је већа од просека изабраних источноевропских земаља у транзицији. Вредност распона Gini индекса за те земље креће се од 26,2 у Босни и Херцеговини до 31 у Румунији.

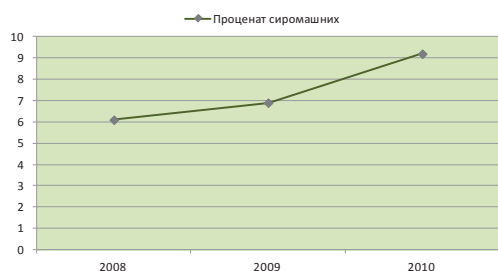
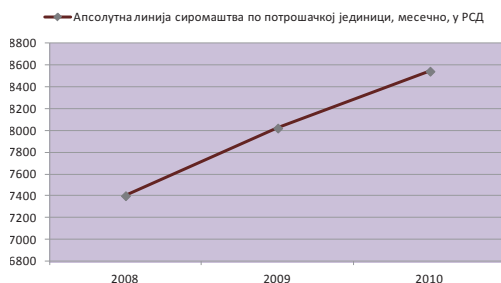
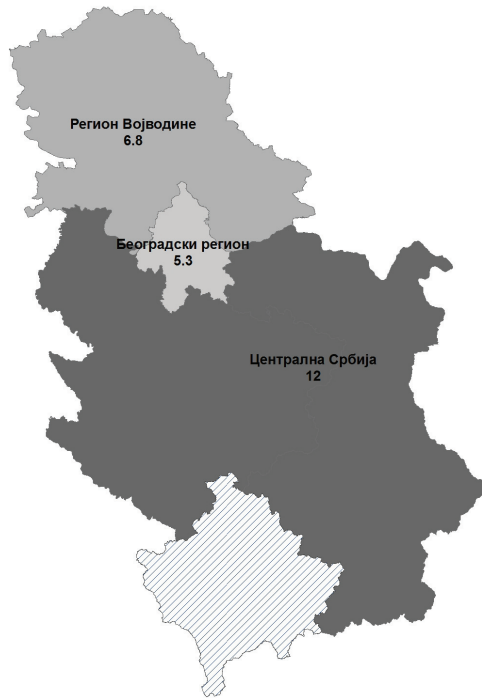
ПОКАЗАТЕЉ 17. БРОЈ ДОМАЋИНСТВА/СТАНОВНИШТВА КОЈЕ ЖИВИ ИСПОД ГРАНИЦЕ СИРОМАШТВА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Смањење броја незапосленог становништва

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Процент становништва који живи испод апсолутне границе сиромаштва, односно становништво које није у могућности да приушти минимум животног стандарда.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Апсолутна линија сиромаштва одређује апсолутни минимум животног стандарда и базира се на фиксној потрошачкој корпи хране неопходној за задовољавање минималних потреба. Минималне потребе које подмирује једна потрошачка корпа укључују одређену количину и структуру калорија, што се увећава износом осталих издатака као што су: одевање, хигијена, огрев, осветљење и слично. Вредност апсолутне линије сиромаштва (дефинисане 2006. године) израчунава се применом одговарајућег годишњег индекса потрошачких цена.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Праћењем показатеља апсолутног сиромаштва према досадашњој методологији (апсолутна линија сиромаштва и потрошња домаћинства), стиче се свеобухватна слика о сиромаштву у Републици Србији. Такође, овај показатељ је значајан и због могућности везивања за друге важне показатеље, од којих су неки: стопа нето миграција, стопа неписмености, национални доходак по становнику, стопа запослености, доступност јавних служби (здравствене заштите, образовања, социјалног старања и др), доступност комуналних услуга (енергија, санитарно-хигијенски услови, комуникације) и слично.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Поред тога што постоје више различитих методолошких приступа за израчунавање овог показатеља, проблем представља и то што се за сада степен сиромаштва не мери на нивоу мањем од НСТЈ 2.

Извор:

Анкета о потрошњи домаћинства - Саопштење ЛП20 број 117 - год. LXI, 29.04.2011, РЗС.

Национални извештај о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији, Влада Републике Србије, 2011.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

У Републици Србији у 2010. години 9,2% становника сматрало се сиромашним (живи испод апсолутне линије сиромаштва), јер је њихова потрошња по потрошачкој јединици у просеку била нижа од линије сиромаштва. Исте године линија сиромаштва је износила 8.544 динара месечно по потрошачкој јединици. Број сиромашних 2010. године порастао је са 6,9% на 9,2% у односу на 2009. годину. Сиромаштву је изложеније становништво које живи ван градског подручја, затим вишечлана домаћинства (посебно она која у свом саставу имају више деце, незапослених и неактивних чланова), домаћинства чији су носиоци нижег образовног нивоа и слично. На нивоу посматране три велике макро целине Републике Србије, уочавају се драстичне разлике, према којима Београдски регион има више него duplo мањи проценат сиромашних у односу на Централну Србију (12%). Једна од активности која би утицала на смањење сиромаштва и умањење регионалних разлика, јесте стварање подстицајног амбијента за инвестициона улагања предузетника, превасходно у заостала подручја Републике Србије.

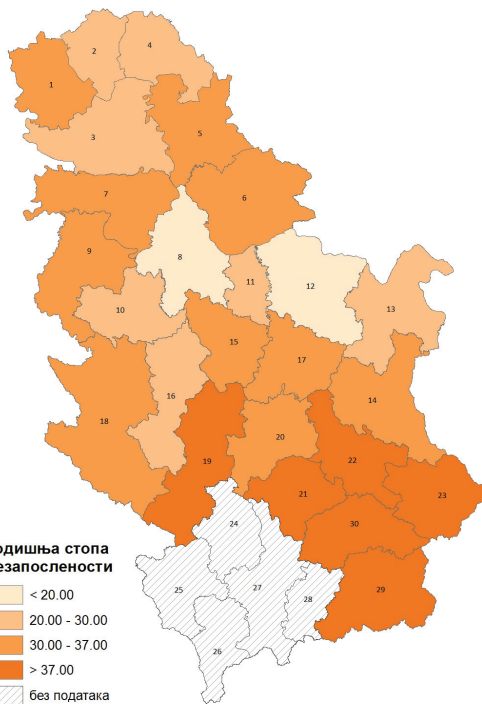
ПОКАЗАТЕЉ 18. ГОДИШЊА СТОПА НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

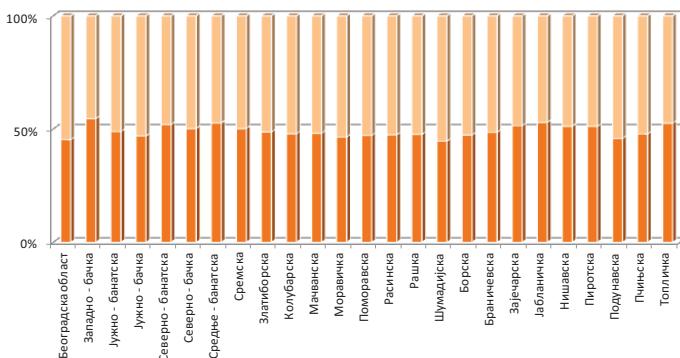
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Постизање територијалног баланса у расподели богатства – Осигурање пуне ангажованости регионалних ресурса, уз њихову максималну ефикасност

■ Регистрована незапосленост мушког становништва (%)
 ■ Регистрована незапосленост женског становништва (%)

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Стопа 'регистроване' незапослености према полу и старости у областима Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Према НСЗ регистрована незапосленост обухвата сва лица која траже запослење. То су: 1) незапослена (активна) лица; 2) лица привремено неспособна, или неспремна за рад; 3) лица којима мирују права према Закону; и 4) запослени који траже промену запослења. Скала вредности: <20.0, 20.1-30.0, 30.1-37.0, >37.1.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Висока стопа незапослености представља један од највећих економских и социјалних проблема са којом се суочава свака земља, јер повећање стопе незапослености изазива повећање сиромаштва и опадање животног стандарда. Незапосленост становништва је један од озбиљних проблема Републике Србије. Компаративна анализа показатеља стопе незапослености према старости, полу и другим карактеристикама становништва, може бити значајан путоказ код припремања и активирања мера и политика (националних, регионалних и локалних) које имају за циљ да подигну ниво запошљавања. Повећање запошљавања, као и одржавање и смањење укупне стопе незапослености може се спроводити на више начина, а неки од њих подразумевају реструктурирање предузећа, пореску политику, развојне програме и пројекте, или кроз донације из земље и иностранства.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Ограничење представљају различити методолошки концепти овог показатеља које примењују Национална служба за запошљавање (НСЗ) и Републички завод за статистику. Овде је примењена методологија НСЗ.

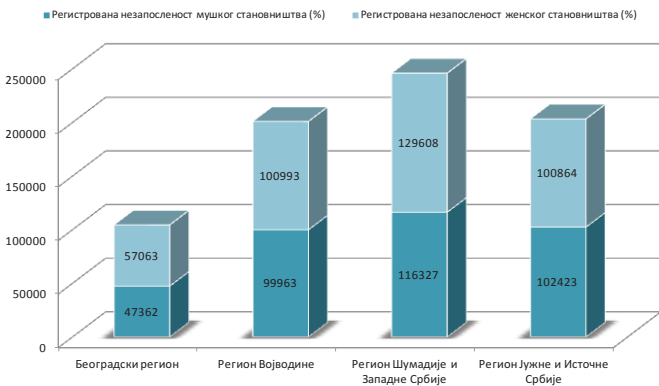
Извор:

Незапосленост и запошљавање у Републици Србији, Месечни статистички билтен, број 124, НСЗ

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

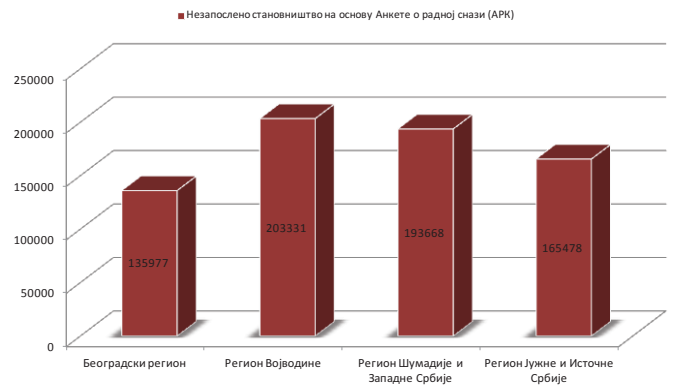
Број незапослених лица према евиденцији НСЗ на крају 2012. године износио је 761.476, од чега су нешто више од половине чиниле жене (51,5%). Највеће учешће у регистрованој незапослености имала су незапослена лица старости 25-29 година (13,5%), затим лица од 30-34 године (12,3), а најмањи проценат отпада на лица из прве и последње петогодишње групе радног контингента (15-19=3%; 60-64=3,5%). На нивоу региона, највеће учешће лица која траже посао у укупном броју незапослених уочено је у региону Шумадије и Западне Србије (245.935), а најмање у Београдском региону (104.425). У Региону Војводине регистровано је 200.956 лица, а у Региону Јужне и Источне Србије 203.287. Ако се упореди стопа регистроване незапослености међу областима Републике Србије, запажа се поларитет између Региона главног града, Браничевске и Јужнобачке области на једном краку, и осталих области на другом краку. Док је у Београдској области стопа регистроване незапослености износила 15,3%, у четири области незапосленост је захватила преко 40% становништва (Нишавска област 40,21%, Рашка област 44,6%, Јабланичка област 46,5% и Топличка област са 48,6%). Незапослено женско становништво партиципира са 51,5% у укупној регистрованој незапослености Републике Србије, а највећи дисбаланс према полној структури бележи Шумадијска област, где мушко незапослено становништво чини 44,7% укупне регистроване незапослености.

Регистрована незапосленост мушког и женског становништва, према подацима НСЗ.

Извор : Незапосленост и запошљавање у Републици Србији, Месечни статистички билтен, број 124, НСЗ

Незапослено становништво у регионима 2012.годинена основу Анкете о радној снази, РЗС.

Извор: Анкета о радној снази, 2012. године, РЗС

НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРЕМА СТАРОСТИ, према подацима НСЗ, децембар 2012. године

Област/Регион	Укупно	Жене	Жене	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	15-64
			%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Београдска област	104425	57063	54.6	2.3	8.7	15.2	13.1	11.8	10.8	11.0	12.0	11.4	3.7	100.0
Београдски регион	104425	57063	54.6	2.3	8.7	15.2	13.1	11.8	10.8	11.0	12.0	11.4	3.7	100.0
Западно - бачка	21562	979	4.5	3.6	11.5	13.2	11.9	12.4	12.4	13.1	11.7	7.8	2.3	100.0
Јужно - банатска	34399	17576	51.1	3.5	10.8	12.5	12.6	12.9	11.8	10.8	11.0	10.3	3.7	100.0
Јужно - бачка	66395	35200	53.0	2.9	10.0	14.0	13.0	12.2	11.7	12.1	11.6	9.5	3.0	100.0
Северно - банатска	13871	6659	48.0	4.8	11.9	12.0	11.2	11.6	11.1	11.9	12.2	9.7	3.5	100.0
Северно - бачка	17241	8582	49.8	3.6	11.9	12.6	11.1	10.7	10.7	12.4	12.5	10.5	4.0	100.0
Средње - банатска	18535	8774	47.3	4.2	11.1	12.8	11.7	11.6	11.3	12.3	11.6	9.9	3.5	100.0
Сремска	28953	14412	49.8	3.8	11.3	11.6	10.9	11.4	11.3	12.2	12.9	10.9	3.7	100.0
Регион Војводине	200956	100993	50.3	3.5	10.9	13.0	12.1	12.0	11.6	12.0	11.8	9.8	3.3	100.0
Златиборска	33537	17185	51.2	2.3	10.6	13.5	12.1	12.6	12.6	12.9	12.2	8.5	2.7	100.0
Колубарска	14667	7633	52.0	3.7	12.1	12.8	11.3	10.7	11.1	11.5	13.2	10.1	3.3	100.0
Мачванска	36352	18859	51.9	3.5	11.1	12.3	11.4	12.8	11.6	12.0	12.3	9.8	3.3	100.0
Моравичка	20806	11128	53.5	2.4	9.6	13.1	11.6	12.1	11.7	11.7	13.2	11.1	3.5	100.0
Поморавска	28936	15281	52.8	2.9	11.8	13.3	12.3	12.2	11.1	10.3	11.0	11.0	4.2	100.0
Расинска	27741	14571	52.5	2.3	10.5	14.4	13.6	13.7	11.7	10.3	10.3	9.7	3.6	100.0
Рашка	48970	25629	52.3	2.4	11.9	14.1	13.3	13.6	12.5	11.4	10.2	7.8	2.8	100.0
Шумадијска	34926	19322	55.3	2.8	10.4	12.7	11.8	11.4	10.8	11.4	13.1	11.9	3.8	100.0
Регион Шумадије и Западне Србије	245935	129608	52.7	2.7	11.0	13.3	12.3	12.6	11.7	11.4	11.7	9.8	3.3	100.0
Борска	12923	6803	52.6	3.4	11.9	13.6	12.4	12.3	11.7	11.4	10.9	9.5	3.0	100.0
Браничевска	9977	5132	51.4	4.1	14.0	13.5	11.7	12.2	10.9	9.7	9.5	10.1	4.2	100.0
Зајечарска	14587	7073	48.5	2.9	10.0	12.9	12.0	11.7	11.4	11.2	12.1	11.3	4.6	100.0
Јабланичка	38279	18031	47.1	3.0	10.6	12.4	11.6	12.8	12.5	12.6	11.7	8.9	3.8	100.0
Нишавска	53315	25997	48.8	2.5	11.0	13.6	12.8	12.2	11.2	11.7	11.4	9.9	3.7	100.0
Пиротска	13271	6473	48.8	2.4	10.2	12.6	11.0	11.2	11.5	12.3	13.7	11.0	4.2	100.0
Подунавска	16674	9031	54.2	4.2	12.8	13.2	12.6	12.4	11.6	10.4	10.5	9.1	3.2	100.0
Пчињска	28274	14743	52.1	2.6	10.7	13.1	12.1	13.3	13.9	13.2	10.8	7.7	2.7	100.0
Топличка	15987	7581	47.4	3.3	12.4	12.3	11.1	11.9	11.4	12.3	11.7	9.5	4.0	100.0
Регион Јужне и Источне Србије	203287	100864	49.6	3.0	11.2	13.0	12.0	12.4	11.9	11.9	11.4	9.5	3.7	100.0
Република Србија	761486	392466	51.5	3.0	10.8	13.5	12.3	12.2	11.6	11.6	11.6	9.9	3.5	100.0

Извор: Незапосленост и запошљавање у Републици Србији, Месечни статистички билтен, број 124, НСЗ

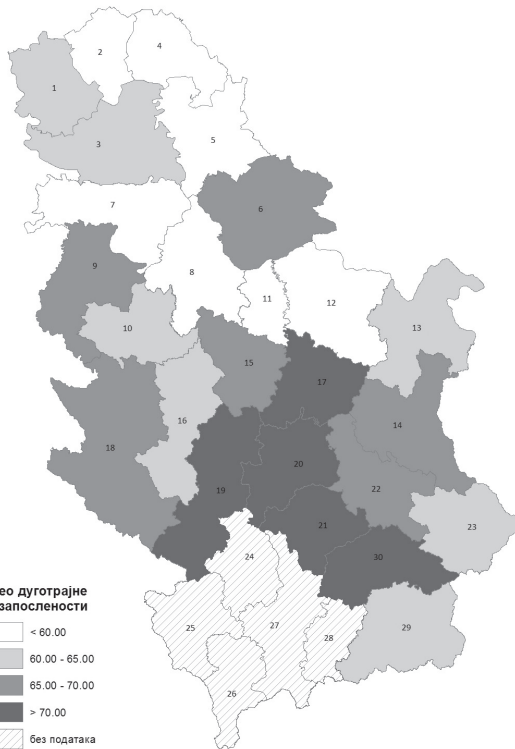
ПОКАЗАТЕЉ 19. УДЕО ДУГОТРАЈНЕ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

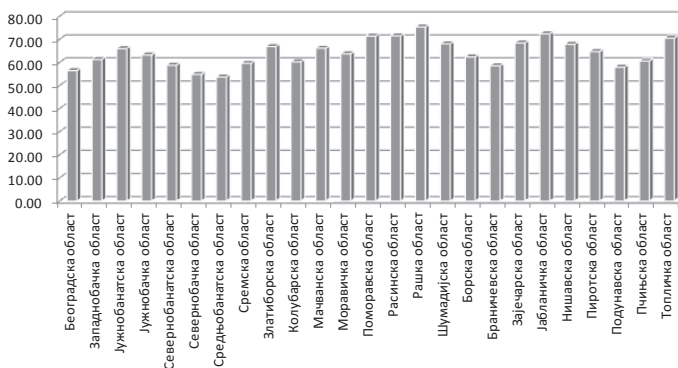
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Постизање територијалног баланса у расподели богатства – Осигурање пуне ангажованости регионалних ресурса, уз њихову максималну ефикасност

■ Учешће незапослених дуже од годину дана у укупном броју незапослених лица на крају 2012. године

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ указује на разлике у дуготрајној (дугорочној) незапослености у областима Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Стопа дуготрајне незапослености представља проценат незапослених лица који дуже од једне године траже посао, а који се налазе се у евиденцији НЗС, у укупном броју незапослених лица. Скала вредности показатеља: <60, 60.01-65.00, 65.01-70.00, >70.01.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Дугорочна незапосленост је један од кључних показатеља незапослености, а у неким случајевима овај показатељ је погоднији и значајнији од опште стопе незапослености. Ово гледиште је посебно важно са социјалног и психолошког аспекта јер се њиме указује на ризик од западања у стање безизлазности, а што доводи до социјалне искључености и обесхрабрења лица да уопште даље траже и коначно нађу запослење. То се посебно односи на лица без квалификација, старије особе (преко 50 година), затим на лица са посебним потребама, лица која трпе неки дискриминацију, или на становнике који имају проблеме са социјалном адаптацијом. Такође, ово се посебно односи и на поједине националне мањине (Роме и друге).

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Ограничење представљају различити методолошки концепти овог показатеља које примењују НЗС, затим РЗС (у Анкети о радној снази), као и она која је коришћена у АЖС. Овде је прихваћена методологија НЗС.

Извор:

Незапосленост и запошљавање у Републици Србији, Месечни статистички билтен, број 124, НСЗ

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Од укупног броја незапослених лица у Републици Србији, дуже од 12 месеци (што представља дуготрајну незапосленост) посао је 2012. године тражило 491.153 лица или 64,5%. На регионалном нивоу, подаци говоре да је највећа дуготрајна незапосленост присутна у Региону Шумадије и Западне Србије (69%), нешто мања у Региону Јужне и Источне Србије (66,15%), док је испод 60% у Региону Војводине и Београдском Региону и (59,5% и 56,4%). Поред тога области Републике Србије 2012. године, уочава се да је највеће учешће лица која траже посао дуже од 12 месеци евидентирано у Топличкој (70,5%), Поморавској (71,4%), Расинској (71,5%) и Јабланичкој области (72,4%), док су истовремено најмањи удео дуготрајне незапослености имале Подунавска (57,9%), Београдска (56,4%) и Средњобанатска област (53,7%). Поред мера и политика усмерених на смањење опште незапослености, посебна пажња мора бити посвећена дуготрајно незапосленим особама. Са обзиром на стагнацију знања из занимања за које су квалификовани, посебне мере требало би да обухватају програме образовања, чиме би особе стекле нова сазнања и стручне вештине. Ове мере, којима се ојачавају властите компетенције дуготрајно незапослених, морају бити у складу са потребама тржишта рада. Адекватним образовањем, као и додатном специјализацијом, подиже се ниво квалификација незапосленима, чиме се умањује ризик да исте особе остану трајно незапослене.

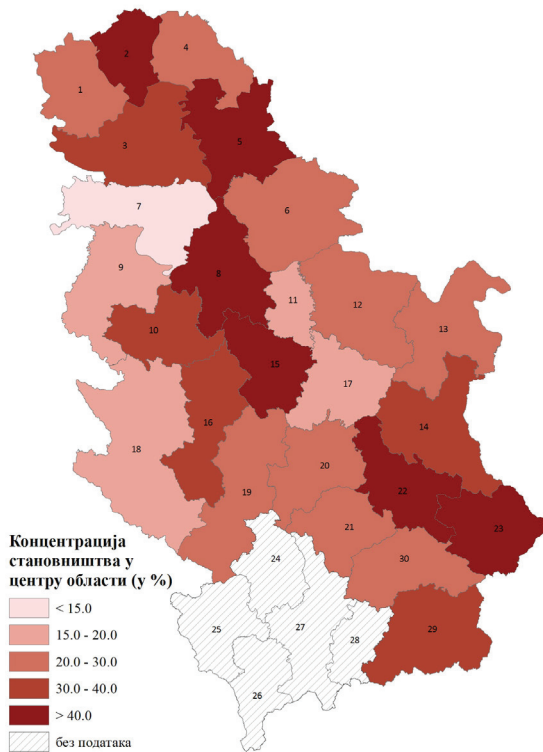
ПОКАЗАТЕЉ 22. СТЕПЕН КОНЦЕНТРАЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА РЕГИОНА У ПРИМАРНОМ ЦЕНТРУ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

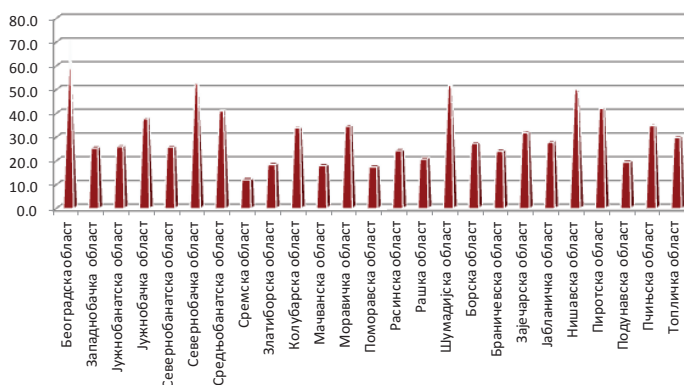
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Полицентричност урбаног система

■ Концентрација становништва у центру области (у %)

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Степен концентрације становништва региона у примарном центру представља процентуални део становништва сваке области који живи у водећем центру те области.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Удео становништва региона/области који живе у водећем центру тог региона/области; скала вредности показатеља: <15, 15-20, 20-30, 30-40, >40 (%)

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Концентрација становништва у центру сваке области (центру округа), указује на степен демографске поларизације на интрарегионалном нивоу. Један од основних концепција одрживог просторно-демографског развоја представља полицентрични систем насеобинске структуре, те је регионално подручје полицентрично само онда ако је степен концентрације низак, а моноцентрично ако је он висок. Овај показатељ управо мери испитује полицентричност Републике Србије и њених целина. Он такође помаже код избора и предузимање различитих сталних и повремених друштвених мера, интервенција и акција (националног, регионалног, субрегионалног и локалног карактера) које имају за циљ да успоставе равномерно децентрализован и функционално-хијерархијски организован систем унутар региона и области Републике Србије.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

За праћење овог показатеља пожељни су краћи временски интервали од оних који се односе на време између пописа становништва, те се будуће анализе морају ослонити на процене становништва на годишњем нивоу.

Извор:

Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2011. године.

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Насеобински систем Републике Србије одликује се високим степеном поларизације и изражене хијерархије на регионалном и општинском нивоу. Због тога, развојна политика просторно-демографске децентрализације мора бити заснована на стварању оптимално структуриране полицентричне мреже насеља. Колики је степен демографске поларизације и интрарегионално неуравнотеженог насеобинског система, показују подаци последњег Пописа 2011. године. Највећу концентрацију становништва у примарном центру има Београдска област где у централном делу (Београд-насеље) живи чак 70,3% укупног становништва области. Изражена поларизација Републике Србије се огледа и у томе што је 2012. године више од 16% укупног становништва Републике Србије сконцентрисано на територији Београд-насеља, док је на подручју Града Београда (Београдска област) исте године живела безмало четвртина укупног становништва земље (23,1%), што је за око 2% више него 2002. године. Поред Београдске области, више од половине укупног становништва области које живи у њеном примарном центру имају још и: Шумадијска (51,4%) и Севернобачка област (52,4%). На другој страни, најмању концентрацију становништва области у примарном центру имају Подунавска (19,5%), Златиборска (18,4%), Мачванска (18%), Поморавска (17,4%) и најмању Сремска област (12,1%).

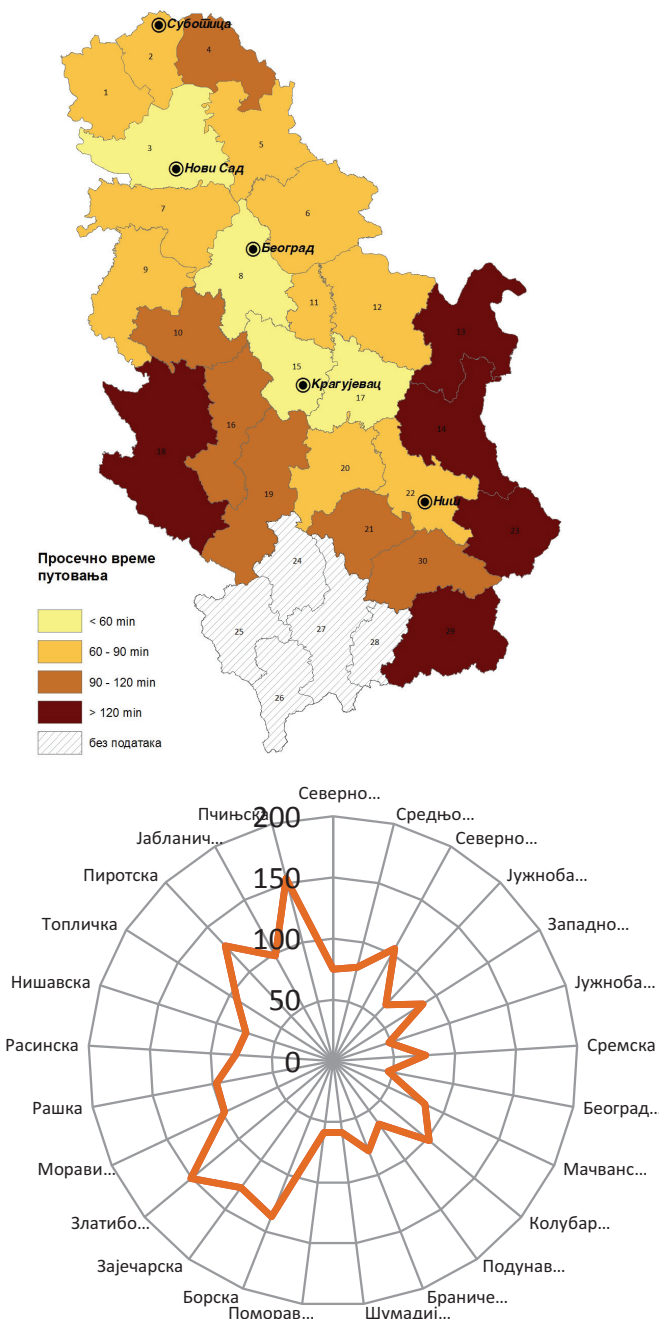
ПОКАЗАТЕЉ 25. ПРОСЕЧНО ВРЕМЕ ПУТОВАЊА ДО НАЈБЛИЖА ТРИ РЕГИОНАЛНА ЦЕНТРА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Полицентричност урбаног система

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ обезбеђује приказ простор недистрибуције и броја градова који у функционалном погледу представљају макро регионалне центре са понудом услуга највишег ранга, као и густину и квалитет постојеће друмске мреже.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

За потребе припреме овог извештаја коришћен је софтвер за израчунавање раздаљине између задатих дестинација и очекиваног времена путовања између истих. Почетне дестинације су центри области, а крајње три најближа регионална центра са више од 100.000 становника. Регионални центри са преко 100.000 становника који представљају крајње дестинације за приказ овог показатеља су Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац и Суботица са 96483 становника по Попису 2011. године.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Омогућава идентификацију подручја са временом путовања изнад/испод одређених граница прихватљивог утрошка времена путовања до места услуга. Мрежа насеља као и квалитет постојеће друмске мреже превасходно утичу на вредност индикатора. Међутим, потребно је истаћи да периферне, граничне области имају већу приступачност и могућност повезивања са прекограничним областима, што је важан потенцијал за укључивање у међународни, међурегионални и прекогранични полицентрични систем насеља.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

За потребе међународних упоређења израчунава се просечно време путовања аутомобилом од регионалног центра до три најближа регионална центра са више од 100.000 становника односно од 50.000 становника за регионални ниво. За израчунавање би требало користити растерску мрежу, са величином растерског поља 1x1 km или 2x2 km, што за овај извештај није било могуће остварити. У будућности би требало узети у обзир и друге видове саобраћаја уколико је могуће.

Извор:

Републичка агенција за просторно планирање

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

На основу добијених података (изузимајући податке за Београдску, Јужнобачку, Нишавску, Шумадијску и Севернобачку област) уочено је да се просечно време, из центара области до три најближа центра са преко 100.000 становника, путовања креће у интервалу од 60 до 155 минута. Становници Поморавске области најбрже стижу до три најближа регионална центра, што се може објаснити географским положајем и позицијом уз Коридору X, док су најнеприступачније пограничне области, што се може објаснити како раздаљином тако и степеном развијености саобраћајне инфраструктуре. Потребно је нагласити да су мерења вршена из центра области, као и да су за области чији су регионални центри Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац и Суботица, ради реалнијег приказа стања у простору, мерења вршена за два регионална центра јер су они сами по себи регионални центри са више од 100.000 становника.

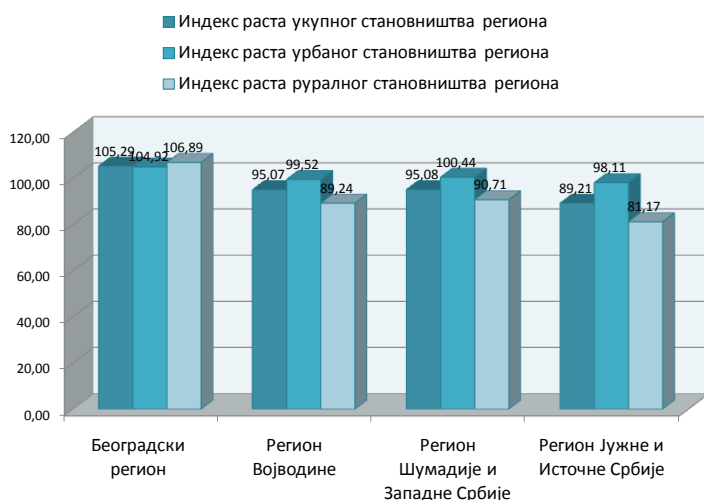
ПОКАЗАТЕЉ 26. ДЕМОГРАФСКИ ТРЕНДОВИ УРБАНИХ ПОДРУЧЈА У ОДНОСУ НА РУРАЛНА ПОДРУЧЈА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Одрживост насељске структуре (односи града и села)

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ прати демографски раст урбаног становништва у односу на рурално/остало становништво у областима Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Упоредивање индекса раста/пада урбаног становништва у односу на рурално становништво у областима Републике Србије између два сукцесивна Пописа (овде између Пописа 2002. године и 2011. године). Скала вредности показатеља: повећање >10%, повећање до 10%, смањење до 10%, и смањење преко 10%. смањење преко 10%, смањење до 20%, и смањење >20%.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Велике промене у просторно-демографској структури које су се десиле у прошлости, биле су узроковане снажним процесом примарне урбанизације и интензивним миграционим токовима на релацији село-град, међутим због демографског пражњења руралних 'резервоара', ситуација је данас доста измењена. Миграције се одвијају на релацији град-град, док се на другој страни, због негативне биолошке компоненте, и урбаном и руралном становништвом суочава са негативним демографским трендовима. Овај показатељ прати тренд кретања урбане и руралне популације, и идентификује критичне просторе према интензитету тих промена.

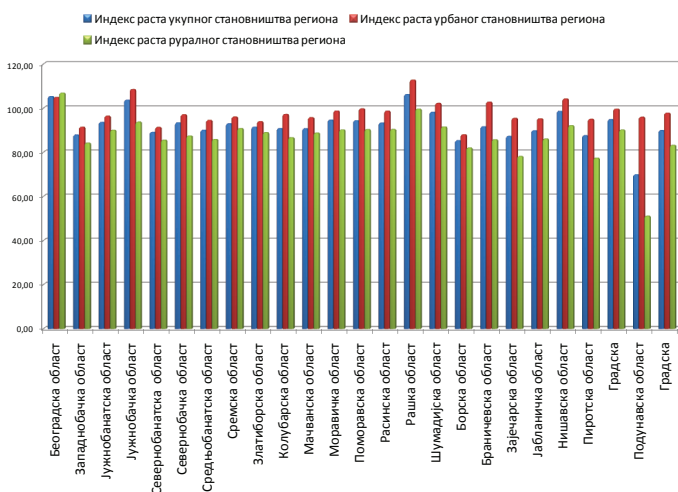
ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Највеће ограничење представља актуелна типологија насеља и класификација на урбана и рурална насеља која је нефункционална и неодговарајућа насеобинском систему Републике Србије. Ово покреће питање око нове редефиниције насеља и утврђивања нових критеријума који би довели до прецизније класификације и типологије насеља.

Извор:

Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2011. године, РЗС.

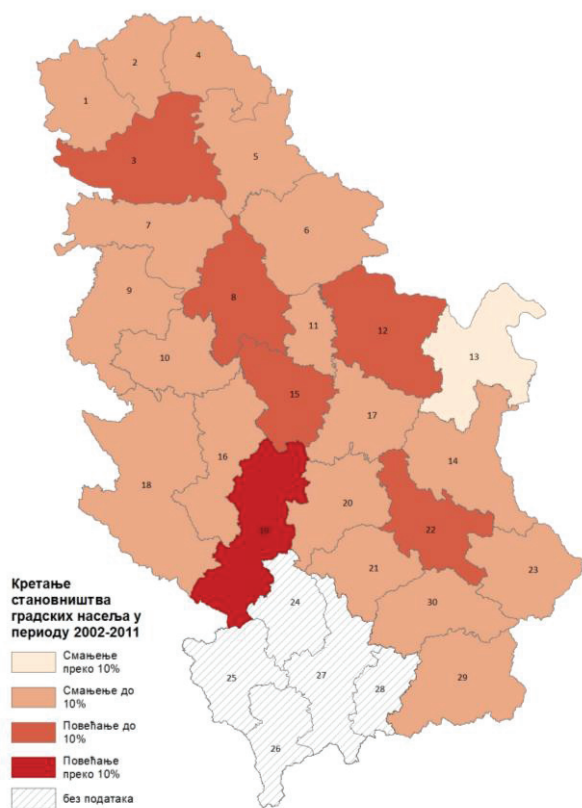
График Индекс броја укупног, урбаног и руралног становништва у областима Републике Србије

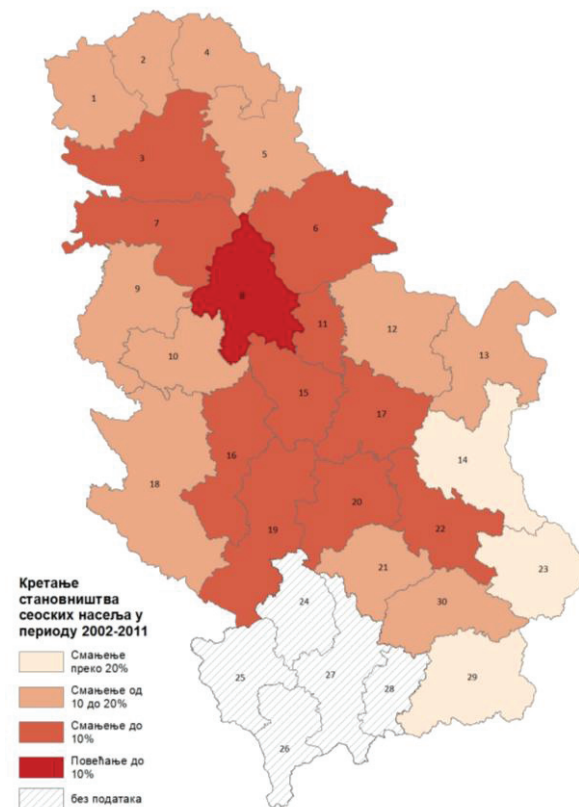
СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

За време док је укупно становништво Републике Србије у периоду 2002-2011. године опало за 4,15%, њена урбана популација порасла је за свега 1,1%, а рурална се смањила за 10,9%. Стање је веома упозоравајуће, ако се узме у обзир да су само четири од 25 области забележиле популациони раст, док је раст урбане популације остварило свега шест области (Шумадијска 2,2%, Браничевска 2,8%, Нишавска 4,2%, Београдска 4,9%, Јужнобачка 8,5%, и Рашка област 12,8%). Ако се изузме Пчињска област, у чијим општинама Бујановац и Прешево Попис није обухватно спроведен, једина област која је имала смањење урбаног становништва веће од 10% била је Борска област. У исто време, док је укупно рурално становништво опадало, једино је Београдска област успела да очува раст своје руралне популације (6,9%). У 14 области смањење руралне популације било је веће од 10%, а највећи пад сеоског становништва забележен је у Зајечарској области (21,9%) и Пиротској области (22,6%). Ови показатељи указују на потребу хитног креирања и спровођења мера популационе политике, посебно у подручјима која је могуће демографски ревитализовати, што је уједно и један од стратешких приоритета дефинисаних ППРС.

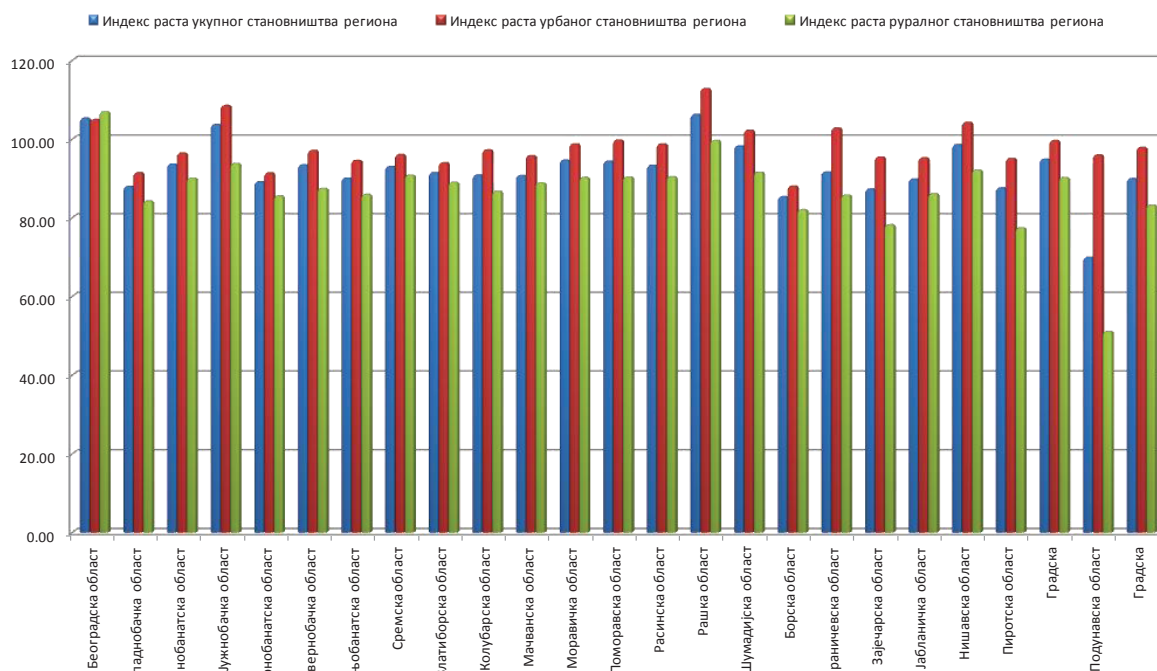
Динамика кретања градског становништва у периоду 2002-2011. године

Динамика кретања руралног становништва у периоду 2002-2011. године

Индекс броја укупног, урбаног и руралног становништва у областима Републике Србије

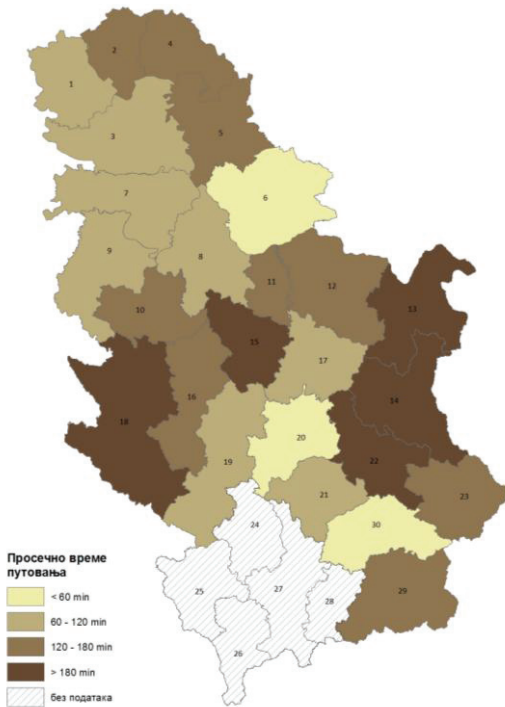
ПОКАЗАТЕЉ 29. ДОСТУПНОСТ ДО ЦЕНТРАЛНИХ НАСЕЉА ЈАВНИМ ПРЕВОЗОМ (ОД ТОГА: ДОСТУПНОСТ ЖЕЛЕЗНИЦОМ)

ОСНОВНИ ЦИЉ:

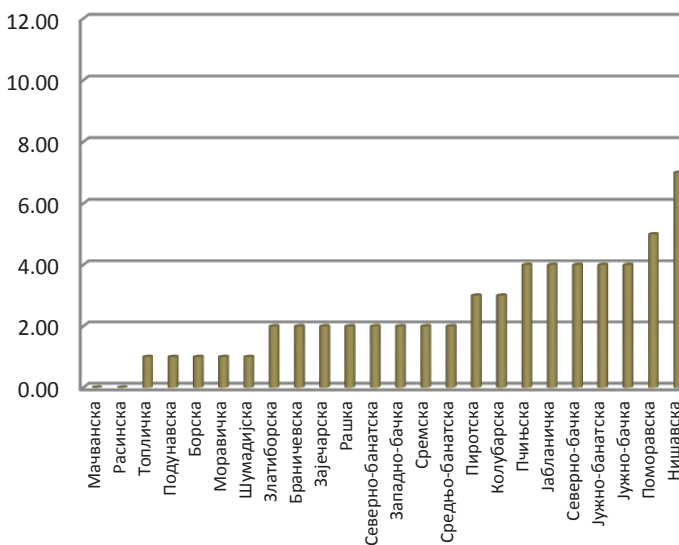
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Унапређење доступности јавних служби

БРОЈ ДИРЕКТНИХ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ЛИНИЈА (ИЗМЕЂУ ЦЕНТРА ОБЛАСТИ)

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ нам представља доступност као и најбрже време путовања од центра округа до једног од пет регионалних центара са више од 100.000 становника (Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац и Суботица). Индикатор нам такође представља и укупан број директних линија које иду од једног центра округа ка другим центрима. (Под директним линијама сматрамо оне линије за које није потребно вршити преседање на путу из једног центра округа у други)

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

За потребе припреме овог показатеља узети су подаци о просечном времену путовања железницом између центара округа и пет регионалних центара са више од 100.000 становника (Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац и Суботица). Такође увидом у редослед вожње железничких станица у центрима округа регистровани смо доступност као и број директних линија између центара округа.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Према концепцији развоја саобраћаја у ППРС-у, важно место се даје пројектима који стимулишу улогу јавног превоза путника са применом одговарајућих решења у зависности од величине и функционалне организације града. Овај индикатор је иницијални покушај да се сагледа расположивост услуга железничког превоза у региону. Значај индикатора је и у томе што укључује како социјалну тако и еколошку димензију. У социјалном смислу, добра приступачност на пример јавним службама од општег интереса је пример једнаких могућности за све групе становништва, укључујући и социјално осетљиве групе и грађане који не користе аутомобил. У еколошком смислу, доступност железничким превозом може бити разлог да се не користи аутомобил, чиме се уједно доприноси смањењу обима саобраћаја и тако бољем квалитету ваздуха.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Индикатор не показује квалитет услуга, учесталост полазака, број стајних станица, време проведено на станицама...

Извор:

Републичка агенција за просторно планирање
АД "Железнице Србије", књижице Реда вожње 2012/2013
<http://w3.srbail.rs/zsredvoznje>

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

На основу добијених података уочено је да се најкраће време путовања креће у интервалу од 38 до 264 минута, што нам говори о јако лошој ситуацији железничке мреже у Републици Србији, као и да одређени центри округа уопште нису повезани ни са једним центром округа, што нам говори о још тежој ситуацији железничке мреже у Републици Србији.

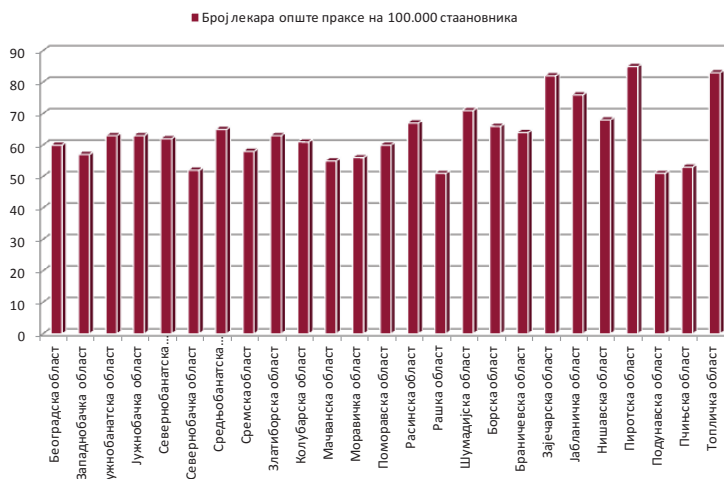
ПОКАЗАТЕЉ 30. БРОЈ БОЛНИЧКИХ ПОСТЕЉА И БРОЈ ЛЕКАРА ОПШТЕ ПРАКСЕ НА 100.000 СТАНОВНИКА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Унапређење доступности јавних служби

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

1) Број болничких постеља на 100.000 становника у областима Републике Србије - није обухваћен број постеља у дневним болницама;

2) Број лекара опште праксе на 100.000 становника у областима Републике Србије - обухвата лекаре који раде у служби опште медицине и медицине рада у дому здравља.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

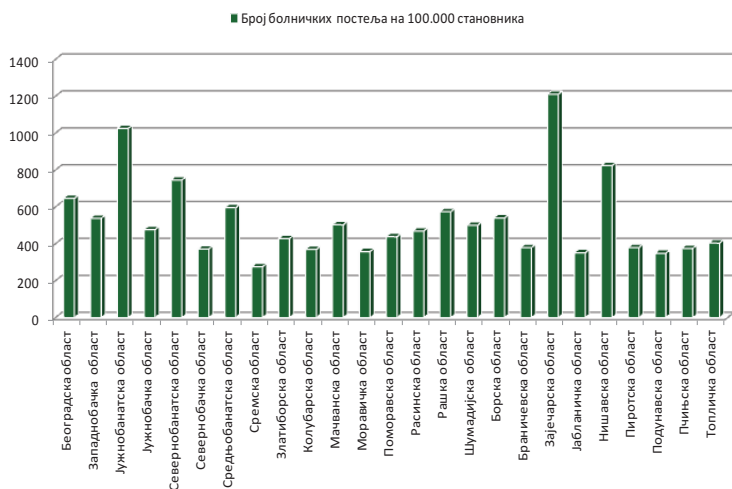
$$1. C_{\text{бп}} = C_{\text{бп}} = \text{Бп} / C_o * 100.000;$$

$$2. L_{\text{о.м}} = L_{\text{о.м}} / C_o * 100.000.$$

$C_{\text{бп}}$ – стопа болничких постеља; $C_{\text{бп}}$ – укупан број болничких постеља; $L_{\text{о.м}}$ – лекари опште праксе, C_o – становништво области (процена);

$L_{\text{о.м}}$ – стопа лекара опште праксе, $L_{\text{о.м}}$ – број лекара опште праксе, C_o – становништво области (процена);

Скала вредности за први показатељ: <55, 55.01-60, 60.01-70, >70.01. Скали вредности за показатељ: <400, 400.1-550, 550.1-750, >750.1.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Упоредним приказом ова два показатеља на нивоу области Републике Србије уочиће се разлике у стопама између подручја из домена здравствене заштите. Тиме ће се стећи и увид у подручја која би требало да повећају капацитете лекара опште праксе и количину болничких постеља.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Са обзиром на немогућност примене показатеља број 30. Број и удео становништва које нема приступ примарној здравственој заштити*, као алтернатива су узета ова два показатеља: 1) број болничких постеља на 100000 становника, и 2) број лекара опште праксе на 100000 становника.

* Овај показатељ подразумева и податке о саобраћајној доступности, као и квалитет примарне здравствене заштите. Његова детаљнија анализа важна је како би се испитали узроци и последице за становништво које нема приступ примарној здравственој заштити, те га је потребно укључити у наредне Извештаје о остваривању Просторног плана Републике Србије.

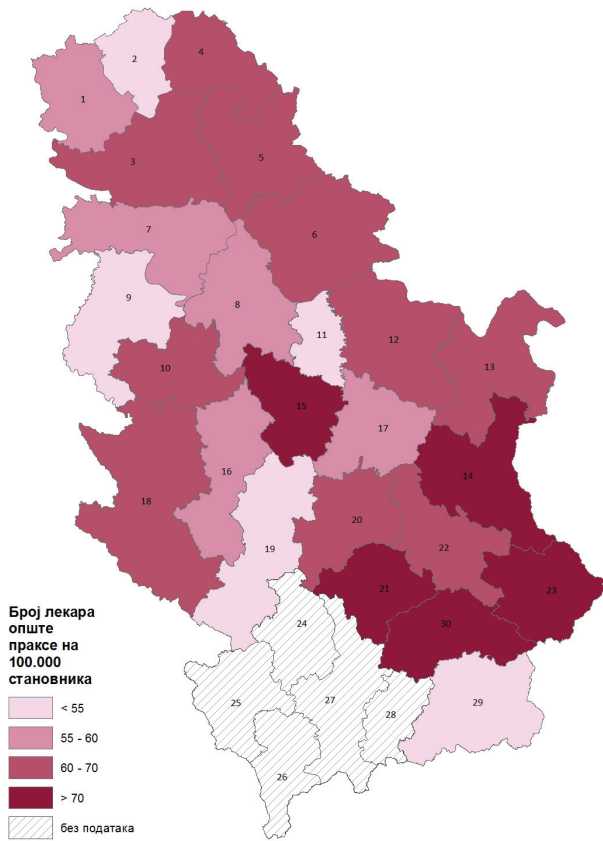
Извор:

Институт за јавно здравље Србије

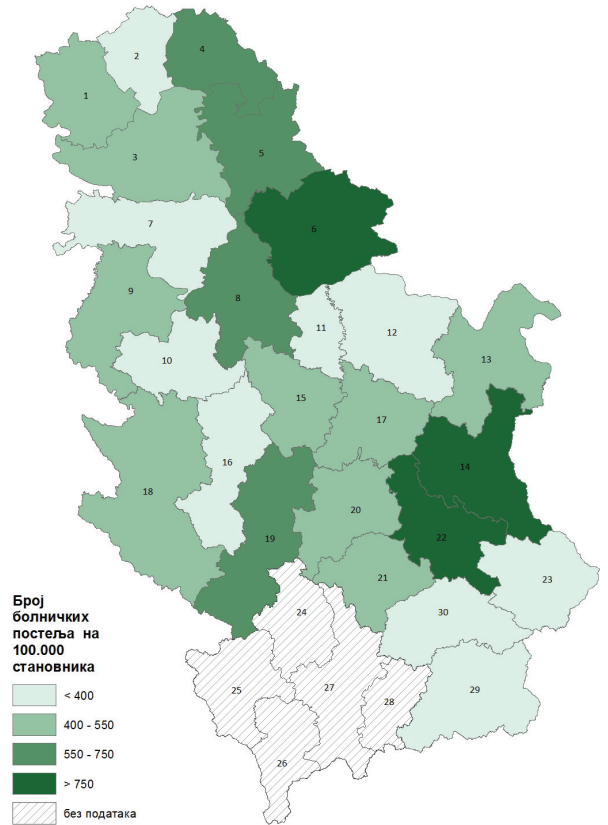
СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Први показатељ показује неравномерну покривеност болничких постеља између области Републике Србије. Док Јужнобанатску и Зајечарску област одликује стопа од преко 1.000‰, на другом краку се налазе поједине области у којима је стопа испод 400‰. Такве су: Моравичка, Пчињска и Пиротска област. Према другом показатељу који приказује стопу лекара опште праксе у областима Републике Србије, уочава се опсег стопа које се крећу од 51‰ у Рашкој и Подунавској области, па све до 85‰ у Пиротској области. Мања стопа лекара опште праксе карактерише Севернобачку (52‰), Пчињску (53‰) и Мачванску област (55‰), док је на другој страни боља покривеност лекара, поред Пиротске области, још и у Зајечарској (82‰) и Топличкој области (83‰). Интересантно је да се Пиротска област налази у групи најбоље котираних области када су у питању лекари опште праксе, међутим иста област заостаје, када се погледају стопе болничких постеља. Области у којима су видљиви недостаци лекара и болничких постеља, морају постати приоритет државне и локалне политике која би програмске мере усмерила на подизање и ојачавање капацитета система здравствене заштите.

Број лекара опште праксе на 100.000 становника

Број болничких постеља на 100.000 становника

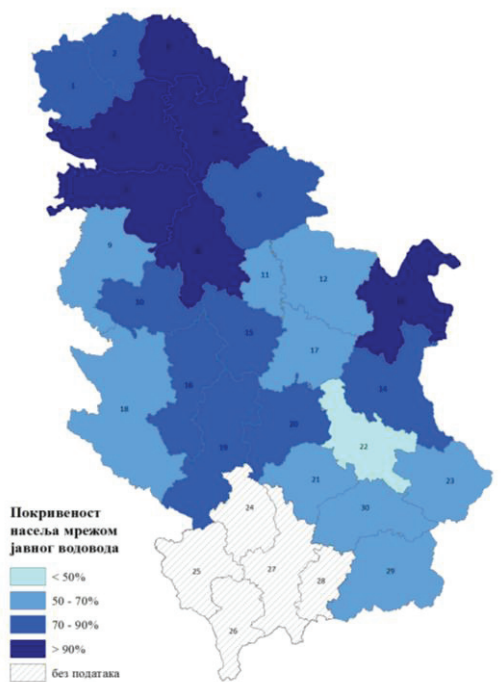
ПОКАЗАТЕЉ 33. ПОКРИВЕНОСТ НАСЕЉА (% БРОЈА ДОМАЋИНСТАВА) МРЕЖОМ ЈАВНОГ ВОДОВОДА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

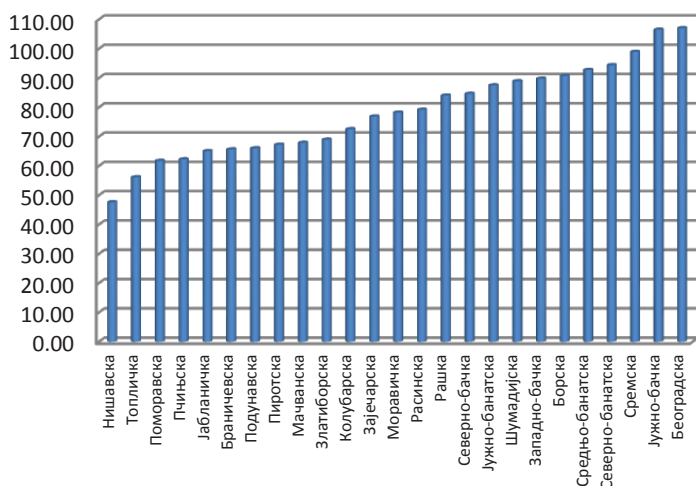
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Равномерна доступност инфраструктури и информацијама

ПРОЦЕНАТ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА СУ ПРИКЉУЧЕНА НА МРЕЖУ ЈАВНОГ ВОДОВОДА

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Заступљеност броја домаћинстава која су опремљена водоводом, односно прикључена на мрежу јавног водовода у укупном броју домаћинстава посматране области.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Процентуални удео домаћинстава која су прикључена на мрежу јавног водовода (статистички податак); Упоредни преглед по областима – скала вредности показатеља: <50, 50-70, 70-90 >90 (%).

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Значај праћења овог показатеља произилази из чињенице да је опремљеност насеља водоводном инфраструктуром један је од кључних показатеља стандарда живљења на неком подручју. С друге стране, с обзиром на то да је мрежа јавног водовода интегрални део изграђеног грађевинског фонда, овај показатељ такође указује и на ниво урбаног стандарда оствареног у неком насељеном месту.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Вредност показатеља указује на степен прикључености домаћинстава на јавну мрежу водоснабдевања, док се нема увид у стање и квалитет водоводне мреже. Такође, ограничење представља то што се укупан број домаћинстава прати само у пописним годинама, док се процењен број домаћинстава која су прикључена на мрежу јавног водовода приказује сваке године у Општинским годишњацима.

Извор:

Општине и региони у Републици Србији, 2012., Републички завод за статистику, Београд, 2012. године

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Мерењем су уочене, односно издвајају се четири категорије вредности показатеља које су неравномерно просторно и бројчано заступљене. Показатељ има најнижу вредност у Нишавској области која је уједно и једина са испод 50% домаћинстава прикључених на мрежу јавног водовода. У категоријама 50-70% и 70-90% има по девет области, док у категорији преко 90% има шест области. Највеће вредности показатеља измерене су у областима које се налазе у оквиру агломерације Београд-Нови Сад. Посматрајући густину насељености (близу 1400/км²) и број домаћинстава (близу 128000) у Нишавској области, подизање нивоа опремљености водоводном инфраструктуром у овој области требало би поставити као приоритет који ће директно допринети подизању стандарда живљења и унапређивања квалитета изграђеног грађевинског фонда на овом подручју.

ПОКАЗАТЕЉ 34. ПОКРИВЕНОСТ НАСЕЉА (% БРОЈА ДОМАЋИНСТАВА КАНАЛИЗАЦИОНОМ МРЕЖОМ)

ОСНОВНИ ЦИЉ:

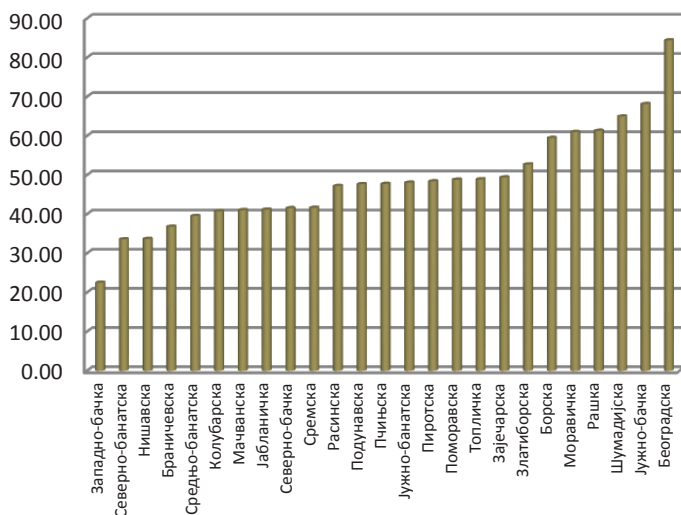
1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Равномерна доступност инфраструктури и информацијама

ПРОЦЕНАТ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА СУ ОПРЕМЉЕНА КАНАЛИЗАЦИОНОМ МРЕЖОМ

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ указује на удео броја домаћинстава која су прикључена на јавну канализациону мрежу у укупном броју домаћинстава посматране области.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Процентуални удео домаћинстава која су прикључена на јавну канализациону мрежу (статистички податак); Упоредни преглед по областима - скала вредности показатеља: <30, 30-50, 50-70, >70 (%)

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Опремљеност насеља канализационом мрежом један је од кључних показатеља стандарда живљења на неком подручју, односно показатељ оствареног урбаног стандарда у неком насељу. Стога, овај показатељ подржаће праћење реализације стратешког приоритета, реконструкције и проширења обухвата постојећих система канализационе инфраструктуре у Републици Србији, као предуслова изградње постројења за прераду отпадних вода (ППОВ) који су дефинисани Просторним планом Републике Србије. У том смислу, показатељ би додатно пратио и реализацију планираних постројења за прераду отпадних вода (ППОВ) по насељима.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ указује на процентуалну заступљеност броја домаћинстава која су прикључена на јавну канализациону мрежу у укупном броју домаћинстава посматране области али не указује на квалитет, дотрајалост и недостатке постојеће канализационе мреже. Такође, ограничење представља то што се укупан број домаћинстава прати само у пописним годинама, док се процењен број домаћинстава која су прикључена на канализациону мрежу приказује сваке године у Општинским годишњацима.

Извор:

Општине и региони у Републици Србији, 2012., Републички завод за статистику, Београд, 2012

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Уочавају се четири категорије вредности овог показатеља које су и просторно бројчано неравномерно заступљене. Показатељ има најниже вредности у Западно бачкој области, свега 22.49% домаћинстава која су прикључена на јавну канализациону мрежу у укупном броју домаћинстава респективно. У категоријама 30-50% и 50-70% домаћинстава која су опремљена канализационом мрежом налази се седамнаест односно шест области. Највеће вредности показатеља регистроване су у Београдској области (84.42%). Посматрајући густине насељености и број домаћинстава у Нишавској и Западнобачкој области, подизање нивоа опремљености канализационом инфраструктуром један је од приоритета који ће допринети укупном повећању стандарда живљења и унапређивања квалитета изграђеног грађевинског фонда на овим подручјима.

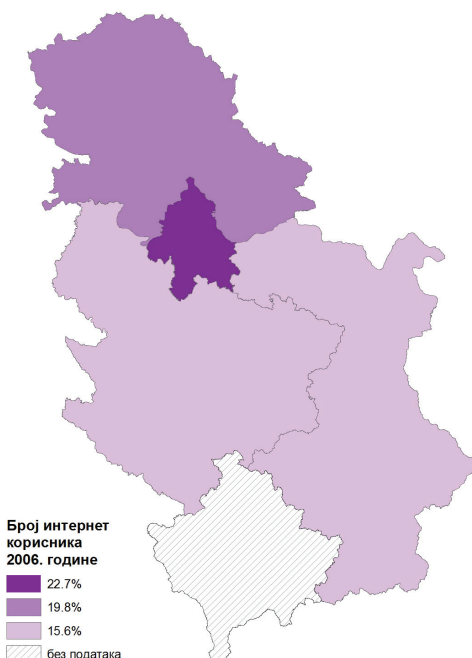
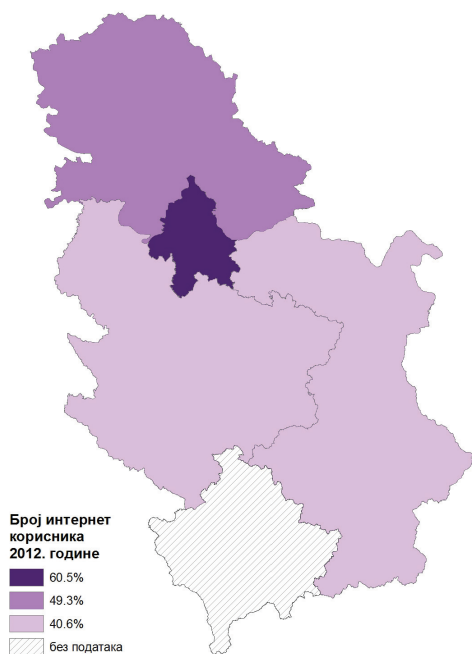
ПОКАЗАТЕЉ 36. БРОЈ ИНТЕРНЕТ КОРИСНИКА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Равномерна доступност инфраструктури и информацијама

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ кроз проценат домаћинстава која имају приступ Интернету указује на могућности стварања инклузивног друштва заснованог на знању, у економском као и у социјалном смислу. Ради бољег увида у стање о интернет корисницима дајемо просечан број интернет корисника 2006. и 2012. године.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Процент домаћинстава која имају приступ Интернету у укупном броју домаћинстава у региону; скала вредности показатеља: регион Београда; регион Војводине; регион Централне Србије

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Приступ Интернету од кључне је важности за концепт стварања инклузивног друштва заснованог на знању, у економском као и у социјалном смислу. Мапирањем ових података може се уочи ти степен поларизованости простора Републике Србије са овог развојног аспекта, али се могу добити и значајне информације потребне за дефинисање мера и активности потребних за побољшање просторне равномерности у погледу приступа Интернету из сваког дела наше земље.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Услед немогућности прибављања податка који би указивали на проценат домаћинстава која имају приступ Интернету у укупном броју домаћинстава у општини или области, коришћени су доступни подаци за Град Београд, Војводину и Централну Србију. Показатељ не обухвата квалитет интернет приступа (тип конекције, брзина протока, стабилност веза).

Извор:

Домаћинства која поседују интернет прикључак, по регионима, Републички завод за статистику, Београд, 2012

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Како подаци агрегирани на приказаном нивоу не омогућавају извођење прецизнијих закључака, неопходне су дубље анализе и увођење допунских показатеља који би указали на квалитет Интернет конекције, начина приступању Интернету, прецизнији број Интернет корисника итд. за остваривање дефинисаног циља. Потребно је још нагласити да укупан просек интернет корисника у Републици Србији 2012. године износи 47,5%, а 2006. године износио је 18,5% интернет корисника.

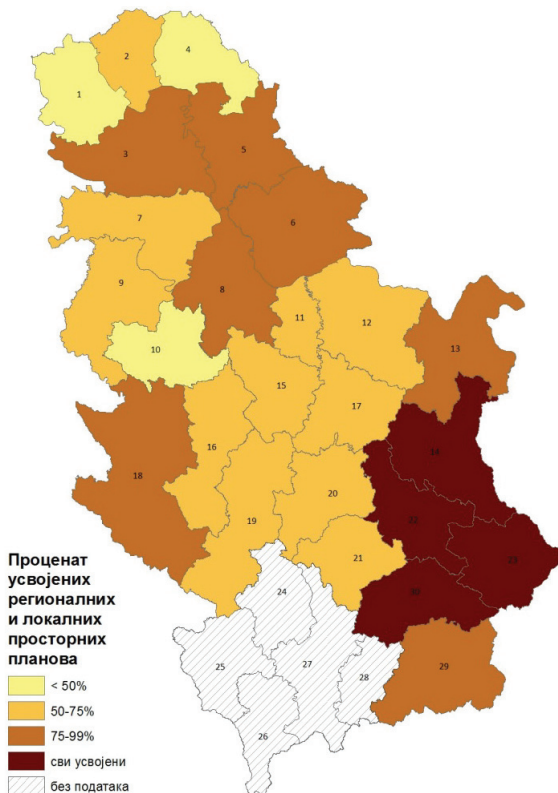
ПОКАЗАТЕЉ 37. ПOKPИBЕНОСТ ПPOCTOPА ПPOCTOPHO-ПЛАНCKИМ ДОКУМЕНТИМА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

1. УРАВНОТЕЖЕНИЈИ РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕНА СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА

Оперативни циљ:

Унапређење рада територијалне управе

Западно-бачки	да	1	Поморавски	не	5
Северно-бачки	да	1	Шумадијски	не	7
Јужно-бачки	да	6	Подунавски	не	2
Сремски	да	4	Браничевски	не	8
Северно-банатски	да	1	Борски	да	3
Средње-банатски	да	4	Зајечарски	да	4
Јужно-банатски	да	6	Пиротски	да	4
Град Београд	да	6	Нишавски	да	7
Мачвански	не	7	Јабланички	да	6
Колубарски	не	3	Пчињски	да	6
Златиборски	да	9	Косовско-поморавски	не	0
Моравички	да	2	Косовски	не	0
Рашки	не	5	Косовско-митровачки	не	0
Расински	не	5	Пећки	не	0
Топлички	да	3	Призренски	не	0

Прва колона: присуство усвојеног регионалног просторног плана
Друга колона: број усвојених просторних планова јединица локалне самоуправе (РПП за Златиборски и Моравички округ и за Понишавље и Топлицу усвојени су у децембру)

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Покривеност територије Републике Србије регионалним просторним плановима и просторним плановима јединица локалне самоуправе.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

$$I_r = R + L \sum L_n / P_r$$

I_r – вредност индикатора за управни округ (област) R

R – коефицијент заступљености регионалног плана је 0,25

L – коефицијент заступљености локалних планова је 0,75

L_n – површина покривена локалним просторним планом

P_r – површина управног округа (области), а за град Београд само површина општина за које се раде просторни планови на локалном нивоу

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

С обзиром на то да су донете одлуке о изради свих просторних планова на регионалном и локалном нивоу отворена је могућност да територија Републике Србије буде по први пут покривена просторно-планском документацијом на ова два нивоа. Показатељ 37 указује на динамику усвајања ове две врсте просторних планова. Циљна вредност овог показатеља је потпуна покривеност планском документацијом и премештање тежишта на имплементацију планских решења из усвојених планова и реализацију пројеката који произилазе из планских решења. Постојање планских докумената је предуслов за њихову имплементацију и изазове које она носи уз активније укључивање територијалне управе и осталих релевантних актера просторног развоја.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Просторни планови јединица локалне самоуправе који су усвојени у складу са Законом о планирању и изградњи из 2003. године и треба да буду усклађени са Законом о планирању и изградњи из 2009. године нису урачунати у вредност овог показатеља.

Извор:

Републичка агенција за просторно планирање

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Потпуна покривеност локалним и регионалним просторним плановима постигнута је у четири области: Зајечарској, Нишавској, Пиротској и Јабланичкој. На крају 2012. године усвојена су два регионална просторна плана (за Нишавску, Пиротску и Топличку област и за Златиборску и Моравичку област), поред четири који су већ били усвојени. У току 2012. године усвојен је 51 план јединица локалне самоуправе, док је до 2011. усвојено њих 64 у складу са Законом из 2009. Израда осталих регионалних и просторних планова јединица локалне самоуправе је у завршним фазама (3 регионална и 12 локалних) или усклађивања (24 локална) са законом из 2009. године.

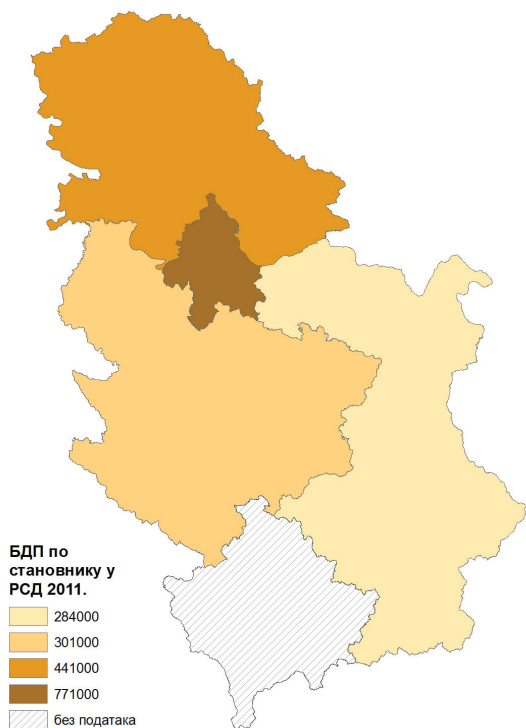
ПОКАЗАТЕЉ 39. БДП ПО СТАНОВНИКУ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

2. РЕГИОНАЛНА КОНКУРЕНТНОСТ И ПРИСТУПАЧНОСТ

Оперативни циљ:

Економске предности и динамичност

ПРОЦЕНТУАЛНО УЧЕШЋЕ БДП-а РЕГИОНА У ОДНОСУ НА БДП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ. ЗА 2011. ГОДИНУ

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Бруто домаћи производ је синтетички показатељ макроекономских токова, који се у међународним поређењима често користи и као мера укупног напретка земље односно региона. Овај показатељ нам приказује однос БДП-а по становнику међу регионима Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Бруто домаћи производ / број становника (статистички подаци). Показатељ се може представити као процентуално одступање вредности БДП-а у односу на изабрани референтни простор (EU=100, ESPON=100, Република Србија=100).

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Један од основних значаја овог показатеља је да се постигне равнотежа између развоја свих регионалних целина, како оних неразвијених, тако и оних развијених, као и да се подстакне територијална, социјална и економска конкурентност. Такође овај показатељ спада у групу показатеља (БДВ, инвестиције, запосленост, итд.) који заједно са одрживим привредним растом служе за формирање макроекономског оквира земље.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Један од основних недостатака овог показатеља је што не осликава реално стање вредности због осцилације курса динара. Потребно је још напоменути да се БДП исказује на годишњем нивоу, док се број становника исказује прама десетогодишњим пописима, тако да су за већу тачност потребне процене на годишњем нивоу. Поред тога, статистичке анализе могу дати криву слику због дневних миграната, који дају допринос расту БДП у области где нису регистровани као становници. Слично показује и тренд фрагментирања предузећа који означава могућност да се иста функција обавља са више удаљених локација, али се укупан допринос расту БДП приказује само у једној од тих области.

Извор:

Републички завод за статистику, Београд, 2011

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Према статистичким подацима БДП по становнику за Републику Србију 2011. године износио је 441.000 РСД. Ако узмемо да је износ за Републику Србију једнак 100, можемо добити однос међу регионима. Како БДП за Београдски регион износи 771.000 РСД то би представљало 174,6% у односу на БДП Републике Србије, регион Војводине 441.000 РСД – 100%, Регион Шумадије и Западне Србије 301.000 – 68,2% и регион Јужне и Источне Србије 284 – 64,4%. Како су ово подаци на регионалном нивоу, а не на нивоу области не можемо приказати прецизнија поређења међу областима у Републици Србији.

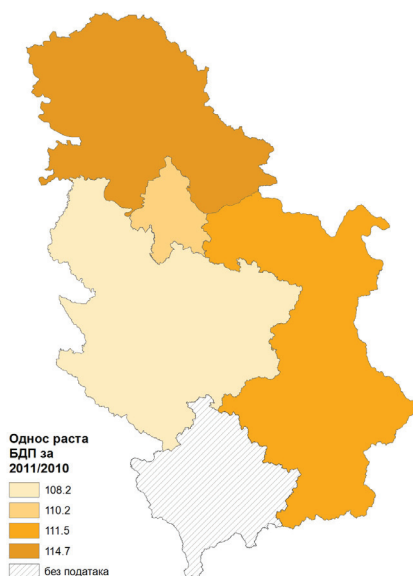
ПОКАЗАТЕЉ 41.ОДНОС РАСТА БДП И РАСТА ЗАПОСЛЕНОСТИ РЕГИОНА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

2. РЕГИОНАЛНА КОНКУРЕНТНОСТ И ПРИСТУПАЧНОСТ

Оперативни циљ:

Економске предности и динамичност

Територија	БДП (мил. РСД)		Запосленост	
	2010, %	2011, %	2010, %	2011, %
Република Србија	2881891, 100%	3204363, 100%	1796000, 100%	1746138, 100%
Регион Београда	1152005, 39,97%	1270003, 39,63%	597000, 33,24%	576905, 33,03%
Регион Војводине	748673, 25,97%	858667, 26,79%	472000, 26,28%	460588, 26,37%
Регион Шумадије и Западне Србије	562911, 19,53%	609333, 19,01%	415000, 23,10%	403104, 23,08%
Регион Јужне и Источне Србије	418393, 14,51%	466359, 14,55%	312000, 17,37%	305543, 17,49%

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ нам приказује промену односа укупног БДП-а (у мил. евра) и укупног броја запослених на националном нивоу у периоду 2001 – 2011. година.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Упоредни преглед промене БДП-а са променама запослености у периоду 2001 – 2011. година., као и БДП и стопа запослености на регионалном нивоу за 2011/2010. годину.

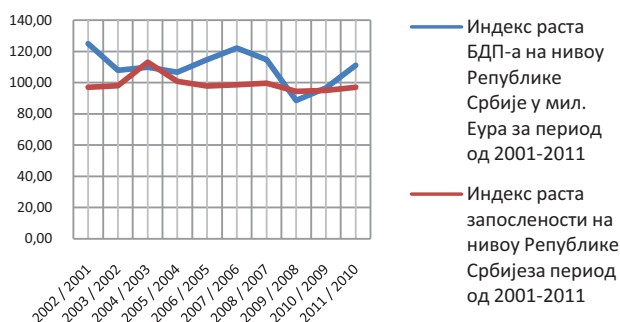
ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Посматрајући упоредо годишње промене у два наведена показатеља, може се сагледати динамика привредног раста на националном нивоу. Поред тога ако се вредност прикаже на регионалном нивоу може се упоредити колико је одступање динамике привредног раста у односу на национални ниво.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Као и код осталих показатеља бруто домаћег производа, динамични развој у овом случају не значи и виши ниво квалитета живљења. Основни проблем је што нема тражених података на регионалном нивоу за дужи временски период. Потребно је напоменути да је дијаграм индекса раста БДП-а на националном нивоу по годинама, изражен у еурима, због реалнијег приказа стања, услед нестабилности курса.

ОДНОС РАСТА БДП-а И РАСТА ЗАПОСЛЕНОСТИ

Извор:

Републички завод за статистику, Београд, 2011

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

БДП у периоду од 2001. до 2008. године константно бележи раст, а после 2008. године пад у 2009. и 2010. години, да би 2011. опет био забележен раст који још увек није достигао онај ниво из 2008. године. Број запослености није константно пратио и раст БДП-а, тако у периоду од 2001. до 2003. године број запослених опада, да би 2004. и 2005. године растао, а у периоду од 2006. до 2011. године број запослених је у константном опадању. Константујемо још да учешће БДП-а региона у укупном БДП-у Републике Србије у периоду 2010 и 2011. године, нема већих одступања. Такође и учешће запослености региона у укупној запослености Републике Србије у периоду 2010 и 2011. године, нема већих одступања.

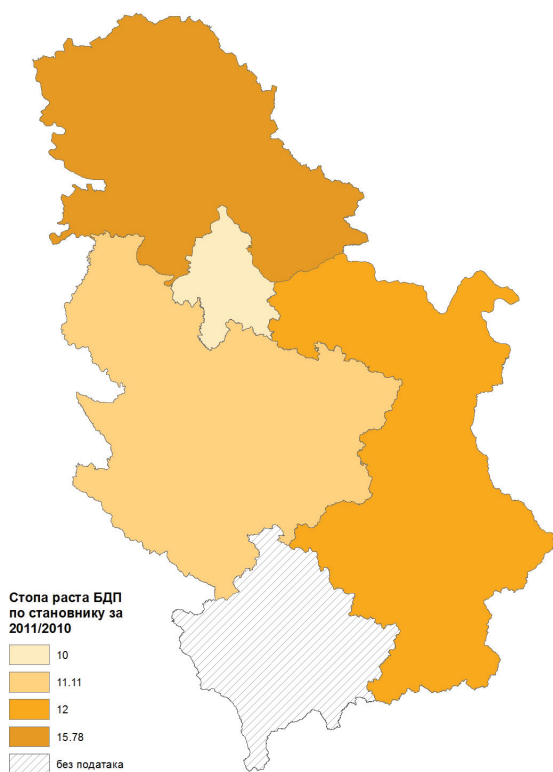
ПОКАЗАТЕЉ 42. СТОПА РАСТА БДП ПО СТАНОВНИКУ (%)

ОСНОВНИ ЦИЉ:

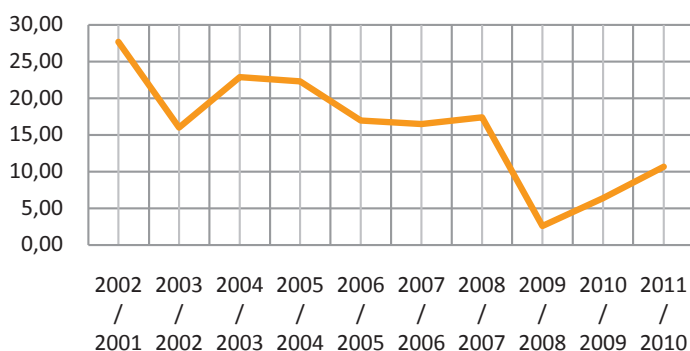
2. РЕГИОНАЛНА КОНКУРЕНТНОСТ И ПРИСТУПАЧНОСТ

Оперативни циљ:

Економске предности и динамичност

СТОПА РАСТА БДП-а ПО СТАНОВНИКУ

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ нам приказује стопу раста БДП-а по становнику на националном нивоу у периоду од 2001. до 2011. године

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Стопа раста бруто домаћег производа по становнику, може се извести из показатеља БДП по становнику, применом обрасца: $[(\text{БДП}_{t2} / C_{t2} - \text{БДП}_{t1} / C_{t1}) / \text{БДП}_{t1} / C_{t1}] * 100$ (параметри: БДП - бруто домаћи производ, C-број становника, t1,t2 - посматране године). Образац приказује вредност промене за једну годину, док се за примену обично приказују просечне вредности на десет година.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Као мера промена, овај индикатор се углавном користи за анализу динамике привредног развоја, и често се посматра као сумарни приказ конкурентних способности. Односно, овај индикатор показује трендове у брзини привредног раста. Као мера процентуалне промене, номиналне вредности су претворене у упоредиве величине што олакшава његово коришћење у анализама.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Неопходно је напоменути да се попис становништва ради на сваких десет година, а да се за остале године врши процена. Проблем представља што се БДП не прати на регионалном нивоу за дужи временски период, на основу чега би се могло приказати који региони имају бржи, односно спорији раст, као и поређење са изабраном референтном просторном јединицом.

Извор:

Републички завод за статистику, Београд, 2011

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Стопа раста БДП-а по становнику у периоду од 2001. до 2011. године кретала се промењиво. У периоду од 2001. до 2003. године стопа раста БДП-а по становнику бележи пад да би 2004. године нагло порасла, 2005. и 2006. године опада да би се 2007. године вратила на ниво вредности из 2005. године. Након тога 2008. године бележи пад, да би 2009. године достигла пад од -3.5%, 2010. и 2011. године бележи се благи пораст. Потребно је нагласити да регион Београда има најмању стопу раста БДП-а по становнику за период 2011./2010. године и ако има највећи БДП (2011. - 1 270 003 милиона динара, односно 2010. - 1 152 005 милиона динара) у том периоду, а регион Војводине са 858 667 милиона динара 2011., односно 748 673 милиона динара 2010., највећу стопу раста БДП-а по становнику.

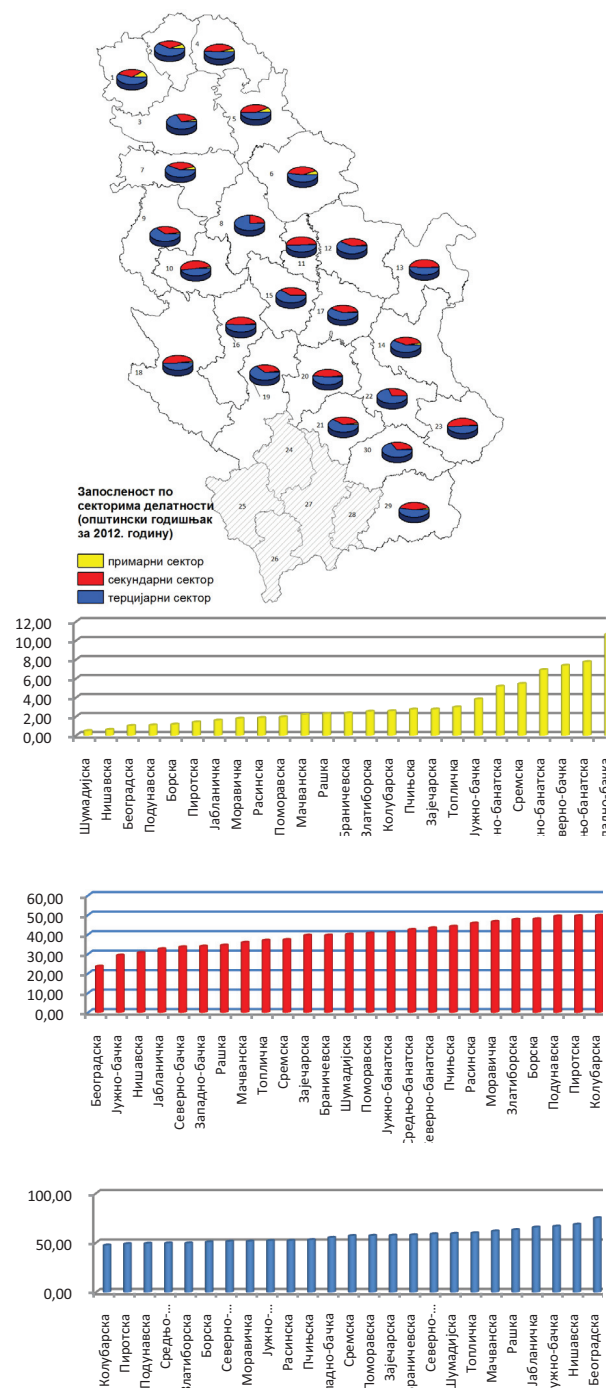
ПОКАЗАТЕЉ 45. ЗАПОСЛЕНОСТ ПО ЕКОНОМСКИМ ДЕЛАТНОСТИМА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

2. РЕГИОНАЛНА КОНКУРЕНТНОСТ И ПРИСТУПАЧНОСТ

Оперативни циљ:

Диверзификованост регионалне економије

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Број запослених лица по економским активностима (према јединственој међународној класификацији делатности - статистички подаци) у примарном, секундарном и терцијарном сектору.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Број запослених лица по економским активностима:

- Примарни сектор – пољопривреда, шумарство и рибарство
- секундарни сектор – рударство; прерађивачка индустрија; снабдевање електричном енергијом, гасом и паром; снабдевање водом и управљање отпадним водама; грађевинарство
- терцијарни сектор – трговина на велико и мало, поправка моторних возила; саобраћај и складиштење; услуге смештаја и исхране; информисање и комуникације; финансијске делатности и делатност осигурања; пословање некратнинама; стручне, научне, иновационе и техничке делатности; административне и помоћне услужне делатности; државна управа и обавезно социјално осигурање; образовање; здравствена и социјална заштита; уметност, забава и рекреација; остале услужне делатности

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Овај показатељ приказује економски профил сваке области, као и степен концентрације привредних активности, чиме се са аспекта броја запослених анализира достигнути ниво привредне развијености. Циљ показатеља је праћење основних планираних праваца развоја према циљевима и стратешким приоритетима Просторног плана Републике Србије. Анализе треба да покажу којим делатностима се даје предност у појединим областима, да ли се развијају активности према утврђеним потенцијалима и ресурсима и др., до оцена да ли се смањују или повећавају регионалне разлике.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

На карти је приказана запосленост по секторима делатности из општинског годишњака за 2012. годину. Прецизнију слику запослености по економским делатностима имаћемо када се обраде подаци из Пописа 2011. године.

Извор:

„Општине и региони у Републици Србији, 2012. године“ Републички завод за статистику

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Због различите методологије прикупљања података резултати су веома различити када је извор података попис у односу када је извор података општински годишњак. Према подацима из општинског годишњака очигледно је да преовлађује терцијарни сектор, док на основу података из Пописа 2002. године слика је много хетерогенија, види се преовлађивање терцијарног сектора у областима великих градова као што су Београд, Нови Сад и Ниш, док је изразито присуство примарног сектора у Западно-бачкој, Средно-банатској и Северно-бачкој области.

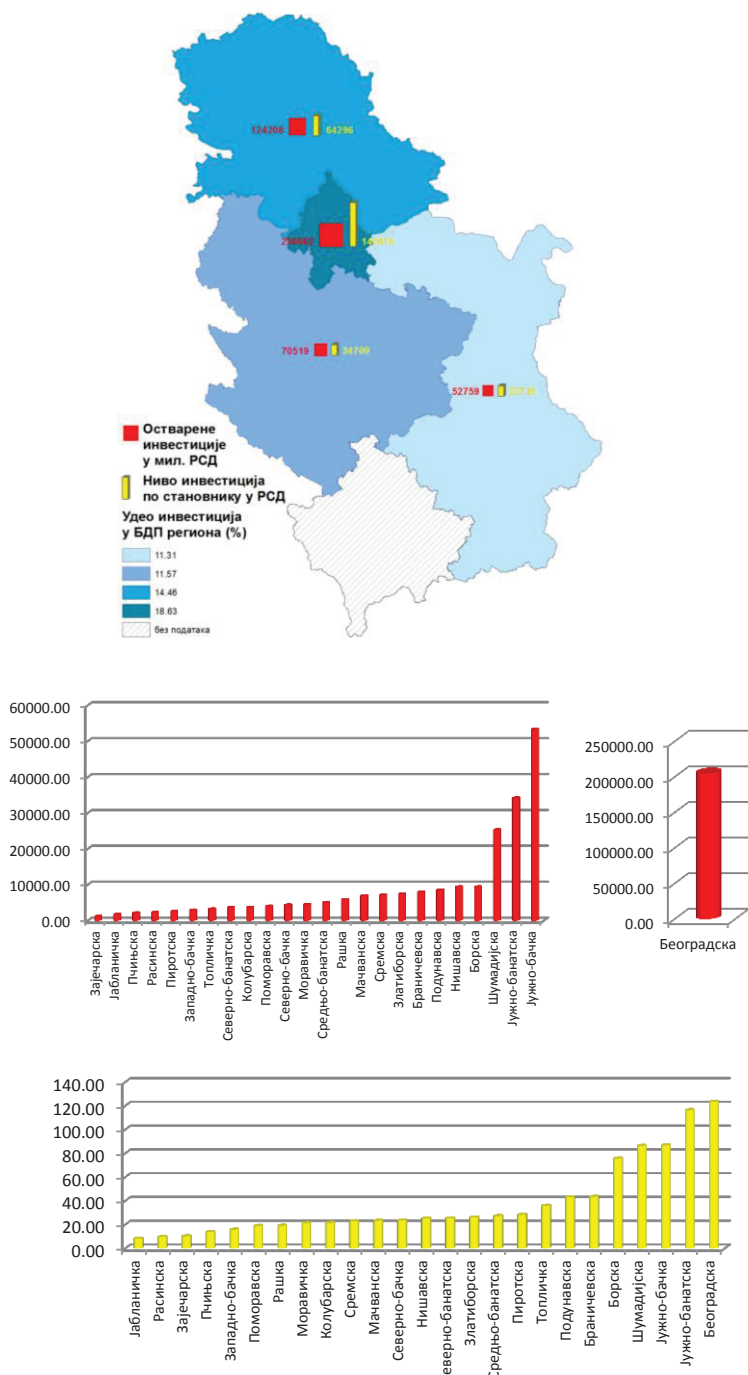
ПОКАЗАТЕЉ 57. СТОПА ИНВЕСТИЦИЈА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

2. РЕГИОНАЛНА КОНКУРЕНТНОСТ И ПРИСТУПАЧНОСТ

Оперативни циљ:

Услови за глобалну конкурентност

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Овај показатељ нам приказује остварене инвестиције на националном нивоу, регионалном нивоу и на нивоу области, као и ниво инвестиција по становнику.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Остварене инвестиције у нова основна средства у текућим ценама, по годинама (статистички податак). Како би се омогућиле упоредне регионалне анализе, потребно је ове статистичке податке агрегирати на регионални ниво и израчунати њихов појединачни удео у БДП.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Индикатор пружа реалну слику о степену регионалне поларизације земље, показујући колико који регион генерише од укупних инвестиција земље, посебно колико пута је ниво инвестиција по становнику већи или мањи од националног просека. Ове анализе су упућене на усмерења из ППРС-а, да је прилив капитала и његово ефикасно улагање основни предуслов привредног раста, те да је неопходно учинити регионе атрактивним за привлачење инвестиција.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Могуће су тешкоће са применом индикатора за међународна упоређења услед разлика у параметрима и приступу мерења. Потребно је нагласити да иако се територија Београдске области поклапа са територијом Београдског региона, као и број становника, остварене инвестиције се разликују па самим тим и ниво инвестиција по становнику.

Извор:

Републички завод за статистику, Београд, 2011

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Потребно је нагласити да су остварене инвестиције за Републику Србију у 2011. години 493100031020 динара, што чини 15.38% удела у укупном БДП-у Републике Србије. На основу ових података добија се да је ниво инвестиција по становнику у Републици Србији 68611,31 динара. Такође потребно је нагласити да се удео инвестиција на регионалном нивоу приказује процентуално у односу на укупан БДП тог региона, тако за регион Београда износи 18.63%, за регион Војводине 14.46%, за регион Шумадије и Западне Србије 11.57% и за регион Јужне и Источне Србије 11.31%. Због велике разлике у оствареним инвестицијама између Београдске области и осталих области издвојили смо Београдску област на посебан графикон али када се сагледа у односу на број становника између Београдске области и осталих области види се да та разлика у инвестицијама није толико изражена.

ПОКАЗАТЕЉИ ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНА

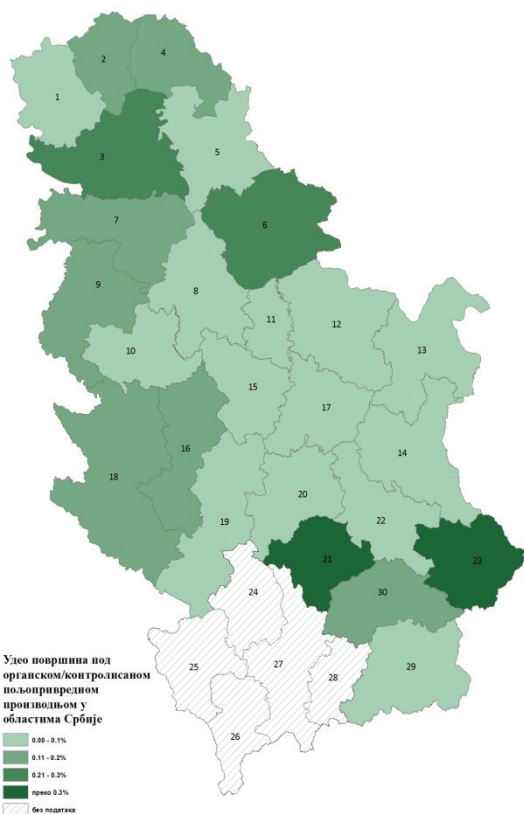
ПОКАЗАТЕЉ 64. УДЕО ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПОВРШИНА ПОД ОРГАНСКОМ/КОНТРОЛИСАНОМ ПРОИЗВОДЊОМ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

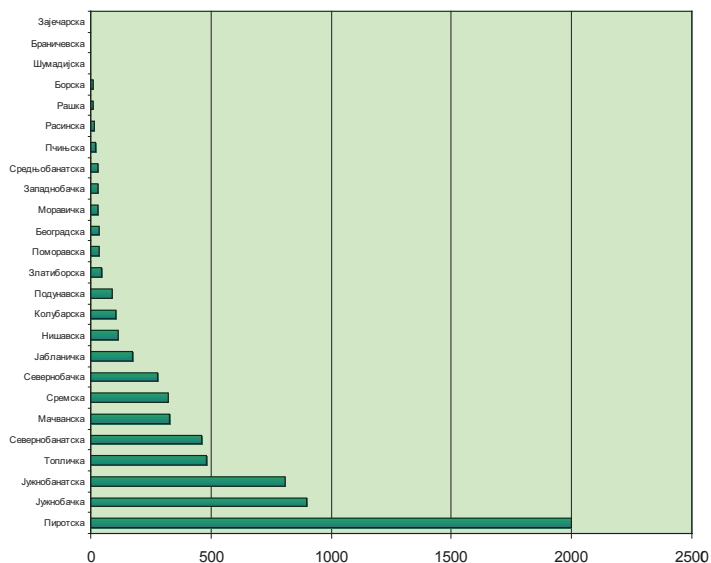
3. ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И ЗАШТИЋЕНА И УНАПРЕЂЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Оперативни циљ:

Очување природних ресурса

Пољопривредне површине области под органском/контролисаним производњом у ха

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ се односи на пољопривредне површине које су сертифициране за органску производњу или узгајање култура под стручним надзором на основу члана 9. Закона о органској производњи („Службени гласник РС“, број 30/10).

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Рачуна се удео површина под органском/контролисаним пољопривредном производњом у укупним пољопривредним површинама области у процентима.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Пољопривредна производња дели се на конвенционалну и органску/контролисану. Органска производња је систем одрживе пољопривреде који се базира на високом поштовању еколошких принципа путем рационалног коришћења природних ресурса, употребе обновљивих извора енергије, очувања биодиверзитета и заштите животне средине. Методе органске производње подразумевају примену природних поступака и супстанци, а ограничавају или потпуно елиминишу употребу синтетизованих средстава као што су инсектициди, пестициди, фунгициди и вештачка ђубрива, регулатори раста, хормони, антибиотици и генетски модификовани организми. Као врста производње значајна за здравље становништва, органска производња поставља један од приоритета развоја пољопривреде и чини интегрални део стратегије за развој руралног простора Републике Србије.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Податке о сакупљању дивљих биљних врста из природних станишта је тешко обухватити у оквиру овог показатеља с обзиром да се ради о површинама које нису компактне и самим тим не утичу на податке о осталим пољопривредним површинама под органском производњом.

Извор:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Дирекција за националне референтне лабораторије
Одсек за органску производњу
Општине и региони у Републици Србији 2012. године

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Према подацима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде највећи удео површина на којима се узгајају културе сертифициране за органску производњу или под стручним надзором у пољопривредној површини имају Пиротска и Топличка област, док су најмање вредности Шумадијску област. У апсолутним вредностима, највеће површине под органском/сертифицираним производњом су у Јужнобанатској и Златиборској области.

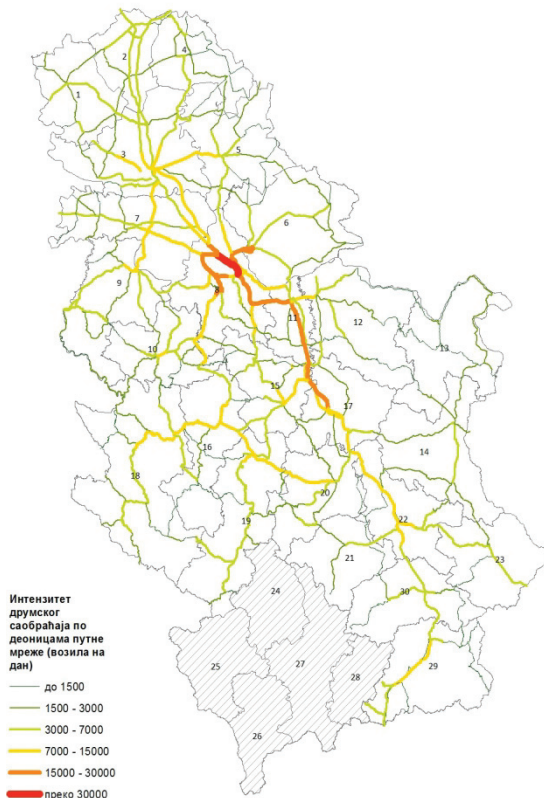
ПОКАЗАТЕЉ 77. ИНТЕНЗИТЕТ САОБРАЋАЈА ПРЕМА ДЕОНИЦАМА САОБРАЋАЈНЕ МРЕЖЕ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

3. ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И ЗАШТИЋЕНА И УНАПРЕЂЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Оперативни циљ:

Смањење утицаја саобраћаја на животну средину и одрживо коришћење енергије

Поред утицаја на животну средину овај показатељ указује на оптерећеност друмске мреже у Републици Србији на путевима на којима се врши мерење промета возила. Друмски саобраћај у Републици Србији је најинтензивнији вид саобраћаја, а друмска инфраструктура је неодговарајућа.

Други видови саобраћаја у Републици Србији су мање развијени од друмског саобраћаја и захтевају додатну посвећеност. Железнички саобраћај који је мање штетан за животну средину уколико су пруге електрифициране и уколико се енергија производи из обновљивих извора треба да буде фаворизован у односу на друмски саобраћај. Моторна горива која се добијају из нафте као необновљивог извора енергије су, поред негативног утицаја на животну средину, ограничена и не представљају ресурс који ће бити расположив у будућности. Процене о резервама нафте у свету су различите.

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ се односи на промет друмског саобраћаја који је у директној вези са загађењем животне средине, с обзиром да је друмски вид саобраћаја највећи загађивач животне средине.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Мери се број возила на дан на деоницама путне мреже.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Анализом саобраћаја на сваком од сегмената главне мреже или коридора, долази се до потпунијег сагледавања проблема саобраћајних токова за регионални развој. Поједини сегменти могу бити преоптерећени (и тако подстицати даље инвестирање у инфраструктуру у одређеном региону), док други могу имати расположиве капацитете које треба промовисати (као што је случај са унутрашњим пловним путевима). Поређење стварног оптерећења сегмената различитих видова (друмски у поређењу са паралелним железничким или унутрашњим пловним путевима) може пружити значајне информације о капацитетима, ограничењима капацитета и актуелној модалној подели унутар датог коридора. Сличне унакрсне анализе могу бити важне код тражења најпогоднијих саобраћајних решења за поједина „осетљива подручја“ где се постављају строжи услови заштите животне средине, као и о потенцијалним утицајима на заштићена подручја.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Подаци у Извештају за 2012. годину се односе на 2011. годину. Овим показатељем је предвиђено да се прикажу подаци за све видове саобраћаја – друмски, железнички, водни и ваздушни. У овогодишњем извештају приказани су само подаци за друмски саобраћај који је највећи загађивач животне средине.

Извор:

Јавно предузеће Путеви Србије 2012. године, подаци за 2011. годину

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

На основу мерења дневног промета возила на путној мрежи може се закључити да је највећи интензитет и самим тим загађење настало као последица друмског саобраћаја на подручју града Београда, затим дуж коридора Х (од Новог Сада до Ниша, од Лесковца до Врања и од Београда ка Сремској Митровици), у долини Западне Мораве, од Новог Сада до Шапца и до Зрењанина, од Лапова до Крагујевца, у делу ибарске магистрале од Београда до Љига и одвајање ка Ваљеву.

ПОКАЗАТЕЉИ ЗАШТИЋЕНОСТИ И ОДРЖИВОСТИ КОРИШЋЕЊА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂЕ, И ПРЕДЕЛА

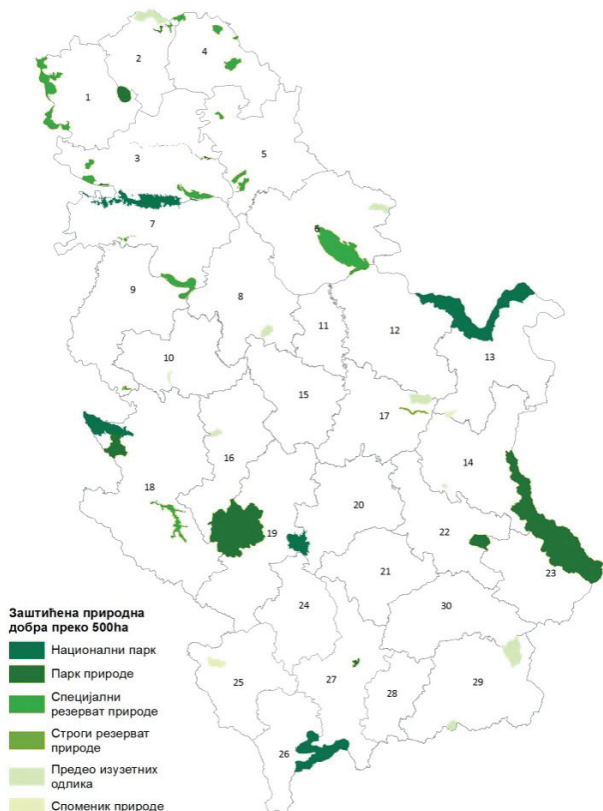
ПОКАЗАТЕЉ 91. ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ПОДРУЧЈА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

4. ЗАШТИЋЕНО И ОДРЖИВО КОРИШЋЕНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ, И ПРЕДЕО

Оперативни циљ:

Лимитирано смањивање природних подручја – заштита природних станишта и очување биодиверзитета

Процент територије Републике Србије под заштићеним природним добрима по окрузима

Област	Површина територије округа под природним добрима (%)	Област	Површина територије округа под природним добрима (%)
Београдска	1,34	Шумадијска	0,14
Западнобачка	9,78	Борска	13,64
Јужнобанатска	9,34	Браничевска	5,11
Јужнобачка	5,71	Зајечарска	13,53
Севернобанатска	3,73	Јабланичка	0,22
Севернобачка	6,76	Нишавска	2,17
Средњобанатска	1,81	Пиротска	24,55
Сремска	7,70	Подунавска	0,02
Златиборска	6,66	Пчињска	4,25
Колубарска	0,51	Топличка	0,03
Мачванска	0,23	Косовска	5,22
Моравичка	14,87	Косовско-митровачка	0,07
Поморавска	3,12	Косовско-поморавска	0,00
Расинска	1,58	Пећка	2,24
Рашка	9,80	Призренска	8,43
Укупно		5,92	

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Заштићена природна подручја су у Републици Србији дефинисана Законом о заштити природе („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 91/10) чланом 27. у коме се препознаје седам врста заштићених природних добара: национални паркови, паркови природе, специјални резервати природе, строги резервати природе, предели изузетних одлика, заштићена станишта и споменици природе.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Процентуално учешће заштићених природних подручја по управним окрузима (областима) Републике Србије.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

На заштићеном природном подручју успостављају се режими заштите првог, другог и трећег степена у складу са којима се забрањују или ограничавају радови и активности за које се утврди да могу имати значајан неповољан утицај на биолошку разноврсност (биодиверзитет), вредности геонаслеђа и предела тог заштићеног подручја.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Овај показатељ у перспективи треба да се односи на мрежу Natura 2000 која је дефинисана за државе чланице Европске уније. Дефинисање подручја за мрежу Natura 2000 у Републици Србији је у току и представља приоритетни стратешки пројекат ППРС-а за који је предвиђено да буде реализован до 2015. године. У годишњем извештају о просторном развоју за 2011. годину била је приказана заштита у оквиру EMERALD мреже, док је у 2012. приказана мрежа заштићених добара у складу са државном регулативом. Очекује се проглашење нових заштићених подручја у току 2013. године како би се до 2014. године дошло до циљне вредности од 10% територије Републике Србије на којој ће простор бити под режимом заштите у складу са Законом о заштити природе (у 2010. години под заштитом је било 5,86 % територије).

Извор:

Завод за заштиту природе Србије
Покрајински завод за заштиту природе

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

У периоду од 2010. до 2012. године на територији Републике Србије су проглашени један специјални резерват природе, једно заштићено станиште и шест споменика природе. Извршена је ревизија четири специјална резервата природе и два споменика природе. На основу тих проширења површина под заштитом је повећана за 4906 хектара, тако да је у Републици Србији на крају 2012. године било заштићено 459 подручја укупне површине 522 739 хектара, што значи да се површина под заштитом у Републици Србији од 2010. године повећала за свега 0,07%.

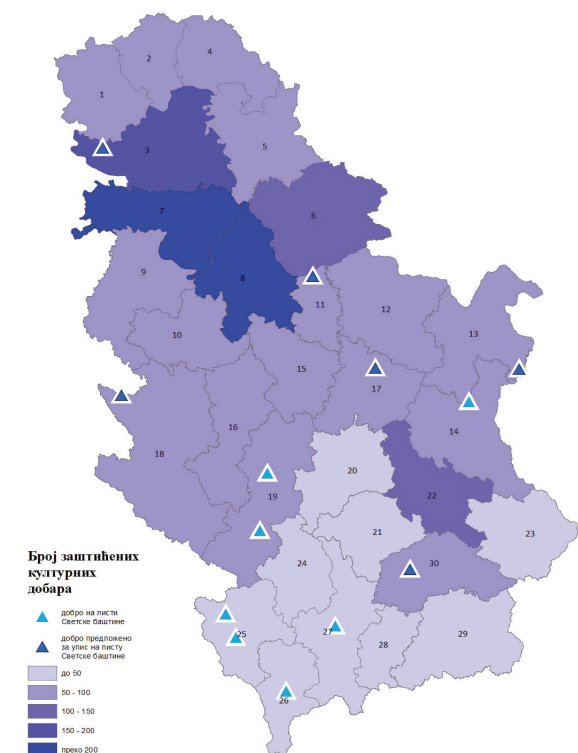
ПОКАЗАТЕЉ 92. БРОЈ ЗАШТИЋЕНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА У РЕГИОНУ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

4. ЗАШТИЋЕНО И ОДРЖИВО КОРИШЋЕНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ, И ПРЕДЕО

Оперативни циљ:

Очување културних маркера и очување специфичног карактера предела

Округ	Врсте културних добара				Степен заштите		Укупно
	СК	ПКИЦ	АН	ЗМ	ИЗ	ВЗ	
Београдска област	347	9	21	7	14	51	384
Западнобачка област	58	3	2	1	1	34	64
Јужнобанатска област	103	2	4	2	8	48	111
Јужнобачка област	154	11	11	8	20	67	184
Севернобанатска област	55	1	4	0	4	25	60
Севернобачка област	81	3	0	4	2	20	88
Средњобанатска област	56	1	1	1	1	33	59
Сремска област	175	4	14	20	30	124	213
Златиборска област	75	3	15	1	13	22	94
Колубарска област	80	3	7	3	1	14	93
Мачванска област	50	3	3	6	6	7	62
Моравичка област	67	1	2	3	5	22	73
Поморавска област	58	1	4	2	3	10	65
Расинска област	34	2	3	2	2	20	41
Рашка област	79	4	10	1	11	30	94
Шумадијска област	84	2	4	2	6	18	92
Борска област	40	6	29	1	8	6	76
Браничевска област	70	1	6	1	2	9	78
Зајечарска област	69	7	3	0	1	5	79
Јабланичка област	49	0	8	0	1	6	57
Нишавска област	127	2	9	5	6	12	143
Пиротска област	29	1	2	0	1	6	32
Подунавска област	52	0	0	1	3	7	53
Пчињска област	28	1	1	0	1	9	30
Топличка област	21	0	3	0	2	6	24
Косовска област	11	1	1	0	12	0	13
Косовско-митровачка област	10	0	0	0	6	0	10
Косовско-поморавска област	5	0	0	0	4	0	5
Пећка област	23	0	0	0	19	0	23
Призренска област	19	0	0	0	19	0	19
Укупно	2109	72	167	71	212	611	2419

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Непокретна културна добра дефинисана чланом 2. Закона о културним добрима („Службени гласник РС“ 71/94) су споменици културе (СК), просторно-културно историјске целине (ПКИЦ), археолошка налазишта (АН), знаменита места (ЗМ). Културна добра, у зависности од свог значаја, разврстају се у категорије: културна добра од изузетног значаја (ИЗ), културна добра од великог значаја (ВЗ) и некатегорисана културна добра. Централни регистар непокретних културних добара води и ажурира Републички завод за заштиту споменика културе.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Број заштићених културних добара у области, према врсти (СК, ПКИЦ, АН и ЗМ) и степену заштите (ИЗ и ВЗ). Сви наведени подаци су приказани у табели (број и степен заштите), док је на карти приказан само укупан број заштићених непокретних културних добара по областима.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Према Просторном плану Републике Србије, основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети очувању територијалног (локалног, регионалног, националног) идентитета. Овим показатељем прати се број и статус заштите културних добара, као подршка основном концепту у области културног наслеђа који истиче различит приступ заштити, очувању и коришћењу културног наслеђа према циљевима просторног развоја појединих делова Републике Србије. Број културних добара и виши степен заштите повећавају развојне потенцијале територије на којој се налазе и указују на потребу за одрживим активирањем ових ресурса.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

У Програму имплементације је предвиђено да се рачуна површина територије под заштитом, овај податак у 2012. години није расположив.

Извор:

Републички завод за заштиту споменика културе

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

У току 2012. године је утврђено 11 археолошких налазишта за културна добра и то 9 на подручју Нишавске, један на подручју Браничевске и један на подручју Јужно-банатске области. Једно добро је изгубило статус заштићеног културног добра на подручју Јужно-бачке области. Евиденција културних добара на нивоу области се успоставља и у Заводу за проучавање културног развоја Републике Србије и представља потенцијал за оптимално повезивање културног и просторног развоја ради интегралног управљања територијом.

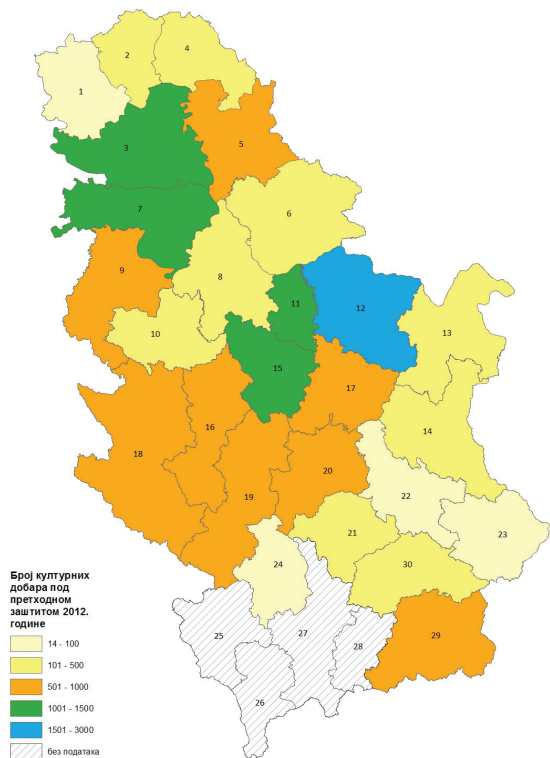
ПОКАЗАТЕЉ 93. БРОЈ ЛОКАЛИТЕТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ПРЕДЛОЖЕНОГ ЗА ЗАШТИТУ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

4. ЗАШТИЂЕНО И ОДРЖИВО КОРИШЋЕНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ, И ПРЕДЕО

Оперативни циљ:

Очување културних маркера и очување специфичног карактера предела

Рекогносцирање потенцијалних културних добара врши се или ажурира приликом израде просторних планова јединица локалне самоуправе и евидентирају се добра под претходном заштитом. С обзиром да су подаци за израду овог извештаја прикупљени од подручних завода за заштиту споменика културе, потребно је податке упоредити са подацима из усвојених просторних планова општина и градова, посебно имајући у виду да би у току 2013. године читав Република Србија (без КиМ) требало да буде покривена просторним плановима на локалном нивоу.

У оквиру новог Закона о културним добрима статус претходне заштите треба да буде редефинисан, у смислу реалнијих рокова за утврђивање културних добара тј. периода током ког одређено добро може да ужива претходну заштиту.

На подручју Косова и Метохије, на којем је рекогносцирање извршено само у општини Лепосавић 2011. године, требало би извршити рекогносцирање и у општинама Зубин Поток и Звечан.

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Чланом 29. Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, 71/94) дефинисана су непокретна културна добра која уживају претходну заштиту. Установа заштите евидентира добра која уживају претходну заштиту и дужна је да у року од две године утврди да ли евидентирана непокретност има споменичка својства и да у том року предложи утврђивање те непокретности за културно добро. Уколико евидентирана непокретност није утврђена за културно добро у року од три године од дана евидентирања, на ту непокретност неће се примењивати мере заштите утврђене Законом о културним добрима.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Чланом 29. Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, 71/94) дефинисана су непокретна културна добра која уживају претходну заштиту. Установа заштите евидентира добра која уживају претходну заштиту и дужна је да у року од две године утврди да ли евидентирана непокретност има споменичка својства и да у том року предложи утврђивање те непокретности за културно добро. Уколико евидентирана непокретност није утврђена за културно добро у року од три године од дана евидентирања, на ту непокретност неће се примењивати мере заштите утврђене Законом о културним добрима.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Овим показатељем обухваћена су сва добра која уживају претходну заштиту, и према којима се у просторном развоју мора односити као и према заштићеним културним добрима. Услови чувања, одржавања и коришћења културних добара и добара која уживају претходну заштиту, као и утврђене мере заштите, уграђују се у просторне и урбанистичке планове

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Евиденција о културним добрима која уживају претходну заштиту не води се у централном регистру већ ту евиденцију воде подручни заводи за заштиту споменика културе. Иако је у важећем Закону о културним добрима предвиђено да се она добра која уживају претходну заштиту бришу из евиденције након три године уколико нису утврђена за заштиту, у евиденцији се могу наћи добра која су регистрована пре више од три године. Искуство показује да је трогодишњи период дефинисан у Закону недовољан за утврђивање нових културних добара и треба да буде промењен. Израда и усвајање новог Закона је један од стратешких приоритета ППРС-а.

Извор:

Подручни заводи за заштиту споменика културе

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

За 2012. годину је извршен други преглед добара под претходном заштитом у Републици Србији за потребе просторног планирања и извештавања о стању просторног развоја. Највећи број добара под претходном заштитом је у Браничевској, Сремској, Шумадијској и Јужно-бачкој области. Међу добрима која уживају претходну заштиту највише је потенцијалних споменика културе, као и значајан број археолошких налазишта, а знатно мање потенцијалних просторних културно-историјских целина и знаменитих места.

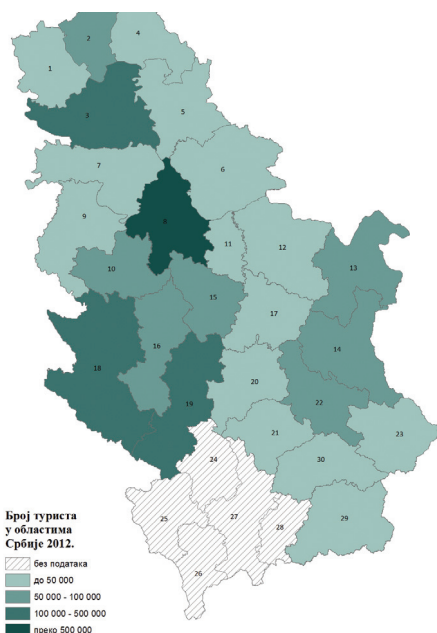
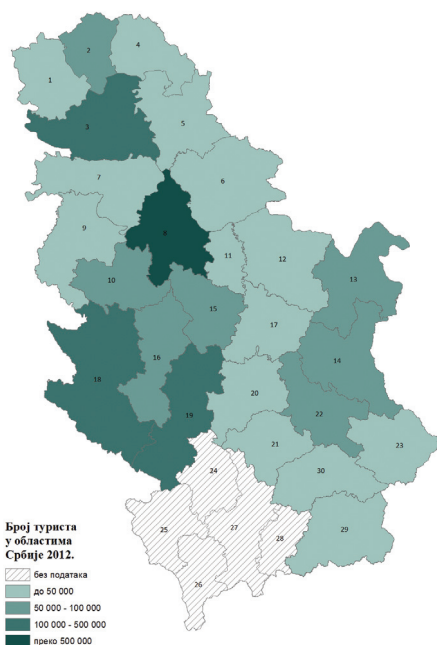
ПОКАЗАТЕЉ 96. БРОЈ ТУРИСТА И ТУРИСТИЧКИХ НОЋЕЊА ГОДИШЊЕ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

4. ЗАШТИЂЕНО И ОДРЖИВО КОРИШЂЕНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ, И ПРЕДЕО

Оперативни циљ:

Унапређење регионалних потенцијала за туризам и креативне индустрије

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Број туриста и туристичких ноћења су подаци које прикупља Републички завод за статистику и могу се користити као показатељи (индикатори) просторног развоја туризма.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Промене у годишњем броју туриста и туристичких ноћења у управним окрузима (областима) Републике Србије.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Туризам је једна од најзначајнијих привредних активности у данашње време с обзиром да се захваљујући иновацијама и технолошком развоју пољопривредна и индустријска производња све више механизују и смањују се потребе за радном снагом у овим секторима. Туризам се развија захваљујући развоју инфраструктуре и померању тежишта са примарног и секундарног на терцијарни сектор. Подаци о бројевима туриста и ноћења на одређеном простору указују на један аспект атрактивности простора. У времену глобализације и интензивних комуникација туризам је вишефункционална активност што се одражава у различитим гранама туризма: рекреативни, културни, пословни, транзитни, градски, сеоски, бањски, планински, научички, ловни, екотуризам итд. У Републици Србији је израђена Национална стратегија развоја туризма („Службени гласник РС“, бр. 91/2006) која представља званични документ са опредељењима за развој који је вишеструко значајан за оптималан развој територије. Реализација стратешких приоритета Просторног плана Републике Србије може допринети побољшању вредности ових показатеља.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Комбиновањем ова два податка са другим подацима од значаја за просторни развој се могу добити сложенији показатељи просторног развоја туризма.

Извор:

Министарство финансија и привреде, Сектор за туризам

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

У току 2012. године се може приметити да Београд, Златибор, Копаоник, као и Нови Сад, Суботица и Источна Србија представљају подручја са најинтензивнијом туристичком активношћу. Средњи интензитет туристичке активности је регистрован у Шумадији, док су подручја Баната, Срема и југоисточне Србије са мањом туристичком активношћу. Разлика између броја туриста и броја ноћења указује на дужину боравка у одређеним подручјима.

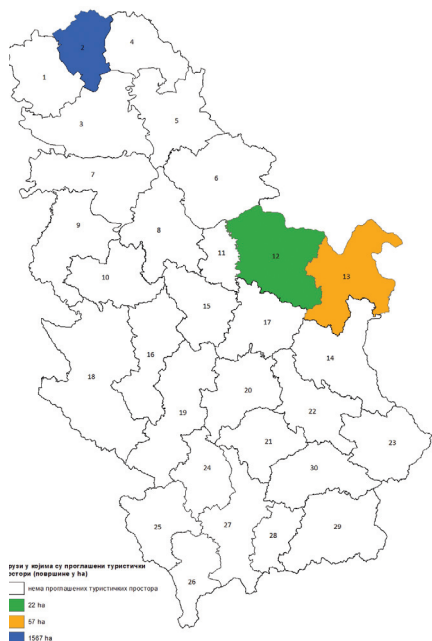
ПОКАЗАТЕЉ 97. БРОЈ И ПОВРШИНА ПРОГЛАШЕНИХ ТУРИСТИЧКИХ ПРОСТОРА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

4. ЗАШТИЂЕНО И ОДРЖИВО КОРИШЋЕНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ, И ПРЕДЕО

Оперативни циљ:

Унапређење регионалних потенцијала за туризам и креативне индустрије

Јединица локалне самоуправе као управљач туристичког простора има следеће надлежности:

- обезбеђује услове за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта;
- координира активности правних физичких лица који обављају послове у области туризма и пратећих делатности;
- координира развој пројеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре на принципима одрживог развоја;
- стара се о наменској употреби државне имовине ради квалитетне валоризације ресурса;
- управља грађевинским земљиштем и стара се о непокретностима које су му дате на коришћење;
- стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације;
- доноси програме и акта који се односе на вршење послова управљања;
- обавља и друге послове, у складу са законом и актом о проглашењу туристичког простора.

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Простор који због својих карактеристика, вредности и приоритетне туристичке намене захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите или се на њему предвиђа изградња објеката од државног интереса, Влада, на предлог министарства, проглашава као туристички простор у складу са чланом 14. Закона о Туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 93/12). Поступак за проглашење туристичког простора покреће се предлогом за проглашење туристичког простора, који припрема министарство, у складу са Стратегијским мастер планом и студијом оправданости за проглашење туристичког простора. После спроведеног поступка јавног увида, предлог за проглашење туристичког простора, министарство доставља Влади ради доношења акта о проглашењу туристичког простора. Јединица локалне самоуправе може уговором да повери управљачу туристичког простора послове обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређење и заштиту грађевинског земљишта и послове координације на одржавању комуналног реда и чистоће у туристичком простору.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Број проглашених туристичких простора на основу одлука објављених у Службеном гласнику Републике Србије.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Проглашавањем туристичких простора придаје се посебан значај територијама на којима се они налазе. Чланом 18. Закона о туризму се дефинише управљање и развој туристичког простора са елементима који непосредно утичу на просторни развој.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Мали број до сада проглашених туристичких простора не даје целовиту слику о развоју туризма и његовом значају за просторни развој у Републици Србији.

Извор:

Министарство финансија и привреде, Сектор за туризам

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

У току 2012. године је проглашен туристички простор Палић, док су у току 2011. године проглашени туристички простори Голубачки град и Лепенски вир. До краја 2012. године, ово су три једина проглашена туристичка подручја на основу одлука о проглашењу објављених у Службеним гласницима 41/11 и 37/12. Основни циљеви проглашења туристичких простора су стварање адекватних услова за планирање, организовање, уређење и коришћење у складу с карактеристикама, вредностима и наменом туристичког простора.

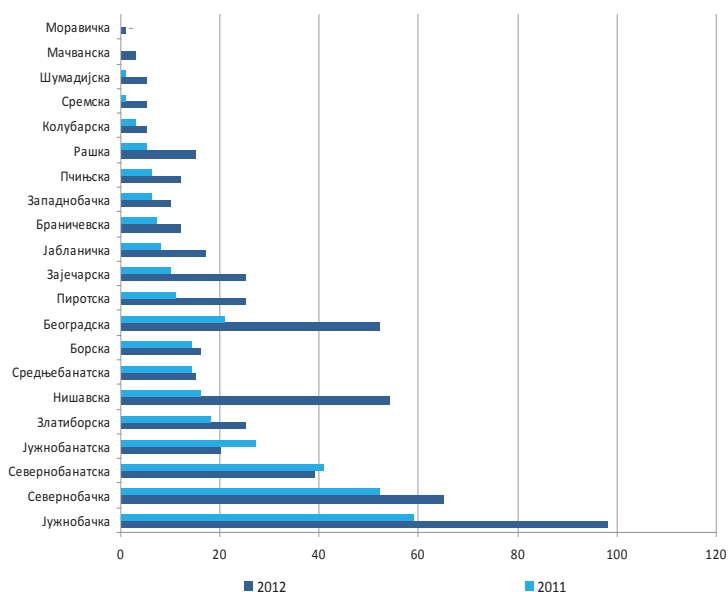
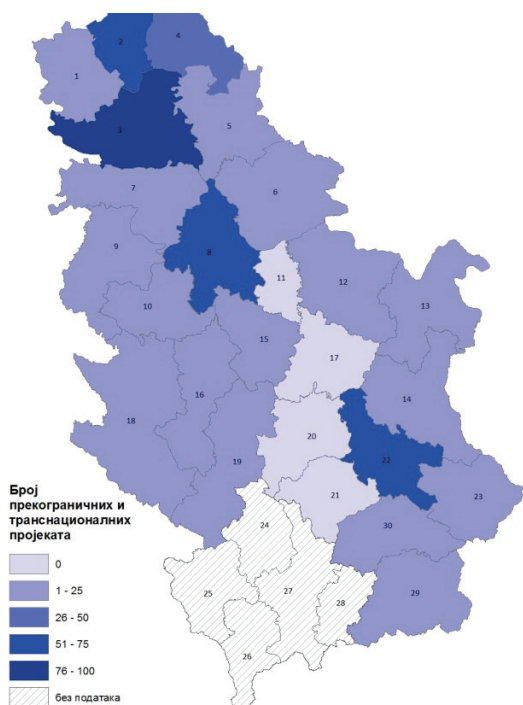
ПОКАЗАТЕЉ 98. БРОЈ ПРОЈЕКТА СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ОСНОВНИ ЦИЉ:

5. ПРОСТОРНО-ФУНКЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНОСТ У ОКРУЖЕЊЕ

Оперативни циљ:

Веће учешће у програмима и пројектима прекограничне и транснационалне сарадње

Број прекограничних и транснационалних пројеката у Републици Србији 2011. и 2012. године

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Пројекти прекограничне и транснационалне територијалне сарадње који се финансирају из IPA фонда за претприступну помоћ Европске уније. Прекогранична сарадња се реализује у оквиру појединачних програма са свим суседним државама сем Македоније и Албаније, док се транснационална сарадња реализује у оквиру транснационалног подручја Југоисточна Европа које обухвата 13 држава.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Број пројеката у оквиру међународне сарадње у које је укључена најмање једна институција резидент која представља општину у оквиру области.

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Територијална сарадња је значајан вид сарадње међу државама чланицама Европске уније, али и шире. Пројекти територијалне сарадње се у државама ЕУ финансирају из неколико фондова међу којима су најзначајнији Европски фонд за регионални развој, Европски социјални фонд и Кохезиони фонд. Пројекти територијалне сарадње са државама кандидатима и потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ (међу којима је и Република Србија) се финансирају из Фонда за претприступну помоћ IPA, док европске државе које нису кандидати и потенцијални кандидати постоји Фонд за партнерство са суседством ENPI.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Овај показатељ у перспективи треба да обухвати и друге пројекте међународне сарадње који нису финансирани из IPA фонда. У току су припреме за наступајући буџетски период Европске уније од 2014. до 2020. године у оквиру кога ће се наставити прекогранична сарадња са суседним државама, а транснационалне области сарадње ће бити редефинисане. За просторно планирање је значајан и програм ESPON у који би Република Србија требало да се укључи од 2014. и у оквиру кога такође треба да се реализују међународни пројекти.

Извор:

Влада Републике Србије, Канцеларија за европске интеграције, Сектор за програме прекограничне и транснационалне сарадње

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Приметно је активније учешће у пројектима међународне сарадње у северним деловима Републике Србије, а нарочито у Бачкој и граду Београду. Мањи број пројеката у централним деловима земље је ради већег броја пројеката прекограничне сарадње који су по својој природи сконцентрисани у рубним деловима Републике. Ипак је у Мачванској области, која је погранична, број међународних пројеката мали док је у Сремској области број пројеката порастао у односу на претходну годину.

ПОКАЗАТЕЉ 102.ПРОМЕТ ПУТНИКА И РОБЕ У РЕЧНИМ ЛУКАМА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

5. ПРОСТОРНО-ФУНКЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНОСТ У ОКРУЖЕЊЕ

Оперативни циљ:

Трговинске везе са окружењем

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ нам приказује колики је остварен промет робе у речним лукама укупно за Републику Србију и по важнијим пристаништима (Београд, Нови Сад, Ковин, Панчево, Прахово, Сремска Митровица и Смедерево) у тонама.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Обим робног саобраћаја међу речним лукама, укупно за Републику Србију и по важнијим пристаништима.

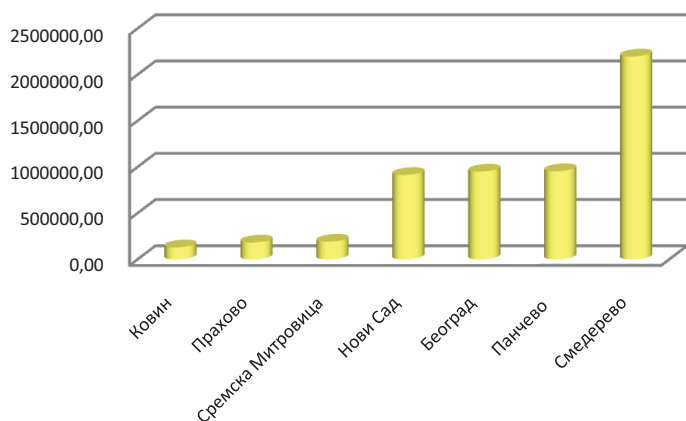
ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Примена индикатора је усмерена према основном циљу развоја водног транспорта које се тиче повећања конкурентске способности речног транспорта подизањем нивоа квалитета услуге у лукама, која ће омогућити рационалну прераспodelу између видова саобраћаја и изградњу ефикасног саобраћајног система Републике Србије.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Поред основног ограничења што показатељ не приказује промет путника у речним лукама, показатељ не приказује још: квалитет и транспорта, време које је потребно да се транспорт оствари, време које је потребно за утовар и истовар робе, складиштење робе, итд.

ПРОМЕТ РОБЕ У ВАЖНИЈИМ ПРИСТАНИШТИМА У ТОНАМА

Извор:

Републички завод за статистику, Београд, 2011

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Промет робе по речним лукама укупно за Републику Србију износи 7964624.863 тона, а поред података о промету робе по важнијим пристаништима (Београд, Нови Сад, Ковин, Панчево, Прахово, Сремска Митровица и Смедерево) који је приказан на карти, показатељ би у свом будућем развоју могао да прикаже степен уједначавања карактеристика пловних путева и транспортне инфраструктуре са карактеристикама у државама чланицама ЕУ, као и да подигне нивоа развоја путничког саобраћаја. Основни разлози за подизање нивоа квалитета пловних путева и транспортне инфраструктуре су ти што је речни транспорт економски најисплатљивији и што има мање негативних утицаја на животну средину у односу на друмски саобраћај.

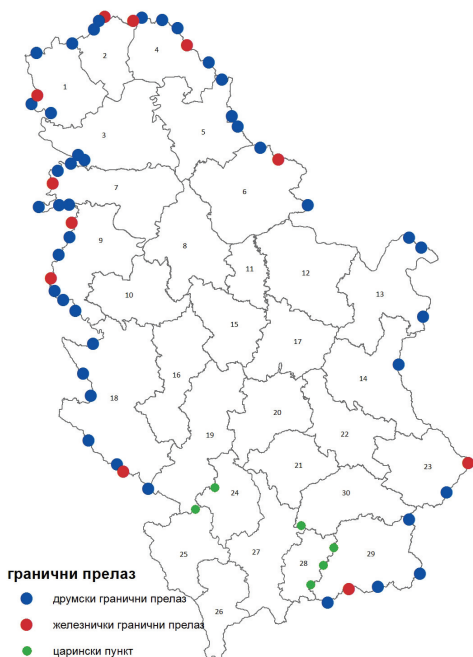
ПОКАЗАТЕЉ 104. ГУСТИНА ДРУМСКИХ И ПРУЖНИХ ГРАНИЧНИХ ПРЕЛАЗА ПО ДЕОНИЦАМА ГРАНИЧНОГ ПОДРУЧЈА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

5. ПРОСТОРНО-ФУНКЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНОСТ У ОКРУЖЕЊЕ

Оперативни циљ:

Пропусност граница

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Показатељ нам приказује број друмских и пружних граничних прелаза, дужину границе у km, као и густину граничних прелаза по деоницама граничног подручја.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Поред броја граничних прелаза и дужине границе по деоницама граничног подручја, потребно је израчунати и густину граничних прелаза.

Број друмских граничних прелаза/дужина границе (/km); број пружних граничних прелаза/дужина границе (/km)

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Боља просторно-функционална интегрисаност у окружење, подразумева појачане потребе прекограничног саобраћаја и већу пропусност граница. То је уједно и прилика за јачање регионалне економије у коме велики значај имају места граничних прелаза.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Ограничења овог показатеља су што не приказује просечно утршено време чекања на граничним прелизима (укупно и по прелизима), посебно за путнике, посебно за робу, као и квалитет граничног прелаза.

Густина друмских граничних прелаза по деоницама граничног подручја

Држава	број прелаза/дужина границе (km)	густина граничне мреже
Босна и Херцеговина	10/363	0,027
Хрватска	11/259	0,042
Мађарска	5/175	0,028
Румунија	9/548	0,016
Бугарска	5/360	0,013
Македонија	2/115	0,017
Црна Гора	6/250	0,024

Густина пружних граничних прелаза по деоницама граничног подручја

Држава	број прелаза/дужина границе (km)	густина граничне мреже
Босна и Херцеговина	2/363	0,005
Хрватска	2/259	0,007
Мађарска	2/175	0,011
Румунија	2/548	0,003
Бугарска	1/360	0,002
Македонија	1/115	0,008
Црна Гора	2/250	0,008

Извор:

Министарство финансија и привреде, Управа царина
Министарство унутрашњих послова, Управа граничне полиције

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

У овом показатељу видимо да је највећи број друмских граничних прелаза (11) на граници Републике Србије и Републике Хрватске где је и најгушћа мрежа граничних прелаза. Најмања густина друмских и пружних граничних прелаза је са Републиком Бугарском. За будући развој овог показатеља значајно је пратити осим густине граничних прелаза и стандарде инфраструктурне опремљености граничних прелаза.

ПОКАЗАТЕЉ 105. НЕДЕЉНИ БРОЈ ЛЕТОВА ДО ЕВРОПСКИХ МЕГА ПОДРУЧЈА

ОСНОВНИ ЦИЉ:

5. ПРОСТОРНО-ФУНКЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНОСТ У ОКРУЖЕЊЕ

Оперативни циљ:

Пропусност граница

МЕГА подручје	Недељни број летова
Беч	48
Цирих	22
Минхен	20
Франкфурт	20
Москва	17
Истанбул	14
Париз	14
Рим	14
Атина	12
Лондон	12
Дизелдорф, Дортмунд, Келн	9
Копенхаген, Малме	8
Амстердам	7
Штокхолм	7
Будимпешта	6
Букурешт	5
Милано	5
Штутгарт	5
Берлин	4
Брисел	4
Варшава	4
Солун	3
Ајндховен	2
Осло	2
Праг	2

ОПИС ПОКАЗАТЕЉА:

Овај показатељ приказује број повратних летова у току једне године од Београда до европских градова који су у категорији МЕГА подручја, са циљем праћења просторног развоја ваздушног саобраћаја Републике Србије.

НАЧИН МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Просечан недељни број повратних летова у току једне године до европских градова који су у категорији МЕГА подручја (Metropolitan European Growth Area) (према ESPON категоризацији МЕГА подручја).

ЗНАЧАЈ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ:

Показатељ омогућава праћење основног циља просторног развоја ваздушног саобраћаја Републике Србије, а то је: да ваздухопловни систем постане интегрални део европског ваздухопловног система, а ваздухопловни саобраћај прерасте у главни вид транспорта на релацијама дужином од 45 минута летења, уз могућност да сваки регион у будућности има аеродром одређене категорије. Основна концепција просторног развоја аеродромске инфраструктуре заснива се на реализацији пројеката који стимулишу развој постојеће мреже у циљу повезивања аеродрома унутар Републике Србије и са окружењем уз реконструкцију и рехабилитацију мреже локалног карактера.

ОГРАНИЧЕЊА МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА:

Подаци коришћени за мерење овог показатеља добијени су од Аеродрома Никола Тесла, Београд, где је потребно узети у обзир да је ред летења подложен ненајављеним променама и отказивању летова, као и увођењу нових ванредних летова.

Извор:

Аеродром Никола Тесла, Београд, Просечан број повратних летова по дестинацијама за 2012. годину

СТАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ

Посматрано на нивоу Европске Уније, ниво доступности неког региона авио-транспортом одређује категорију региона као високо, средње и ниско доступног коришћењем овог вида саобраћаја. Подаци који се односе на Републику Србију указују на: 1. Потребу да се повећа број области у Републици Србији које су директно повезане са Европским МЕГА подручјима са садашње једне области (Београдске), и 2. Потребу да се анализира и повећа доступност осталих подручја у Републици Србији ка постојећем међународном аеродрому Никола Тесла у Београду и другим потенцијално новим аеродромима. У овај показатељ укључени су још градови Москва и Истанбул, на основу тога што ка овим дестинацијама постоји већи број летова из Београда, иако нису на листи Европских МЕГА подручја.

**РЕАЛИЗАЦИЈА ПРИОРИТЕТНИХ
СТРАТЕШКИХ ПРОЈЕКТА ИЗ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Стратешки приоритети Просторног плана Републике Србије (ППРС) су дефинисани за период до 2015. године. Од укупно 292 стратешка приоритета из ППРС-а, у Програму имплементације ППРС-а је издвојено 125 приоритета за које су дефинисана финансијска средства, динамика њихове реализације и одговорна лица. Сваки стратешки приоритет је могуће реализовати кроз један или више пројеката. Статус реализације стратешких приоритета је предмет годишњих извештаја о просторном развоју и реализацији просторних планова. У годишњем Извештају о стању просторног развоја и реализацији ППРС-а за 2012. годину контактиране се институције и организације као одговорна лица надлежна за реализацију стратешких приоритета и на тај начин одређен статус реализације приоритета који је представљен у следећој табели.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
1	Успостављање ИС о пољопривредном земљишту	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Управа за пољопривредно земљиште у оквиру Министарства надлежног за пољопривреду приступила је пројекту израде ГИСа о пољопривредном земљишту у државној својини у циљу лакшег управљања пољопривредним земљиштем у државној својини и спровођења земљишне политике.
2	Евидентирање терена угрожених процесима водне и еолске ерозије, и управљање овим процесима	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Актуелизација карте ерозије из Водопривредне основе Републике Србије за одређени број подсливова је у току.
3	Имплементација Стратегије развоја шумарства	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Новоуспостављени законски оквири (члан 19. Закона о шумама "Сл. Гласник РС", бр 30/10, 93/12) је предвидео да улогу Стратегије треба да преузме Програм развоја Шумарства на територији Републике Србије. Нацрт програма развоја шумарства на територији Републике Србије за период 2011-2020. је припремљен 2011. године, али с обзиром на суштинске промене у систему финансирања (укинута је Накнада за општекорисне функције шума) и одређене законске, политичке, тржишне и кадровске промене, планирано је да се до краја 2013. године спроведе процес ревизије и унапређења предметног нацрта.
4	Доношење Стратегије управљања дивљачима и ловством	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Планом рада за 2013. годину предвиђено је да се заврши израда Стратегије управљања дивљачи и ловства.
5	Развој и заштита високопланинских подручја - Голија	Министарство финансија и привреде	За финансирање пројеката на подручју Голије издвојено је 2011. године 3.550.000 динара и 2012. године 2.195.090 динара. Активности из области руралног развоја треба да буду усклађене са подацима и смерницама из документа "Програм развоја одрживог руралног туризма у Републици Србији" ("Сл. гласник РС", бр. 85/2011), а то су активности које се односе на диверсификацију руралне економије, побољшање квалитета живота, очување културног богатства, заштиту животне средине и равномернији регионални развој.
6	Израда Елабората о резервама угља у Колубарском басену и одговарајуће студијске документације	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	За поље Звиздар израђен елаборат о резервама. За поље Радљево и Шопић израда елабората је у току. Инвестиције предвиђене за доистраживање на пољу Звиздар и завршетак истраживања на пољу Радљево и пољу Шопић су 9.000.000 евра, са роком завршетка до краја 2015. године.
7	Санација и ремедијација црних тачака	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	Пројекти санације и ремедијације напуштених флотацијских јаловишта РТБ Бор су урађени, а њихова реализација се очекује у наредном периоду. Започета је реализација пројекта „Унапређење технологије експлоатације у Рударском басену Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину“. Пројекат „Велики бачки канал“ има три фазе: изградња централног колектора Кула-Врбас: реализовано. У току је изградња канализационе мреже на територији општина Врбас, Кула, Црвенка и 5 села општине Врбас, које треба да се прикључе на овај колектор; изградња постројења за третман отпадних вода из централног колектора поред Врбаса: радови започети у марту 2012, повремено обустављани до августа 2012. када су у потпуности прекинути. Реално стање је да су само започети земљани радови, тако да нема могућности да се ова фаза реализује пре краја 2013. године, после чега би уследио период пробног рада постројења; ремедијација Великог бачког канала: тек по завршетку претходних фаза, може се приступити реализацији ове фазе.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
8	Изградња постројења за одсумпоравање и денитрификацију, и уградња нових и реконструкција постојећих електрофилтера	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	Активности у вези са изградњом система за одсумпоравање су у почетној фази у ТЕ у Дрмну, према уговору из јуна 2012. године са кинеским партнером, изградња треба да почне у другом кварталу 2013. године, док је за ТЕ Никола Тесла у Обреновцу изабран консултант, кредитирање ће бити извршено од стране јапанске агенције, у току су предквалификације за фирме које ће учествовати у тендеру. Заменом електро филтера на ТЕ Б2 у Дрмну која је извршена у току 2012. године, вредност емисије чврстих честица у атмосферу треба да буде 50 mg/Nm ³ . У 2013. години, исто ће се урадити и на блоку ТЕ Б1. У ТЕ Никола Тесла у Обреновцу покренут је поступак израде документације за израду пројекта „Реконструкција електрофилтерског постројења са системом за отпепељавање за објекат Топлана Вреоци” и уграђивање уређаја за континуална мерења.
9	Побољшање квалитета површинских и подземних вода	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	У току је израда Плана управљања водама за слив реке Дунав, Завршетак израде плана планиран је за четврти квартал 2013. године.
10	Подстицање рационалног коришћења природних ресурса, подстицање коришћења секундарних сировина, смањење емисије загађујућих материја и увођење чистије производње	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	До краја 2012. године укупно 46 компанија/предузећа је увело чистију производњу у своје пословање, односно њихови запослени су прошли обуку за чистију производњу по UNIDO методологији. Према подацима Привредне коморе Србије данас постоји 328 организација које су сертификоване према захтевима стандарда ISO 14001. EMAS сертификат нема ни једна компанија. Све три цементаре у Републици Србији, Титан Цементара Косјерић д.о.о, ЛФБЦ Беочин и Холцим Србија Нови Поповац, до краја 2012. године прибавиле су интегрисане дозволе за обављање активности производње цемента у својим постројењима, на основу Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04). Процес производње цемента у Косјерићу усаглашен је са ВАТ (најбоље доступне технике) захтевима. У току 2012. године Железара Смедерево д.о.о. је радила са смањеним капацитетом и оперативна је била једна висока пећ, да би се процес производње зауставио у јулу 2012. године.
11	Успостављање и проширење мониторинга и даље развијање регистра извора загађивача	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	Успостављен је аутоматски мониторинг квалитета ваздуха у Републици Србији, који је постао оперативан 2011. године (40 аутоматских станица). Законом је остављена могућност локалним самоуправама да, уз сагласност надлежног министарства успоставе локалну мрежу мерних места и станица на својој територији. ТЕНТ још увек није овлашћен да самостално врши континуална мерења, тако да су у 2012. години извршена периодична мерења емисије. Железара Смедерево д.о.о. је извршила комплетну ревитализацију аутоматских мерних станица квалитета ваздуха у Радинцу и Раљи, које су склопу државне мреже. Организациони делови НИС а.д. који имају обавезу извештавања за Национални регистар извора загађивања су: Рафинерија нафте Панчево, Рафинерија нафте Нови Сад и Погон за припрему и транспорт гаса. У току 2012. године знатно је унапређен информациони систем Националног регистра извора загађивања, као део Информационог система заштите животне средине (ИС) који води Агенција за заштиту животне средине.
12	Изградња 8 регионалних центара за управљање отпадом	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	Изграђено је осам регионалних депонија, а у току је изградња још две.
13	Успостављање система за сакупљање и третман посебних токова отпада	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	У току је успостављање новог система за управљање посебним токовима отпада, што подразумева и измену законске регулативе. Систем за сакупљање и третман посебних токова отпада је успостављен на нивоу НИС а.д. – наведене врсте отпада збрињавају овлашћени оператери (током 2011. и 2012. године оловне батерије и акумулаторе је преузео Концерн Фармаком МБ Шабач; рабљено уље – делта Кладово и Лафарж Беочинска фабрика цемента; Електронски и електрични отпад – Олекс Ужице, Југо-Импекс ЕЕП Ниш, Екометал д.о.о. Врдник; флуоресцентне лампе Божић и синови д.о.о).
14	Изградња централног постројења за физичко-хемијски третман опасног отпада и изградња 5 централних регионалних складишта опасног отпада	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	У току је одабир локације за централно постројење за физичко-хемијски третман опасног отпада.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
15	Спровођење програма мултидисциплинарних истраживања локалних промена климе и утицаја климатских промена, и израда секторских планова и програма адаптације и ублажавања климатских промена	Републички хидрометеоролошки завод	Реализација регионалног климатског модела за симулацију тренутних климатских услова и процену будућих промена климе изазваних емисијом гасова стаклене баште и учешће у пројектима: "Истраживање климатских промена и њиховог утицаја на животну средину - праћење утицаја, адаптације и ублажавања" који треба да се заврши у 2013. години и "Даљи развој и унапређење службе хидролошких прогноза у Републици Србији" и "Структурирана мрежа за интеграцију знања о клими у политику и територијално планирање" који треба да се заврше у 2014. години.
16	Развој климатског мониторинг система и база просторних података и информација о локалним и регионалним променама климе	Републички хидрометеоролошки завод	Припрема за успостављање НИГП-а, дигитализација хидролошких података за период 1848-1947; успостављен систем климатског бдења (Climate Watch System); унапређење мониторинга суше кроз транснационалну сарадњу у оквиру Центра за управљање сушом за Југоисточну Европу (Drought Management Centre for SEE); израда мапа хомогенизованих поља метеоролошких елемената у оквиру пројекта "Клима карпатског региона" који треба да се настави у 2013. години; припрема методологије за пројекат процене ризика од елементарних непогода, утицаја климатских промена за пројекат "Заједничко управљање проценом ризика и приправношћу на катастрофе у Дунавској макрорегији", пилот општина у којој треба да се реализује пројекат у 2013. години у Србији је Тител, а предвиђено трајање пројекта је до 2014. године.
17	Повећање укупне површине под заштитом до 10% територије Републике Србије кроз проглашење нових заштићених подручја	Завод за заштиту природе Србије; Покрајински завод за заштиту природе	У периоду од доношења Просторног плана Републике Србије проглашено је 8 нових заштићених добара, и то 6 споменика природе (СП), 1 специјални резерват природе (СПП) и 1 заштићено станиште (ЗС): СП Паркови Врњачке бање ("Службени лист општине Врњачка бања", бр. 11/2010), СП Миљаквачка шума ("Службени лист града Београда", бр. 41/2010), СП Храст Расина ("Службени лист града Крушевца", бр. 4/2010), СП Арборетум Шумарског факултета ("Службени лист града Београда" бр. 27/2011), СП Парк Буковичке бање ("Службени гласник РС", бр. 94/2011), СП Стабло храста у атару села Шетка (одлука о заштити донета на седници СО Ражањ, 20.12.2011), СП Тителски брег ("Службени гласник РС", бр. 56/2012) и ЗС Трсковача (одлука о заштити донета на седници СО Рума 30.9.2011).
18	Ревизија статуса раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом	Завод за заштиту природе Србије; Покрајински завод за заштиту природе	У периоду од доношења Просторног плана Републике Србије извршена је ревизија заштите четири специјална резервата природе (СПП) и два споменика природе (СП): СПП Паљевине ("Службени гласник РС", бр. 93/2011), СПП Гутавица ("Службени гласник РС" бр. 94/2011), СПП Ковиљско-петроварадински рит ("Службени гласник РС", бр. 44/2011), СПП Царска бара ("Службени гласник РС", бр. 46/2011), СП мечја леска у Мајданској улици (одлука о ревизији донета на седници СГ Ужица 22.12.2011) и СП Дворска башта (одлука о ревизији донета на седници СО Сремски Карловци 14.9.2012).
19	Примена Рамсарске конвенције	Завод за заштиту природе Србије; Покрајински завод за заштиту природе	Током 2012. године на основу документације припремљене 2010. године и ажуриране 2012. године, на листу влажних подручја од међународног значаја - Рамсарских подручја - уписан је Ковиљско-петроварадински рит.
20	Учешће у Програму „Човек и Биосфера (МаБ), односно припрема документације и активности на упису подручја у Листу резервата биосфере	Завод за заштиту природе Србије; Покрајински завод за заштиту природе	У току је израда документације за проглашење резервата биосфере под називом Бачко Подунавље, као дела прекограничног резервата биосфере Мура-Драва-Дунав. Овим подручјем ће бити обухваћена и заштићена подручја СПП Горње Подунавље, СПП Карађорђево, ПП Тиквара и СП Шума Јунаковић. Дефинисан је предлог спољних граница и граница сваке од три предвиђене зоне (централна, прелазна и заштитна). Процес кандидовања ПП Стара планина за резерват биосфере води Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у оквиру СТАР пројекта - пројекат реформе пољопривреде у транзицији. НП Тара је и даље на потенцијалној листи резервата биосфере у оквиру Унесковог програма "Човек и биосфера".
21	Листа светске баштине UNESCO – уписивање Ђавоље Вароши и Ђердапа	Завод за заштиту природе Србије; Покрајински завод за заштиту природе	НП Ђердап и СП Ђавоља варош се и даље налазе на прелиминарној листи предлога за упис у Унескову листу Светске баштине, док номинација Делиблатске пешчаре за упис на ову листу више није актуелна.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
22	Успостављање националне еколошке мреже (НЕМ) и европске еколошке мреже NATURA 2000 и заснивање ГИС-а	Завод за заштиту природе Србије; Покрајински завод за заштиту природе	Одржан је први састанак Савета за успостављање еколошке мреже Натура 2000 у Републици Србији на ком је представљен Акциони план за успостављање еколошке мреже (НЕМ) у периоду 2011-20. Акционим планом су одређени: визија, циљеви, задаци и мере за остваривање циљева, период реализације, одговорне институције потребна финансијска средства и извори финансирања. Реализован је твининг пројекат "Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији", којим је започео процес успостављања мреже Натура 2000. Одређене активности су остварене и кроз процес развоја Емералд еколошке мреже. Током 2012. године Покрајински завод за заштиту природе је израдио и надлежном министарству доставио допис "Подаци о приоритетним станишним типовима Директиве о стаништима ЕУ на подручју Војводине". Подаци се односе на распрострањеност, стање и статус заштите типичних панонских станишта.
23	Уређење, презентација и управљање римским налазиштима у Нишу и Медијани и реализација програма прославе 1700 година од доношења Миланског едикта о толеранцији вера	Министарство културе и информисања	Нису добијени подаци
24	Дефинисање и уређење инфраструктуре и саобраћајница за две културне стазе српске средњовековне културе	Министарство културе и информисања	Нису добијени подаци
25	Израда и усвајање менаџмент планова за све споменике културе на Листи светске баштине, и израда нових номинација за културна добра предложена за заштиту	Републички завод за заштиту споменика културе	Менаџмент планови за културна добра на листи Светске баштине су у различитим фазама реализације. Менаџмент план археолошког налазишта Гамзиград-Ромулијана је завршној фази сређивања текста. Менаџмент план за Стари Рас са Сопћанима је у фази дефинисања стратегија и успостављања сарадње са локалном заједницом. Менаџмент планови за Студеницу, Дечане, Пећку патријаршију, Грачаницу и цркву Богородице Љевишке нису започети. Од шест добара номинисаних за упис на листу Светске баштине номинациони досијеи за Стећке на локалитету Мраморје је у завршној фази док номинациони досијеи за Манасију, Неготинске пивнице, Смедерево, Царичин град и Бач са околином нису започети.
26	Карактеризација предела Србије	Шумарски факултет Универзитета у Београду	Активности на припреми и предлогу методологије за националну типологију предела нису ни започете јер нису обезбеђена финансијска средства.
27	Карта ерозије Републике Србије и биланс продукције и проноса наноса у сливовима	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	(погледати приоритет под редним бројем 2)
28	Издвојити зоне и подручја реално могуће демографске ревитализације дефинисањем мера активне политике према миграцијама становништва у склопу одрживог регионалног развоја Србије	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе	Израда ове студије као активност није планирана за реализацију 2013. године, али ће према надлежностима Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе уз координацију са Канцеларијом за сарадњу са дијаспором, српским становништвом у региону и Министарством рада, запошљавања и социјалне политике (Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту) бити планирана као активност за реализацију до 2015. године.
29	Р е д е ф и н и ц и ј а појма „насеље“ и њено усклађивање, као и утврђивање критеријума за типологију насеља (сходно развојном нивоу и потребама Републике Србије, усклађеног са праксом развијених европских држава)	Потребно је наћи адекватну институцију која ће бити надлежна за спровођење овог приоритета	На иницијативу Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва (ТСУСС) 2012. године покренути су консултативни састанци у вези са редефиницијом појма насеља, у циљу и званичног покретања пројекта који би иновирао нову типологију насеља РС. Експертску групу у овој прелиминарној фази припреме пројекта, чине и стручна лица из РАПП. Предлог ТСУСС-а је да као водећа институција буде или РЗС или РАПП.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
30	Израда браунфилд катастра са валоризацијом	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе је почетком 2012. године уз помоћ ПРОФИД фонда започело израду Пројектног решења за израду катастра пословне инфраструктуре уз партнерску институцију Републичког геодетског завода. Основни циљ пројекта је да се кроз Катастар пословне инфраструктуре прикажу и прате браунфилд и гринфилд локације на нивоу ЈЛС. До краја маја 2013. године, предвиђена је реализација документа о препорукама и потребним процедурама за формирање и функционисање катастра пословне инфраструктуре, као и да до тог датума буде потписан меморандум о сарадњи институција на реализацији овог пројектног решења. Поред Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе, на овом пројекту учествују још Републички геодетски завод и Географски институт Јован Цвијић. Након израде пројектног решења за израду Катастра пословне инфраструктуре планира се почетак реализације пројекта катастра пословне инфраструктуре.
31	Израда студија развоја руралних подручја, на искуствима развијених европских региона, у којима ће бити дефинисани приоритети носилаца развоја „успешних“ руралних подручја и руралних подручја под притиском	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде као и регионални центри за рурални развој и регионалне развојне агенције	Израда студија развоја руралних подручја, односи се конкретно за регион Војводине и Мачванску област, и до сада нема активности на изради овог стратешког приоритета.
32	Израда стратегије „оживљавања“ угашених/несталих села кроз програме реактивирања села и понуде потенцијала на тржишту	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде као и регионални центри за рурални развој и регионалне развојне агенције	Простори у којима је потребно донети овакву врсту стратегије, односе се за подручје Тимочке крајине, Јужног Поморавља, Топличке области, југозападне и западне Србије; У марту 2013. године усвојена је Регионална Стратегија руралног развоја Јабланичког и Пчињског округа која се базира на мултисекторском приступу и пуној партиципацији приватног, јавног и невладиног сектора из овог региона. Она је поставила циљеве, одредила приоритете и мере, а затим и понудила конкретан Акциони план за рурални развој региона. Регионална Стратегија руралног развоја Јабланичког и Пчињског округа омогућује општинама на подручју Јабланичког и Пчињског округа да створе предуслове за доследно и потпуно коришћење средстава Пете компоненте Инструмента за претприступну помоћ - ИПА намењена руралном развоју (IPARD), са циљем побољшања социјално економских услова овог региона и државе у целини.
33	Израдити и усвојити неопходна стратешка документа социјалног становања на националном, регионалном и локалном нивоу, националну стратегију социјалног становања, локалне стратегије социјалног становања и одговарајуће акционе планове и програме за спровођење ових стратешких докумената	Министарство грађевинарства и урбанизма	Ова приоритетна активност је у великој мери реализована, са обзиром да је Влада РС донела Националну стратегију социјалног становања и Акциони план за њено спровођење (Службени гласник РС 13/12; у даљем тексту Национална стратегија). Такође, јединице локалних самоуправа (ЈЛС) које су са Министарством грађевинарства и урбанизма оствариле сарадњу на развоју социјалног становања у претходном периоду, донеле су локалне стамбене стратегије, и даље следи њихово усаглашавање са Националном стратегијом. ЈЛС које се ове године (2013) укључују у сарадњу, пре свега кроз реализацију Пројекта социјалног становања Ф/П 1720, биће подстакнуте да донесу одговарајуће локалне стамбене стратегије, које ће бити усаглашене са Националном стратегијом.
34	Израда свеобухватне студије о неформалним насељима и неправној изградњи	Министарство грађевинарства и урбанизма	Ова приоритетна активност није покренута, првенствено зато што вођење евиденције о зонама неформалних насеља, изграђених без планске основе која омогућује издавање локацијских и грађевинских дозвола, није у надлежности Министарства грађевинарства и урбанизма.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
35	Унапредити информационе основе о зонама беспланске изградње у картама постојећег стања и планираног урбаног развоја у одговарајућим просторним и урбанистичким плановима (просторним плановима општина и генералним и регулационим плановима насеља), кроз идентификацију зона неформалних насеља, а пре свега насеља изграђених без плана или без одговарајућег плана на основу којег је могуће ефикасно издавање локацијске и грађевинске дозволе	Министарство грађевинарства и урбанизма	Евидентирање зона неформалних насеља, изграђених без планске основе која омогућује издавање локацијских и грађевинских дозвола, није у надлежности Министарства грађевинарства и урбанизма.
36	Иницирати реализацију неколико пилот пројеката на различитим локацијама бесправне изградње пре формирања међусекторских тела и институција, пре или у току израде студије и пре припремања нових закона и подзаконских аката	Министарство грађевинарства и урбанизма	Реализација овог приоритета је делимично започета, и то највише у делу који се односи на идентификацију неформалних ромских насеља, а све у циљу унапређења услова становања Ромске националне мањине.
37	Организовати међународну конференцију на тему регулације и унапређења неформалних насеља	Републичка агенција за просторно планирање	Међународна конференција на тему регулације и унапређења неформалних насеља, која је у надлежности Републичке агенције за просторно планирање, предвиђена је да буде организована 2014. године.
38	Унапређење конкурентности пољопривреде и прехранбене индустрије	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Подаци нису добијени
39	Повећање производње на 12 мил. t годишње - ПК Дрмно	ЕПС, Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	ЕПС - Дефинисање капацитета новог блока ТЕ Костолац БЗ и анализа потребне годишње производње угља - припреме за израду техничке документације; Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања - У вези повећања капацитета производње на површинском копу Дрмно на 12 милиона тона годишње нису спровођене активности у току 2012. године. У току су преговори са страним инвеститорима у вези израде документације на основу које би се реализовали радови на повећању капацитета производње на 12 милиона. Укупне инвестиције за овај површински коп у току 2012. године су 1,4 милијарде динара.
40	Рударски басен Колубара – проширење а) Поље Велики Црњени; б) Поље Ц; в) Поље Д; г) Поље Е	ЕПС, Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	ЕПС - а) редовна експлоатација угља и експропријација земљишта; б) активности на измештању гробља у Барошевцу; в) измештање гробља у Вреоцима и домаћинства у зони гробља; г) израда инвестиционо техничке документације за измештање инфраструктурних објеката Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања - а) око 400 милиона динара; б) око 400 милиона динара; в) око 1,4 милијарда динара у пресељење насеља Вреоци са гробљем; г) око 1,5 милијарда динара у припреме за отварање површинског копа
41	Изградња рудника лигнита – површинског копа Радљево	ЕПС, Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	ЕПС - Припреме за прибављање дозволе за експлоатацију и даљу израду техничке документације; Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања - Још увек нема инвестиција на отварању површинског копа. У истражне радове уложено 33 милиона динара. За поље Звиздар израђен елаборат о резервама. За поље Радљево и Шопић израда елабората је у току. Инвестиције предвиђене за доистраживање на пољу Звиздар и завршетак истраживања на пољу Радљево и пољу Шопић су 9000 еура, са роком завршетка до краја 2015. године

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
42	Отварање рудника мрког угља и изградња термоелектране Штаваљ	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	Пројекат уврстен у 10 приоритетних области енергетике. Тражи се стратешко партнерство (надлежно Министарство енергетике, развоја и животне средине)
43	Пројекат геолошких истраживања нафте јужно од Саве и Дунава	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	У току су истраживања у складу са пројектом истраживања у оквиру пет тектонских ровова на простору јужно од Саве и Дунава. У току је реализација 1. фазе на целој територији Србије, док се 2. фаза пројекта реализује у оквиру тектонских ровова: великоморавски ров и ров западна Морава. У току 2012. вредност инвестиција уложених за геолошка истраживања је око 4.000.000 еура.
44	Ревитализација рудника бакра у Борском басену	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	У активности на отварању-проширењу рудника (пројектовање, експроприација, остало) у току 2012. уложено око 132.000.000 рсд.
45	Отварање рудника Церово (експлоатација бакра)	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	Улагање у активирање рудника Церово у 2012. години је 955.626.000 рсд.
46	Активности у руднику Леце (олово и цинк)	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	У току реализација пројекта. Завршетак пројекта 2013 године. Инвестициона улагања у 2013 години 800.000.000 динара
47	Поновно отварање рудника Сува Руда (олово и цинк)	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	У току израда пројектно-техничке документације. Реализација пројекта у току 2013. и 2014. Вредност пројекта 1.500.000.000 рсд.
48	Изградња рудника фосфата „Лисина“	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	У току је израда и иновирања Елабората о резервама и Студије изводљивости, предвиђена реализација пројекта до 2017. године, вредност пројекта 13.000.000.000 рсд.
49	Ревитализација рудника магнезита и покретање ватросталног програма у „Магнохрому“ Краљево	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	Магнохром - Краљево Привредно друштво се налази у процесу приватизације, поступак води Агенција за приватизацију. Постоји интересовање страних инвеститора - вредност улагања у руднике и индустрију ватросталног материјала 65 милиона евра. Реализација пројекта у наредних пет година.
50	Могућност експлоатације борних минерала из лежишта „Пискања“	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	У току је извођење геолошких истраживања лежишта и израда елабората о резервама. Наредна фаза је израда Студије оправданости пројекта. Вредност пројекта 50 милиона долара, реализација у наредних пет година.
51	Београд на рекама: урбана рехабилитација, побољшање туристичке понуде, интеграција понуде са окружењем (у складу са европским стандардима)	Градска управа Града Београда	Подаци нису достављени
52	Копаоник: осавремењавање скијашке инфраструктуре и комплетирање целогодишње туристичке понуде; изградња туристичких места и места за одмор; саобраћајно повезивање и интегрисање понуде са окружењем (у складу са европским стандардима)	Министарство финансија и привреде	Рок извршења 2011-2014; 2011 - 723.716.520; 2012 - 26.250.000; Укупно 749.966.520 - Буџет РС (20.000.000.000 Буџети РС (преко ресорних министарства), ЈП, ЈЛС, ЈПП)

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
53	Touring путни правац коридора X са бочним правцима: опремање за кружна и линеарна туристичка путовања / туре /путеве (туристичка сигнализација и туристички пунктови)	Министарство финансија и привреде	Рок извршења 2011-2015; 2011 - 14.354.585; 2012 - 19.818.162; Укупно: 34.173.020 - Буџет РС (2.000.000.000 Буџети РС (преко ресорних министарства), ЈП, ЈЛС, ЈПП, донације...)
54	Фрушка гора са Новим Садом и Сремским Карловцима: рехабилитација Националног парка и туристичких места, интеграција са Дунавом (у складу са европским стандардима)	Градска управа Града Новог Сада	Подаци нису достављени
55	Тара-Дрина: побољшање понуде туристичких места, инфраструктурно опремање, интеграција са окружењем и трансгранична сарадња (у складу са европским стандардима)	Министарство финансија и привреде	Рок извршења 2011-2015; 2011 - 2.500.000; 2012 - 6.419.583; Укупно: 8.919.583 - Буџет РС (5.000.000.000 Буџети РС, ЈЛС, ЈПП)
56	Горње Потисје са Суботицом, wellness местом за одмор Палић и др: побољшање понуде туристичких места, инфраструктурно опремање, интеграција са окружењем и трансгранична сарадња (у складу са европским стандардима)	Градска управа Града Суботице	Подаци нису достављени
57	Touring пловни правац коридора VII Дунав: опремање пратећих садржаја наутичког пловног пута (марине, пристани и др), интеграција са понудом непосредног окружења (у складу са европским стандардима)	Министарство финансија и привреде	Рок извршења 2011-2015; 2011 - 4.000.000; 2012 - 5.000.000; Укупно: 9.000.000 - Буџет РС (7.000.000.000 Буџети РС, АПВ, ЈЛС, ЈПП)
58	Стара планина: реализација туристичке инфраструктуре и развој целогодишње туристичке понуде; изградња туристичких места и места за одмор; саобраћајно повезивање и интеграција понуде са окружењем и трансгранична сарадња	Министарство финансија и привреде	Рок извршења 2011-2015; 2011 - 2.661.788.000; 2012 - 1.184.700.000; Укупно: 3.846.211.578 - Буџет РС (50.000.000.000 Буџети РС, ЈП, ЈЛС, ЈПП)
59	Власина-Крајиште: развој целогодишње туристичке понуде; интеграција са окружењем и трансгранична сарадња (у складу са европским стандардима)	Министарство финансија и привреде	Рок извршења 2011-2015; (2.500.000.000 Буџет РС, ЈП, ЈЛС, ЈПП) У извештајном периоду није било улагања у пројекте на предметном подручју од стране Министарства

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
60	Завршетак изградње друге половине државног пута I А реда у дужини од 107 km: Хоргош - Нови Сад (Коридор Хb) (SEETO)	Министарство саобраћаја	99% активности на завршетку изградње друге половине аутопута у дужини од 107 km: Хоргош - Нови Сад (Коридор Хb) (SEETO) је реализовано и технички преглед у току
61	Изградња државног пута I А реда у дужини од 85,5 km: Ниш - граница са Бугарском код Димитровграда (Коридор Хc) (SEETO)	Министарство саобраћаја	23,3% активности на изградњи аутопута у дужини од 85,5 km: Ниш - граница са Бугарском код Димитровграда (Коридор Хc) (SEETO) је реализовано У току је израда Плана детаљне регулације за изградњу БС Градина; имовина: својина НИС-а
62	Изградња и доградња државног пута I А реда у дужини од 95 km: Лесковац - граница са Македонијом код Прешева (Коридор Х) (SEETO)	Министарство саобраћаја	13,2% активности на изградњи и доградњи аутопута у дужини од 95 km: Лесковац - граница са Македонијом код Прешева (Коридор Х) (SEETO) је реализовано
63	Комплектирање државног пута I А реда, тј. дела обилазнице око Београда (сектори А, Б5, Б6) која је у саставу коридора Х, накнадна изградња сектора Ц (Бубањ поток - Болеч-Старчево-Панчево исток-Панчево север) уз претходно усаглашавање динамике изградње пуног аутопутског профила на секторима А и В или започињања активности на сектору Ц, резервисање коридора за северни део аутопутске обилазнице око Београда (веза Е-75 - М-24.1 - М-24 - М-1.9, односно крај сектора Ц, петља Панчево север)(SEETO)	Министарство саобраћаја	Степен реализације стратешког приоритета Просторног плана Републике Србије у вези са комплектирањем дела обилазнице око Београда, (сектор А, Б5, Б6) која је у саставу коридора Х, започиње активности на сектору Ц (Бубањ поток - Болеч - Старчево - Панчево исток - Панчево север) уз претходно усаглашавање динамике изградње пуног аутопутског профила на секторима А и В или започињање активности на сектору Ц резервисање коридора за северни део аутопутске обилазнице око Београда (веза Е-75 - М-24.1 - М-24 - М-1.9, односно крај сектора Ц, петља Панчево север) (SEETO) износи: за Сектор А -75%, Сектор Б - 53%, Сектор Ц - 1% док за резервисање коридора за северни део износи 0,2%
64	Комплектирање државног пута I Б реда односно обилазнице око Суботице (У крак аутопута Е-75) (гранични прелаз Келебија - петља Суботица југ) (М-17.1)	Министарство саобраћаја	35% активности у вези са комплектирањем аутопутске обилазнице око Суботице (У крак аутопута Е-75) гранични прелаз Келебија - петља Суботица Југ у дужини 20,7 km је реализовано
65	Активности на државном путу I А реда, (изградња аутопута, Е-70) део руте 4 (SEETO): граница са Румунијом - Вршац - Панчево - Београд	Министарство саобраћаја	Подаци нису достављени
66	Активности на државном путу I А реда, (изградња аутопута, Е-763) део руте 4 (SEETO): Београд - Чачак - Пожега, дужина 145 km	Министарство саобраћаја	6,4% активности на државном путу I реда, (изградња аутопута, Е-763) део руте 4 (SEETO): Београд - Чачак - Пожега у дужини од 145 km је реализовано, с тим што нису урађени Главни пројекти за деоницу: Београд - Обреновац и потез Прељина - Пожега

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
67	Активности на државном путу I А реда, (изградња аутопута, Е-763) део руте 4 (SEETO): Пожега - Ариље - Ивањица - Сјеница (Дуга пољана) - Гостун (граница са Црном Гором) дужине 110 км	Министарство саобраћаја	Започете су активности на државном путу I реда (изградња аутопута, Е-763) део руте 4 (SEETO): Пожега - Ариље - Ивањица - Сјеница (Дуга пољана) - Гостун (граница са Црном Гором) у дужини 110 km је реализовано и урађен је Генерални пројекат
68	Активности на постојећем државном путу I Б реда, рута 5 (SEETO): Параћин - Бољевац - Зајечар - Вршка чука (граница са Бугарском) (Е-761, М-5)	Министарство саобраћаја	Започете су активности на постојећем државном путу I реда рута 5 (SEETO): Параћин - Бољевац - Зајечар - Вршка Чука (граница са Бугарском) (Е-761, М-5) и постоји Генерални пројекат
69	Активности на државном путу I А реда (изградња аутопута, Е-80), део руте 7 (SEETO) деоница Ниш - Прокупље	Министарство саобраћаја	Почетак 2013
70	Активности на постојећем државном путу I А реда (коридору аутопута, Е-761) Појате - Крушевац - Краљево - Чачак и даље Пожега - Ужице рута 5 (SEETO)	Министарство саобраћаја	Започете су активности на постојећем државном путу I реда (коридору аутопута, Е-761) Појате - Крушевац - Краљево - Чачак и даље Пожега - Ужице - Котроман (граница са Босном и Херцеговином) (Е-761, М5) рута 5 (SEETO). Постоји Генерални пројекат и делови Главног пројекта за потезе: Појате - Крушевац и Адрани - Прељина
71	Завршетак изградње дела државног пута I Б реда М-1.11, деоница Лапово - Крагујевац	Министарство саобраћаја	Подаци нису достављени
72	Рехабилитација и изградња деоница државног пута I Б реда Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Суботица (веза са Мађарском) - Сента - Кикинда (веза са Румунијом)	Министарство саобраћаја	Подаци нису достављени
73	Реконструкција и изградња деоница државног пута I Б реда Врбас - Кула - Сомбор - државна граница Бачки Брег (веза Коридор X - Коридор VII) са везом на планирани јужни аутопут кроз Мађарску	Министарство саобраћаја	Подаци нису достављени
74	Активности на путном правцу, државни пут I Б реда, Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (М-18) (са доградњом везе према Шиду)-Нови Сад (М-7)-Рума -Шабац-(М-21) (са краком за Лозницу и везу са Босном и Херцеговином (М-19)) -Ваљево - Пожега и даље веза ка Ивањици (М-21.1) урађен је Генерални и Идејни пројекат четворотрачног пута Нови Сад - Рума - Шабац - Лозница у дужини од 120 km	Министарство саобраћаја	Што се тиче активности на путном правцу, државни пут I реда, Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (М-18) (са доградњом везе према Шиду) - Нови Сад (М-7) - Рума - Шабац - (М-21) (са краком за Лозницу и везу са Босном и Херцеговином (М-19)) - Ваљево - Пожега и даље веза ка Ивањици (М-21.1) урађен је Генерални и Идејни пројекат четворотрачног пута Нови Сад - Рума - Шабац - Лозница у дужини од 120 km

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
75	Активности на реализацији реконструкције и изградње постојећег државног пута (М-7) I Б реда Нови Сад- Зрењанин и активности на реализацији изградње планираног државног пута I реда од Зрењанина до државне границе према Темишвару	Министарство саобраћаја	Подаци нису достављени
76	Активности на путном правцу, државни пут I Б реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала)	Министарство саобраћаја	У вези са активностима на путном правцу, државни пут I реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала) урађен је Генерални пројекат Ђала - Зрењанин - Ковин у дужини од 204 km 2010. године
77	Израда мастер плана и студије оправданости мреже бициклических коридора у Републици Србији	Министарство саобраћаја	Што се тиче израде одговарајуће студије којом ће се дефинисати бициклическе руте на читавом подручју Републике Србије (руте 6 и 11 EuroVelo - европска мрежа бициклических рута), ЈП "Путеви Србије" су 2008 конкурисали за ИПА фондове Студија оправданости и мастер план за дефинисање бициклических коридора у Републици Србији, али нису добијена средства
78	(Београд) - Стара Пазова - Инђија - Суботица - државна граница (Келебија), реконструкција и изградња једноколосечне пруге у двоколосечну са мостом преко Дунава и чворовима Нови Сад и Суботица)	Министарство саобраћаја	У току је израда техничке документације за реализацију пројекта реконструкције и модернизације пруге на деоници Стара Пазова - Нови Сад и изградњу другог колосека на овој деоници. Израђен је технички део Идејног пројекта, а у току је израда Студије оправданости, Студије о процени утицаја на животну средину и планова детаљне регулације. Предвиђено је потписивање кредита ЕИБ III од 200 милиона еура, за модернизацију и изградњу двоколосечне пруге на овој деоници. Процењена вредност целокупне инвестиције је око 350 милиона еура. Такође, у току су и радови на демонтажи постојећег моста, изградњи стубова и монтажи челичне конструкције новог Жежељевог моста преко Дунава у Новом Саду. У фази припреме завршена је израда Главног пројекта, а у току су радови на изградњи стубова и испорука и монтажа делова челичне конструкције моста. Очекује се да овај пројекат буде завршен до новембра 2013. године. Из донаторских средстава IPA фондова очекује се и почетак израде Идејног пројекта модернизације и реконструкције пруге Београд - Суботица (деоница Нови Сад - Суботица)
79	Београдски чвор (завршетак путничког система и ослобађање Савског амфитеатра планираном изградњом: станице Београд Центар, постројења ТПС, РТЦ1) у Макишу и другог колосека од Панчевачког моста до Панчева)	Министарство саобраћаја	Пројекат изградње Београд Центар - Прокоп (фаза 1), који се финансира средствима кредита Кувајтског фонда за арапски економски развој у висини од 26 милиона еура, обухвата капацитете за пријем, отпрему и управљање саобраћајем возова. Завршена је израда Главног пројекта, а предстоји прибављање неопходних сагласности и дозвола. Након тога, наредна активност је израда тендерске документације. Очекује се да овај пројекат буде завршен до краја 2014. године. У току су активности на експропријацији земљишта и прибављању неопходних сагласности и дозвола. Реализација пројекта је планирана у 2013. и 2014. години
80	Гиље - Ћуприја - Параћин на прузи Београд - Ниш (изградња нове двоколосечне деонице са мостом преко Велике Мораве)	Министарство саобраћаја	у току је Пројекат реконструкције и модернизације пруге Београд - Ниш, на деоници Гиље - Ћуприја - Параћин у дужини од 10,2 km, који се финансира средствима ЕИБ, у оквиру Пројекта обнове српских железница II, са изградњом моста преко Велике Мораве. Уговорени су радови на изградњи моста и грађевински радови, док је за набавку опреме и извођење електротехничких радова расписан тендер. Од ЕИБ је затражен продужетак рока за завршетак пројекта до 31.12.2015. године. Радови на монтажи челичне конструкције моста ће бити окончани до краја септембра 2013. године
81	Сталаћ - Ђунис на прузи Београд - Ниш (реконструкција и изградња једноколосечне деонице у двоколосечну)	Министарство саобраћаја	Обезбеђена су средства у износу од 1,5 милиона еура из Инвестиционог фонда за Западни Балкан (WBIF) за израду пројектне документације за деоницу Сталаћ - Ђунис. Овим пројектом предвиђена је реконструкција 17 km постојеће једноколосечне пруге и изградња другог колосека на поменутој деоници. За израду Идејног пројекта модернизације двоколосечне пруге Сталаћ - Ђунис предвиђен је рок од 18 месеци

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
82	Ниш - Димитровград (ремонт постојеће пруге, електрификација, савремена СС и ТК постројења)	Министарство саобраћаја	У току су преговори о условима иновираних финансијских понуда Чешке експортне банке и одређен је нови састав делегације Републике Србије за наставак преговора поводом реализације Пројекта реконструкције и модернизације пруге Ниш - Димитровград. Предвиђени рок за реализацију Пројекта је четири године од дана ступања на снагу Првог појединачног уговора о кредиту између "Железнице Србије" а.д. и Банке
83	Пруга Београд-Врбница (Бар) - ревитализација и модернизација	Министарство саобраћаја	Предстоји израда Главног пројекта и активности на прибављању сагласности и дозвола. Процењени рок за завршетак пројекта је 4 године (од 2014. до 2017. године)
84	Пруга Ваљево-Лозница - наставак започете изградње пруге	Министарство саобраћаја	Завршен је Просторни план и Главни пројекат, а предстоје активности на експропријацији земљишта и прибављању сагласности и дозвола. Процењени рок за завршетак пројекта је 5 година (од 2013. до 2017. године).
85	Проширење и модернизација аеродрома „Никола Тесла“ у Београду	Министарство саобраћаја	Проширење и модернизација аеродрома "Никола Тесла" у Београду развија се динамичније од предвиђеног Просторним планом Републике Србије и већ сада је оспособљен за прихват путника по прогнозама до 2018. године. У току је израда Плана детаљне регулације за планирану реконструкцију постојеће БС Аеродром; имовина: постојећи објекат је својина НИС-а, на парцели је корисник Аеродром Београд
86	Проширење и модернизација аеродрома „Константин Велики“ у Нишу (цивилно-војни)	Министарство саобраћаја	Реализација Мастер плана развоја Саобраћаја у Србији и Студије изводљивости техничког унапређења Аеродрома Ниш предвиђена је од 2010. године. У другој половини 2012. године реализовано је унапређење енергетског дела система светлосног обележавања на аеродрому "Константин Велики". Сви радови су финансирани у оквиру пројекта: Унапређење конкурентности аеродрома "Константин Велики". За преостале планиране радове нису обезбеђена финансијска средства.
87	Припрема за изградњу нове луке Београд на Дунаву у гравитационом подручју Београда. Постојећа лука „Београд“ задржава и развија функцију, са нагласком на контејнерском превозу, до могуће изградње нове	Министарство саобраћаја	Подаци нису достављени
88	Реконструкција преводница у Ђердапу	ЕПС	Подаци нису достављени
89	Даљи развој речног информационог сервиса (РИС-а) и његова примена на међународним пловним путевима	Дирекција за водне путеве	Пројекат имплементације РИС-а на Дунаву и Сави званично је завршен 31.03.2013. године. Укупна инвестиција у овај систем је износила 11 милиона еура, а пројекат је комплетно финансиран од стране ЕУ кроз програм ИПА 2007.
90	Регулисање критичних сектора на унутрашњим пловним путевима Републике Србије	Дирекција за водне путеве	Пројекат израде техничке и тендерске документације је у току и биће завршен вероватно крајем јула 2013. године и очекује се спровођење тендерске процедуре за избор најповољнијег понуђача за извођење радова, највероватније до краја 2013. године. Након тога, у наредне три грађевинске сезоне (период 2014-2016), очекује се имплементација пројекта, односно извршење хидротехничких радова на местима предвиђеним пројектом. Вредност радова процењена је на 10.1 милион еура.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
91	Обезбеђење техничке базе за примену технологије интермодалног транспорта изградњом интермодалних терминала – у Београду (На основу излазних резултата Студије Омогућавање интермодалног транспорта у Републици Србији чија израда је тренутно у току), Апатину, Пироту, Прахову и Шапцу	Министарство саобраћаја	Београд (Батајница) - За време трајања Пројекта “Омогућавање интермодалног транспорта у Србији”, а сходно Закључку Владе 05 Број: 340-1070/2012 од 23. фебруара 2012. године, потписан је Протокол о сарадњи на изградњи интермодалног терминала са логистичким центром између Републике Србије - Министарство саобраћаја, града Београда и Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу града Београда буде инвеститор у Пројекту, а све до оснивања заједничког предузећа (Република Србија -Град Београд), које ће бити власник/управљач интермодалног терминала и логистичког центра. Оснивање заједничког предузећа претходиће почетку изградње интермодалног терминала, односно у првој половини 2013. године. У току је процедура прибављања сагласности Републичке ревизионе комисије, на наведену техничку документацију. Септембра 2012. године усвојена је Одлука о изради Плана детаљне регулације за локацију Ц-13 Интермодални терминал и логистички центар, од стране Скупштине града Београда. Припремљен је Елаборат за решавање имовинско-правних односа и обезбеђена средства за експропријацију. Апатин - 2009. године је Саобраћајни факултет (Универзитет у Београду) урадио претходну студију оправданости ревитализација пруге (Сомбор) Апатин - Сента и изградње логистичког центра у Апатину са луком и Пристаништем. Пирот - Корисник пројекта, Општина Пирот је до сада завршила следеће кораке везане за реализацију пројекта: Концепт логистичког центра, Општу студију (истраживање), пред студију изводљивости, студију изводљивости, која је урађена од стране Програма подршке изградње локалне инфраструктуре - МИСП, који финансира ЕУ. Пројектна документација биће завршена у 2013. години, а позив за тендер за изградњу терминала планирање за јануар 2014. године. Следећи кораци који ће бити имплементирани у наредном периоду из поменутог програма су: Идејни пројекат, Главни грађевински пројекат и тендерска документација. Општина Пирот је за потребе логистичког центра, припремила средства за откуп земљишта и спремила да поднесе захтев за израду Студије утицаја на животну средину. Прахово - Општина Неготин је као приоритет за 2013. годину поставила израду ПГР за насеље Прахово и у припреми је израда Одлуке о изради плана која ће да обухвати луку Прахово, ИХП Прахово, село Прахово и потенцијалну слободну царинску зону и интермодални центар - терминал. Лука Прахово је тренутно у реструктурирању у фази превода у државну својину и опредељења оператора и након тога се очекују даљи озбиљнији кораци ка реализацији и развоју луке Прахово као интермодалног центра имајући у виду њен регионални значај. Стратешки приоритет Просторног плана Републике Србије са приоритетима општине Неготин датим Просторним планом општине Неготин и Регионалним просторним планом Тимочка крајина. Шабац - Министарство саобраћаја - Сектор за железнице и интермодални транспорт нема релевантне податке за припрему Извештаја о остваривању Просторног плана Републике Србије 2010-2020. и стању просторног развоја Србије за 2012. годину.
92	Активирање потенцијала „црвене тачке“ укрштања Коридора X и VII на територији општине Инђија)	Општина Инђија	Подаци нису достављени
93	Потпуна замена аналогне комуникације, као и дигиталне старије генерације	Министарство културе и информисања	Подаци нису достављени
94	Анализа неопходности актуелног обима поштанске мреже	РАПУС	Обавештавамо вас да ова Агенција, у сарадњи са специјализованом кућом TNS Medium Gallup, током 2012. године спровела истраживање степена задовољења потреба корисника универзалне поштанске услуге. С друге стране, Републичка агенција за поштанске услуге је у сарадњи са Факултетом техничких наука из Новог Сада, крајем 2012. године, реализовала прву фазу пројекта везаног за ефикасност постојеће поштанске мреже и њену могућу реорганизацију.
95	Изградња новог блока ТЕ-ТО Нови Сад	ЕПС	Изградња новог блока ТЕ-ТО Нови Сад; - преговори са потенцијалним стратешким партнером
96	Градња ТЕ Колубара Б и ТЕНТ Б3; Градња ТЕ Костолац Б3	ЕПС	Градња ТЕ Колубара Б: процена опреме и објеката на локацији, припреме за израду следећег нивоа техничке документације; градња ТЕНТ Б3: израда инвестиционо-техничке документације; градња ТЕ Костолац Б3: израда инвестиционо-техничке документације

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
97	Изградња система хидроелектрана на доњем току реке Ибар	ЕПС	Изrada инвестиционо-техничке документације (студија оправданости са идејним пројектом)
98	Изградња система хидроелектрана на Великој Морави	ЕПС	Раде се припреме за израду следећег нивоа инвестиционо-техничке документације (студија оправданости са идејним пројектом)
99	Програм технолошког развоја рафинерија	Министарство енергетике, развоја и животне средине	100% реализован пројекат “Програм технолошког развоја рафинерија - изградња постројења МНС/ДНТ”
100	Реконструкција и изградња далековода, трафостаница и разводних постројења (30 пројеката)	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Најважнији објекти који су пуштени у погон су: Једноструки далековод 400 kV до ТС „Лесковац 2“ – граница са Македонијом, Двоструки далековод 220 kV до ТС 220/6 kV „НИС“, Двоструки далековод 110 kV до ТС 110/20 kV „Инђија 2“, Двоструки далековод 110 kV до ТС 110/35 kV „Врање 2“, Реконструисане деонице двоструког далековода 110 kV Ваљево-Зворник, Уграђена нова опрема у делу високонапонских постројења ТС Обреновац, ТС Београд 3, ТС Београд 5, ТС Бајина Башта, ТС Врање 1, ТС Зајечар 2 и ТС Рашка, а на ТС Београд 4 уграђен је нови трансформатор ТР1. - Погледати табелу “ODGOVOR за RAPP final”, у којој се налази проценат реализације за 29. објеката. Напомена: због предаје објеката 110/x kV Оператору дистрибутивног система, објекти ТС 110/35 kV Пожаревац и ТС 110/35/10 kV Београд 1 и други нису више у плану ЕМС-а.
101	Изградња продуктовода Сомбор-Ниш, складишног простора у Новом Саду и Панчеву, (изградња нафтовода и продуктовода у случају реализације изградње објекта за прераду сирове нафте на Дунаву) и неопходност измена постојећег нафтовода Омишаљ-Нови Сад- Панчево на подручју града Новог Сада	ЈП Транснафта	Добијена позитивна оцена Ревизионе комисије на Студију оправданости са Идејним пројектима за две деонице Система продуктовода -Панчево-Нови Сад и Панчево-Смедерево. ЈП Транснафта ће отпочети припремне активности на изради Главног пројекта изградње деоница Панчево-Нови Сад и Панчево-Смедерево (Фаза I). Такође, у току су и припремни радови за реализацију техно-економске анализе за потребе Система продуктовода кроз Србију у циљу процене рентабилности изградње продуктовода од Смедерева до Ниша (Фаза II).
102	Изградња складишног простора за нафту у Новом Саду	ЈП Транснафта	Израђен је Главни извођачки пројекат и добијена Грађевинска дозвола за изградњу два складишна резервоара за сирову нафту капацитета по 20.000 m ³ на терминалу ЈП Транснафта у Новом Саду. У току су припремне активности везане за финансирање пројекта.
103	Складишта гаса: изградња складишта природног гаса Итебеј и магистрални гасовод ПСГ Итебеј-Панчево-Београд југ	ЈП Србијасг	Подаци нису достављени
104	Изградња гасовода Ниш-Лесковац, Лесковац-Врање, Ниш Димитровград, разводни гасоводи Лесковац, Врање, гасификација градова Републике Србије	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Предузеће „Југоросгаз“ а.д. обратило се Републичкој агенцији за просторно планирање иницијативом за израду Просторног плана подручја посебне намене за део гасовода кроз Грделичку клисуру с обзиром да је траса гасовода одређена важећим Планом детаљне регулације у колизији са новом трасом ауто пута. На делу територије града Лесковца и општине Владичин Хан урађен је генерални пројекат и претходна студија оправданости за нову трасу кроз Грделичку клисуру и предат је надлежном министарству на ревизију 7. марта 2013. године. Магистрални гасовод Ниш – Димитровград представља саставни део пројекта Гасна интерконекција Србија – Бугарска. У децембру 2012. године у Бриселу је потписан Меморандум о разумевању за подршку реализацији пројекта, од стране премијера Републике Бугарске и Републике Србије. У току је гасификација у следећим градовима и насељима: Београд, Панчево, Нови Сад, Падеј, Остојићево, Ковачица, Тараш, Ново Милошево, Кикинда, Рума, Зрењанин, Кула, Чачак, Јагодина, Ћуприја, Параћин, Крагујевац, Смедерево, Бач, Тител, Апатин, Врбас, Оџаци, Шид, Пожаревац, Топола, Деспотовац, Нови Пазар, Велика Плана, Сомбор, Рековац, Лапово, Опово, Баточина, Ивањица, Бела Црква.

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
105	Магистрални гасовод „Јужни ток“	South Stream д.о.о.	Подаци нису достављени
106	Разводни: за Белу Цркву и ГМРС, Шумадијске, Колубарске и Мачванске, Златиборске, Моравичке, Браничевске, Расинске и Рашке области, РГ Острово-железара Смедерево и Острово-ТЕ Костолац	South Stream д.о.о., ЈП Србијагас	Подаци нису достављени
107	Повезивање са гасоводним системима суседа (Република Румунија, Република Српска, Хрватска код Сотина, као и гасовод Сотин-ГРЧ Госпођинци)	ЈП Србијагас	Подаци нису достављени
108	Дефинисање програма који би инвеститорима омогућили улагање у обновљиве изворе енергије (путем концесије и сл.); стварање услова за веће коришћење и инвестирање	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Припремљен је концепт јавног позива за заинтересоване инвеститоре који желе да граде мале хидроелектране на територији Републике Србије. Утврђен је садржај Споразума између Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине и локалних самоуправа, којим се уређују међусобна сарадња и права и обавезе учесника у поступку информисања и пружања стручне помоћи заинтересованим инвеститорима за добијање енергетске дозволе, односно сагласности за изградњу енергетских објеката за производњу електричне енергије.
109	Израда студије просторног размештаја ветроелектрана у Републици Србији и мерење брзине и правца ветра са циљем израде атласа ветрова у Републици Србији	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Подаци нису достављени
110	Израда студије просторног размештаја МХЕ и детаљна ревизија локација предвиђених Катастром малих хидроелектрана у циљу прављења прецизне листе изводљивих локација за изградњу МХЕ	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Подаци нису достављени
111	Израда студије просторне расподеле, услова за градњу и анализа могућности примене енергија сунца на територији Републике Србије и развој капацитета за коришћење и промоцију соларне енергије за загревање санитарне воде и просторија, и развој соларних електрана за производњу електричне енергије	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Подаци нису достављени

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
112	Испитивање могућности преласка на биомасу у 15 топлана које немају могућност снабдевања гасом	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Пројекат који се одвија у сарадњи Савезне Републике Немачке, Републике Србије и има за циљ коришћење биомасе у топланама у Републици Србији. Биомаса би се користила за производњу топлотне енергије или комбиновану производњу топлотне и електричне енергије. Приближан буџет је 110 милиона евра. У току марта месеца 2013. године биће послато писмо топланама/општинама од стране МЕРЗ у коме ће бити позвани да се кандидују за пројекат. Део активности на овом пројекту односиће се и на техничку помоћ од стране немачког GIZ-a (Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) за развој тржишта биомасе. Планирано је 8 милиона евра за ове активности.
113	Пилот пројекат: коришћење геотермалне енергије у топлотне сврхе	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Процена степена реализације пилот пројекта „Кикинда – база I” за коришћење геотермалне енергије из нафтних бушотина, које су ван производње за нафту, у циљу њиховог оспособљавања за производњу геотермалне воде - Пројекат подразумева и реконструкцију даљинског грејања дела града Кикинда, преко топлотних измењивача, на геотермалну воду из бушотина.
114	Формирање националног фонда за енергетску ефикасност	Министарство енергетике, развоја и животне средине	Закон о ефикасном коришћењу енергије донет је 15. марта 2013. године. Законом је предвиђено оснивање Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности, којим управља Министар. Почетак рада Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности предвиђен је за 2014. годину.
115	Стављање у функцију акумулације Стубо-Ровни	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Година почетка финансирања пројекта: 1992; Вредност радова до краја изградње објекта/завршетак I фазе изградње (динара): 972.808.000; Процент физичке и финансијске реализације пројекта закључно са 2012. годином: 88,16%; Износ обезбеђених средстава на основу Закона о буџету Републике Србије за 2013. годину: 2013 - 288.000.000, 2014 - 100.000.000, 2015 - 112.000.000 (динара); Планирани рок завршетка пројекта: 2017
116	Стављање у функцију акумулације Селова	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Година почетка финансирања пројекта: 1987; Вредност радова до краја изградње објекта/завршетак I фазе изградње (динара): 1.310.000.000; Процент физичке и финансијске реализације пројекта закључно са 2012. годином: 88,41%; Напомена: Изградња бране са акумулацијом “Селова” биће настављена након одређивања новог носиоца инвеститорских послова и обезбеђења средстава у буџету Републике Србије.
117	Стављање у функцију акумулације Сврачково	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Година почетка финансирања пројекта: 2010; Вредност радова до краја изградње објекта/завршетак I фазе изградње (динара): 6.898.773.000; Процент физичке и финансијске реализације пројекта закључно са 2012. годином: 6,35%; Износ обезбеђених средстава на основу Закона о буџету Републике Србије за 2013. годину: 2013 - 413.142.000, 2014 - 550.000.000, 2015 - 448.000.000 (динара); Планирани рок завршетка пројекта: 2018
118	Стављање у функцију акумулације Кључ	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Вредност радова до краја изградње објекта/завршетак I фазе изградње (динара): 439.000.000; Напомена: За реализацију I фазе изградње неопходно је обезбедити средства у износу од 439.000.000 динара и потребну документацију за изградњу. Главни пројекат је урађен од стране Института за водопривреду “Јарослав Черни”.
119	Подизање успора Влашинског језера (за 0,8 m)	ЕПС	Подаци нису достављени
120	Завршетак пројекта довода Завојског језера	ЕПС	Подаци нису достављени
121	Планови управљања ризицима од поплава (ПУРП) за седам водних подручја: Срем и Бачка, Банат, Београд, Доњи Дунав, Сава, Морава и Косово и Метохија	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Рок за израду планова управљања ризицима од поплава за водна подручја је 2017. година. Почетак припреме елемената планова управљања ризицима од поплава за неке од слива за које су карте угрожености и карте ризика од поплава кроз Студију мапирања плавних зона завршене, планиран је за ову годину.
122	Студија мапирања плавних зона у Републици Србији	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Резултати Студије - карте угрожености и карте ризика од поплава за пројектно подручје - део тока Дунава низводно од Београда, Велику, Западну и Јужну Мораву и њихових 20 притока првог реда, биће доступни за друге кориснике у другој половини 2013. године.
123	Изградња информационог система за просторно планирање и развој (ИСПР)	Републичка агенција за просторно планирање	У оквиру Програма имплементације за Просторни план Републике Србије за период 2011-2015. година предложен је модел метаподатака и просторно-планских података за потребе формирања базе података информационог система

Ред. бр. стратешког приоритета	Назив стратешког приоритета	Одговорно лице за стратешки приоритет	Вредност стратешког приоритета за 2012. годину
124	Развој Националне Инфраструктуре Гео-просторних Података (НИГП) у Републици Србији	Републички геодетски завод	Активности на успостављању НИГП-а у 2012. години одвијале су се у складу са Стратегијом успостављања инфраструктуре просторних података у Републици Србији за период од 2010. до 2020. године и Уредбом о утврђивању средњорочног програма радова на оснивању и одржавању НИГП-а за период од 1. јануара 2011. до 31. децембра 2015. године.
125	Прикључивање мрежи ESPON	Републичка агенција за просторно планирање	У току 2012. године представници Републичке агенције за просторно планирање су учествовали на отвореном семинару у Алборгу (Данска) и на интерном семинару у Пафосу (Кипар) са циљем активног укључивања у програм ESPON. У току су припреме за буџетски период 2014-2020. у току кога би Република Србија могла да постане пуноправни партнер у ESPON програму.

**ПОКРИВЕНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРОСТОРНО-ПЛАНСКОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ**

У току 2012. године у службеним гласилима Републике Србије објављени су следећи усвојени просторни планови:

Просторни план	Службено гласило
Просторни планови подручја посебне намене	
Инфраструктурни коридор за ДВ 2х400кВ ТЦ Панчево 2 - граница Румуније	„Службени лист АПВ”, бр. 3/2012
Специјални резерват природе Ковиљско – петроварадински рит	„Службени лист АПВ”, бр. 3/2012
Специјални резерват природе Горње Подунавље	„Службени лист АПВ”, бр. 3/2012
Просторно културно-историјска целина Стари Рас са Сопоћанима	„Службени гласник РС”, бр. 47/2012
Хидроелектране Бродарево 1 и 2 на реци Лим	„Службени гласник РС”, бр. 49/2012
Специјални резерват природе Сува планина	„Службени гласник РС”, бр. 55/2012
Систем хидроелектрана на Ибру	„Службени гласник РС”, бр. 58/2012
Транснационални гасовод “Јужни ток”	„Службени гласник РС”, бр. 119/2012
Просторни планови градова и општина	
Алибунар	„Службени лист општине Алибунар”, бр. 12/2012
Ариље	„Службени гласник општине Ариље”, бр. 5/2012
Бабушница	„Скупштински преглед општине Бабушница”, бр. 13/2012
Бачка Паланка	„Службени лист општине Бачка Паланка”, бр. 20/2012
Бајина Башта	„Службени лист општине Бајина Башта”, бр. 10/2012
Барајево	„Службени лист града Београда”, бр. 53/2012
Бечеј	„Службени лист општине Бечеј”, бр. 3/2012
Беочин	„Службени лист општине Кнић”, бр. 13/2012
Гаџин Хан	„Службени лист града Ниша”, бр. 34/2012
Горњи Милановац	„Службени гласник општине Горњи Милановац”, бр. 5/2012
Гроцка	„Службени лист града Београда”, бр. 54/2012
Димитровград	„Службени лист града Ниша”, бр. 12/2012
Дољевац	„Службени лист града Ниша”, бр. 16/2012
Житорађа	„Службени лист града Ниша”, бр. 75/2012
Зајечар	„Службени лист града Зајечара”, бр. 15/2012
Инђија	„Службени лист општина Срема”, бр. 7/2012
Кањижа	„Службени лист општине Кањижа”, бр. 19/2012
Кладово	„Службени лист општине Кладово”, бр. 1/2012
Ковачица	„Службени лист општине Ковачица”, бр. 13/2012

Просторни план	Службено гласило
Ковин	„Службени лист општине Ковин“, бр. 18/2012
Коцељева	„Службени лист града Шапца и општина Богатић, Владимирци и Коцељева“, бр. 19/2012
Крупањ	„Службени лист општине Крупањ“, бр. 10/2012
Лазаревац	„Службени лист града Београда“, бр. 10/2012
Љубовија	„Службени гласник општине Љубовија“, бр. 4/2012
Мајданпек	„Службени лист општине Мајданпек“, бр. 15/2012
Мали Зворник	„Службени гласник општине Мали Зворник“, бр. 8/2012
Медвеђа	„Службени гласник града Лесковца“, бр. 27/2012
Мерошина	„Службени лист града Ниша“, бр. 78/2012
Младеновац	„Службени лист града Београда“, бр. 53/2012
Нова Варош	„Службени гласник општине Нова Варош“, бр. 1/2012
Нови Бечеј	„Службени лист општине Нови Бечеј“, бр. 6/2012
Нови Пазар	„Службени лист града Новог Пазара“, бр. 3/2012
Нови Сад	„Службени лист града Новог Сада“, бр. 11/2012
Панчево	„Службени лист града Панчева“, бр. 22/2012
Петровац	„Службени лист општине Петровац на Млави“, бр. 8/2012
Пожаревац	„Службени гласник града Пожаревца“, бр. 10/2012
Прибој	„Службени гласник општине Прибој“, бр. 2/2012
Рача	„Службени гласник општине Рача“, бр. 5/2012
Ражањ	„Службени лист општине Ражањ“, бр. 4/2012
Рековац	„Службени гласник општине Рековац“, бр. 99/2012
Сокобања	„Службени лист општине Сокобања“, бр. 13/2012
Сопот	„Службени лист града Београда“, бр. 54/2012
Стара Пазова	„Службени лист општина Срема“, бр. 17/2012
Суботица	„Службени лист града Суботице“, бр. 16/2012
Сурчин	„Службени лист града Београда“, бр. 10/2012
Сурдулица	„Службени гласник града Лесковца“, бр. 34/2012
УБ	„Службени гласник општине УБ“, бр. 13/2012
Црна Трава	„Службени гласник града Лесковца“, бр. 9/2012
Шабац	„Службени лист града Шапца и општина Богатић, Владимирци и Коцељева“, бр. 7/2012

Усвојени просторни планови приказани су на картама покривености за регионалне просторне планове, просторне планове подручја посебне намене и просторне планове јединица локалних самоуправа. Показатељ 37 приказује збирно покривеност регионалним просторним плановима и просторним плановима јединица локалне самоуправе.

Карта регионалних просторних планова

(стање децембар 2012)

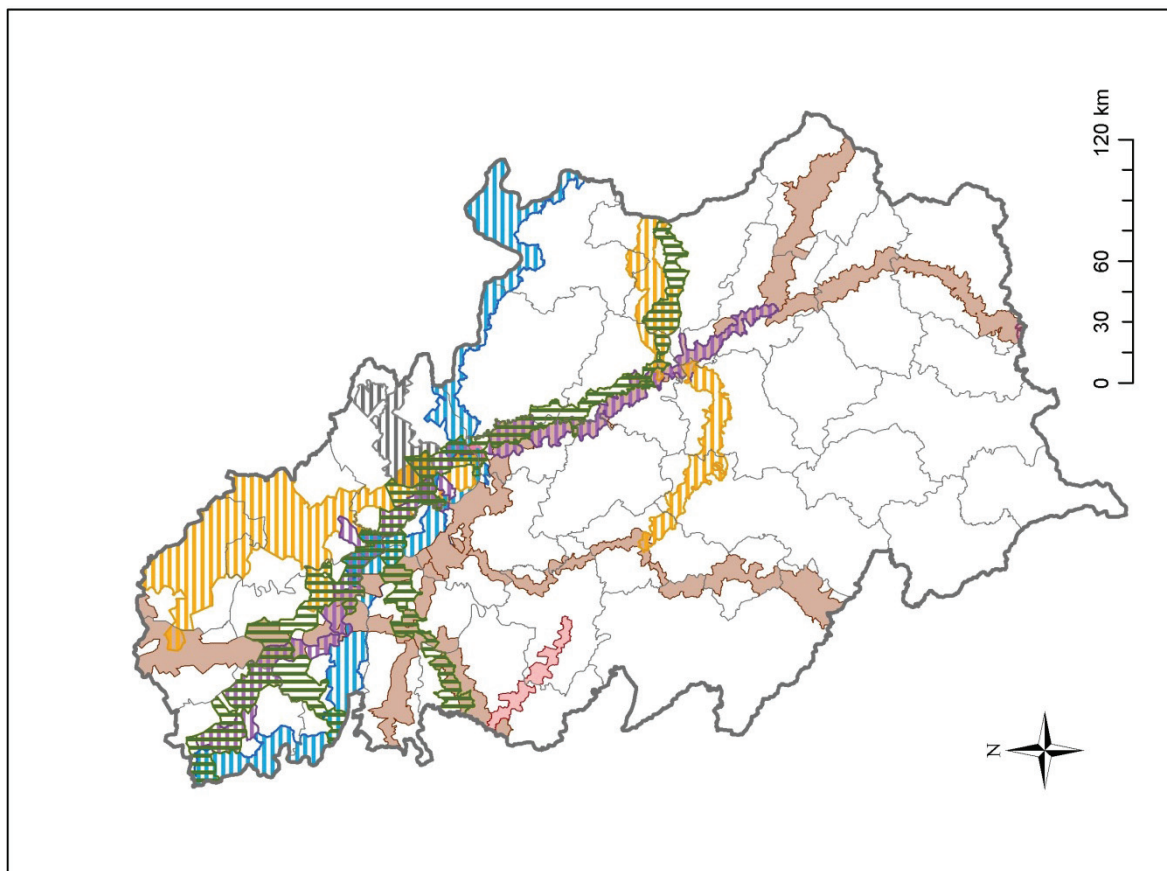

Просторни планови подручја посебне намене - инфраструктура -

(стање децембар 2012)

Легенда

- друмски коридори (усвојен)
- друмски коридори (израда у току)
- железнички коридор (усвојен)
- гранични прелаз (усвојен)
- пловни пут (израда у току)
- далековоц (усвојен)
- продуктовод (усвојен)
- гасовод (усвојен)
- рафинерија (усвојен)
- границе округа
- граница републике

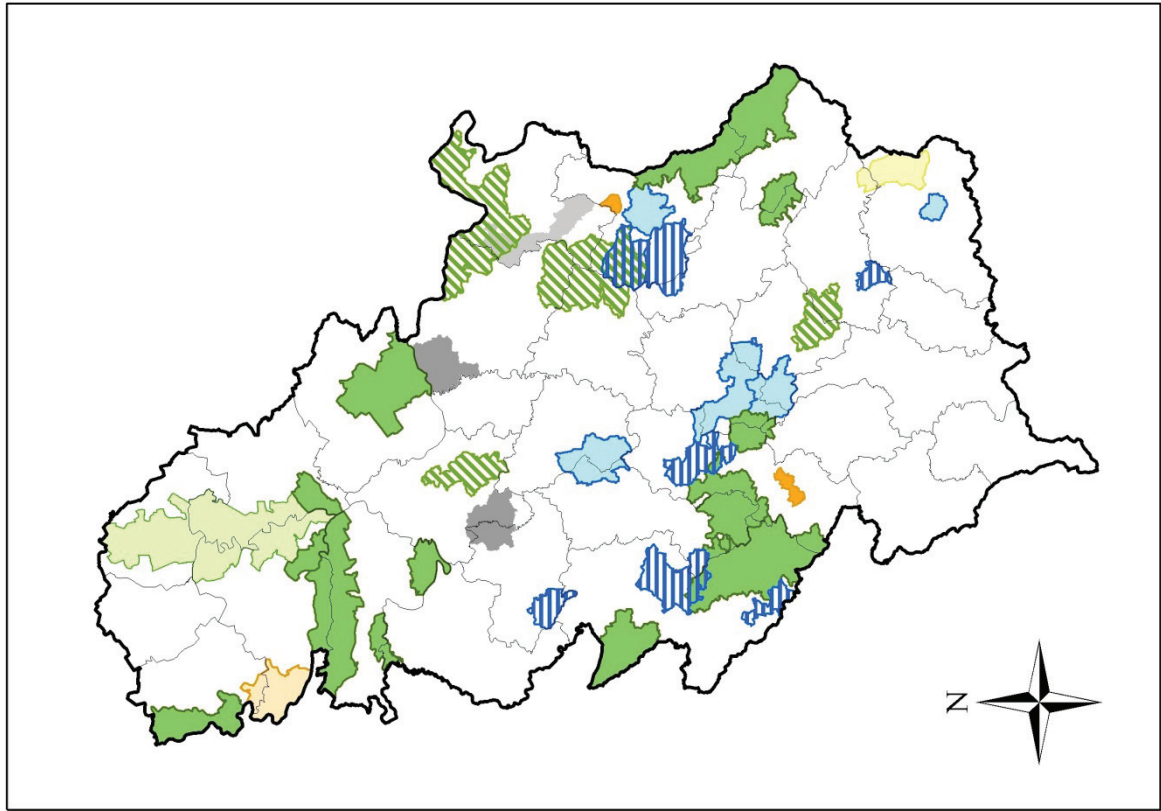
Просторни планови подручја посебне намене

- заштићена и туристичка подручја -
 - акумулације -
 - рударски басени -

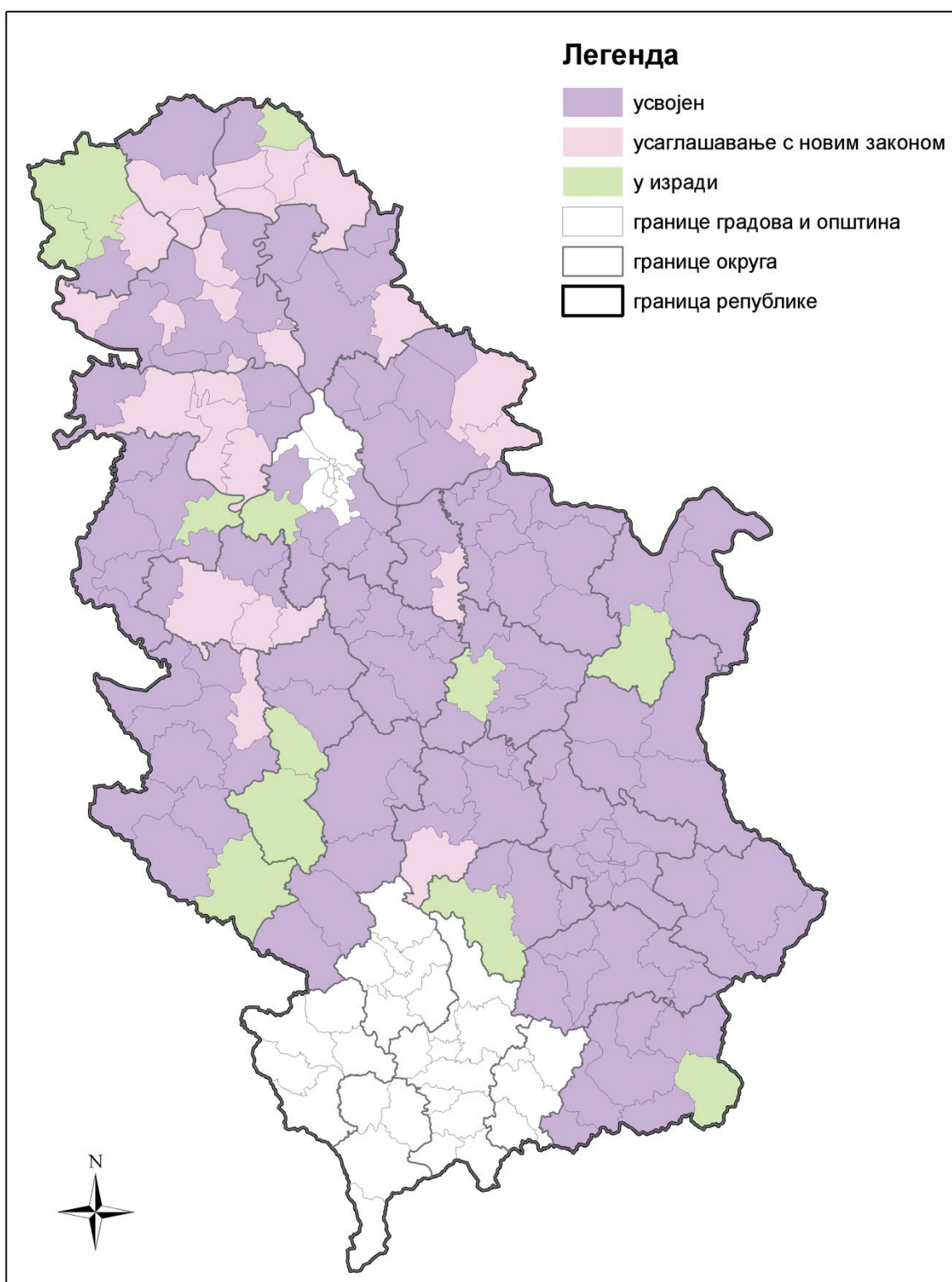
(стање децембар 2012)

Легенда

	заштита природе, усвојен
	заштита природе, израда у току
	еколошки коридор, израда у току
	акумулација, усвојен
	акумулација, израда у току
	експлоатација минералних сировина, усвојен
	експлоатација минералних сировина, израда у току
	културна баштина, усвојен
	културна баштина, израда у току
	туризам, усвојен
	Граница округа
	Граница републике

Карта просторних планова градова и општина (стање децембар 2012)

ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ О ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Републичка агенција за просторно планирање (РАПП), подржана од стране ресорног Министарства за природне ресурсе, рударство и просторно планирање, и заједно са свим заинтересованим субјектима и појединцима у Републици Србији, ради на изменама и допунама важећег Закона о планирању и изградњи.

Очекиване измене односиће се и на домен и надлежност РАПП-а за успостављање и развоја информационог система о просторном развоју Републике Србије, као информационе платформе за креирање нових планских решења, и праћење и усклађивање оних постојећих са новим решењима или реалним стањем у простору.

Стога, након израде стратешког документа повезаног за ГИС-оријентисану подршку просторно-планским процесима и процедура, који се очекује до краја године, уз упореду обуку свих запослених, очекује се идентификација и дефинисање будућих корака у овом домену.

**КА ОЦЕНИ СТАЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Период након претходног Извештаја о просторном развоју РС за 2011. годину донео је мали напредак у смислу броја и развијености поузданих података и информација о просторним процесима, појавама и објектима на територији Републике Србије. Тако, на пример, поред нових података и досада обрађених информација на бази Пописа становништва, станова и домаћинства из 2011. године, ажурираних и прецизнијих података Регистра просторних јединица, и других малобројних извора, доступност информација од значаја за доношење стратешких одлука за развој модерне српске државе није се значајније изменила. У том смислу, позитивна је иницијатива Министарства одбране да у следећем годишњем извештају буду обухваћене и информације о реализацији приоритетних планова од посебног значаја за одбрану земље.

Такође, дешавања на домаћој и међународној политичко-економској сцени и односима доносе и намећу нагле промене у погледу развојних циљева и приоритета. Тако, на пример, Министарство финансија Републике Србије указује да ће реализација приоритетних стратешких пројеката у наредном периоду зависити од расположивих средстава за те намене у буџету и других извора финансирања, при чему је доступност и цена капитала тренутно неповољна (тј. висока).

Ипак, иако би то требао бити случај у будућности, овај Извештај о просторном развоју РС -као ни систем планског управљања простором данас- не могу у овом тренутку понудити потребне свеобухватне развојне претпоставке и одговоре, као ни реалну основу за анализу на који начин ће реализација нових и/или измењених стратешких приоритета утицати на живот и рад становништва, и укупан напредак српске привреде и друштва у будућности.

Стога, Извештај о просторном развоју за 2012. годину задржава првенствено информативни карактер, и у складу је са предвиђеном фазном реализацијом модела имплементације решења ППРС-а кроз постепено изграђивање система праћења и оцењивања статуса показатеља просторног развоја и статуса стратешких приоритета и пројеката.

Коначно, број институција и организација које су достављањем података и информација из своје надлежности допринеле припреми овог Извештаја драстично је повећан у односу на претходни. Ово указује на потребу веће сарадње и развоја стандардних механизма за једноставну и ефикасну размену и управљање просторним подацима, информацијама и сервисима; с друге стране, то указује и на потребу повећања међу-институционалне координације приликом изградње секторских информационих платформи за доношење благовремених и свеобухватних одлука у Републици у будућности.

A series of 30 horizontal dotted lines for writing, spaced evenly down the page.

ОГ ПРОСТОР

ИЗВЕШТАЈ

УБЛИКЕ ПЛАНА

РБИЈЕ
2012

ИЗВЕШ